

IGIT ABO CYA MOSE CYA KABIRI... CYITW A KUYA

Abisirayeli bagwirira muri Egipta

1 Aya ni yo mazina y'abana ba Isirayeli, bagiye muri Egipta bajanyane na Yakobo, umuntu wese ajyana abo mu rugo rwe; 2 Rubeni na Simeyoni na Lewi na Yuda, 3 na Isakari na Zebuluni na Benyamini, 4 na Dani na Nafutali na Gadi na Asheri. 5 Abantu bose bakomotse mu rukiryi rwa Yakobo bari mirongo irindwi, Yosefu yari asanzwe ari muri Egipta. 6 Yosefu apfana na bene se bose, n'ab'icyo gihe bose. 7 Abisirayeli barororoka, barabyara cyane baragwira, barakomera cyane, buzura icyo gihugu.

Umwami wa Egipta atinya
Abisirayeli, abagira imbata

8 Muri Egipta hima undi mwami utigeze kumena Yosefu. • Abwira abantu be ati "Dore Abisirayeli, bahindutse ubwoko buturuta. ubwinshi, buturusha n'amaboko. 10 Nimuze tubashakirye ubwenge be kugwira, bikazatuma bafatanyaga n'ababisha bacu, habaho intambara, bakaturwanyaga, bakava mu gihugu cyacu." 11 Ni cyo cyatumye babaha abo kubatwira ku byeretwa, ngo babababarisha imirimo iruhije. Bubakira Farawo imidugudu yo guhunika-mo, Pitomu na Riimesesi. 12 Ariko uko barushagaho kubababaza, na bo ni ko barushagaho kugwira no gukwira. Abanyegiputa banga Abisirayeli urunuka. 13 Abanyegiputa bakoresha Abisirayeli agahato, 14 bababarisha ubugingo bwabo uburetwa bw'agahato, uburetwa bw'urwo-ndo n'amatafari n'ubundi bwose bwo mu gasozi, uburetwa bwose babahatishaga.

Ababyaza bategekwa guhotorera
abahungu bavuka

15 Hariho ababyaza b'Ababeburayokazi umwe yitwaga Shifura, undi yitwaga Puwa. Umwami wa Egipta arababwirako ari 16 Nimubyaza. Ababeburayokazi mukabona bicaye ku ntebe babarirahako, nibavuka umuhungu muje mumuhotora, ariko naba umukobwa abeho." 17 Maze abo babyaza

bubaha Imana, ntibakora ibyonyi bategetswe n'umwami wa Egipta, ahubwo bareka abahungu babaho. 18 Umwami wa Egipta ahamagaza abo babyaza, arababaza ati "Ni iki cyatumye mukora mutyo, mukareka abahungu bakabaho?"

19 Ababyaza basubiza Farawo bali "Ni uko Ababeburayokazi batamirako nk' Abanyegiputakazi, kuko ari abanyambaraga, bakabyara umubyaza atarabageraho." 20 Imana igirira neza abo babyaza, ubwo bwoko buragwira, burakomera cyane. 21 Kandi kuko abo babyaza bubashye Imana, ibaha urubyaro, baba imirya-ngo. 22 Farawo ategukira abantu be bese ati "Umuhungu uzajya avuka wese muje mumujugunya mu ruzi, umukobwa uzavuka wese muje mumurukira abeho."

Mose aravuka, umukobwa wa
Farawo aramurera

2 Umugabo wo mu murungu wa Lewi aragenda, arongora umukobwa wa Lewi. 2 Uwo mugore asama inda abyara umuhungu, maze abonye ko ari umwana mwiza, amuhisha amezi atam. 3 Ananiwe guhora amuhisha, amubohere akato gapfundikiye mu ntanyi, agasiga ibumba n'ubushishi, ashyingamo uwo mwana, agashyira mu rufunzo rwo ku nkombe y'uruzi. 4 Mushiki we aramwitwira, ngo amenye ikiri bumubeho.

5 Umukobwa wa Farawo amanywaga no kwiyuhagira mu ruzi, abajya be bagenzagenda ku nkombe y'uruzi; abona ka kato mu rufunzo atuma umuja we kukazana. 6 Agapfunduye abonamo uwo mwana, umwana ararira. Aramubabarira ati "Uyu ni umwana w'Ababeburayo."

7 Mushiki we abaza umukobwa wa Farawo ati "Sinajya se kukuzanira umurera wo mu Baheburayokazi ngo amukurerere?"

8 Umukobwa wa Farawo aramusubiza ati "Nuko genda umunzaniye." Umukobwa aragenda, ahamagara nyina w'uwo mwana. 9 Umukobwa wa Farawo aramubwirako ati "Jyana uyu mwana umunzerere,

nzaguhemba." Uwo mugore ajyana uwo mwana, aramurera. 10Umwana arakura, amushyira umukobwa wa Farawo, ahinduka urnwana we. Amwita Mose ati HNi uko namukuye mu mazi."

Mose yica Umunyegiputa, arahunga ajya i Midiyani

11 Icyo gihe, Mose amaze gikura asanga bene wabo abona uburetwa bari-mo, bukeye abona Umunyegiputa akubita Umuheburayo muri bene wabo. 12Akebaguza impande zose abona nta wuhari, yica uwo Munyegiputa amuhisha mu musenyi. 13Bukeye bwaho arasohoka, abona abagabo babiri b'Abahiburayo barwana. abwirira ugiriyi undi nabi ati "Ni iki gitumye ukubita mugenzi wawe?"

14 Aramubwira ati "Ni nde waguha-ye ubutwaga n'ubucamanza : kuri twe? Urashaka kunyica nk'uko wishe wa Mu-nyegiputa?" Mose aratinye aribwira ati "Ni ukuri byaramenyekanye." 15Farawo abyumvise ashaka kwica Mose. Maze Mose aramuhunga ajya gutura mu gihugu cy'i Midiyani, ageze yicara iruhande rw'iriba. 16Umumunyegiputa w'i Midiyani yari afite abakobwa b'andwi, baraza badahirira intama za se buzura ibibumbiro. 17Abashumba bagaza baraburukana, Mose arahaguruka arabatabara, yuhira umukumbi wabo. 18Bagiye kwa se Reweli arababaza ati "Noneho ko mutebutse?"

19 Baramubwira bati. "Ni uko umugabo w'Umunyegiputa yadukijije abashumba, kandi akatudahirira, akatwuhirira umukumbi."

20 Abaza abakobwa be ati "Ari he? Ni iki gitumye musiga uwo mugabo? Nimuhamagare, tumufungurire."

21 Mose yemera kubana n'uwo mugabo, ashyingira Mose umukobwa we Zipora. 22Abyaragumuhungu, se amwita Gerushomu' ati "Nari umusuhuke mu gihugu kitari icyacu."

Abisirayeli batakira Imana, irabumva

23 Hashize iminsi myinshi, umwami wa Egipta aratanga. Absirayeli banyishyira n'uburetwa babakoresha barataka, gutaka batakishwa n'uburetwa kurazamuka kugera ku Mana. 24Imana yumva umuniho wabo, yibuka isezzerano ryayo

yasezeranye na Aburahamu na Isaka na Yakobo. 25Imana ireba Absirayeli... imenya uko bameze.

Imana ibonekerera Mose mu gihuru cyaka umuriro

3 Icyo gihe Mose yaragiraga umukumbi wa Yetiyo sebukwe, umutambyi w'i Midiyani. Aturukiriza umukumbi inyuma y'ubutayu, ajya ku musizi w'I-mana witwa Horebu. 2Marayika w'Uwiteka amubonekerera mu kizimi cy'umuriro kiva hagati mu gihuru cy'amahwa, arareba abona icyo gihuru cyakamo umuriro nticyakongoka. 3Mose aribwira ati "Reka ntambike ndebe iri shyano riguye, menye igituma igihuru kidakongoka."

4 Uwiteka abonye yuko atambikishwa no kubireba, Imana imuhamagaza iri hagati muri icyo gihuru, iti "Mose, Mose." Aritaba ati "Karamu."

5 Iramubwira iti "Wikwegera hano, kandi kwetura inkweto mu birenge byawe, kuko aho uhagaze aho ari ahera." 6Kandi iti "Ndi Imana ya so, Imana ya Aburahamu, Imana ya Isaka, Imana ya Yakobo." Mose yipfuka mu maso, kuko atinye kureba Imana.

Imana ituma Mose kubwira Farawo ngo areke Absirayeli ...

7 Uwiteka aramubwira ati "Ni ukuri mbonye kubabara k'ubwoko bwanjye buri muri Egipta, numvise gutaka batakishwa n'abakoresha uburetwa, kuko nzi imibabaro yabo. 8Kandi manuwe no kubakiza mbakure mu maboko y'Abanyegiputa, mbakure muri icyo gihugu, mbajyane mu gihugu cyiza kigari, cy'amata n'ubuki, gituwemo n'Abanyakanani n'Abaheti n'Abamori, n'Abaherizi n'Abahivi, n'Abayebusi. 9Nuko dore gutaka kw'Absirayeli... kwagezeho, kallidi nabonye agahoto Abanyegiputa babahata. 10Nuko none ngwino ngutume kuri Farawo, ukure muri Egipta ubwoko bwanjye bw' Absirayeli."

11 Mose abwirira Imana ati "Ndi muturukira ki wahangara kwegera Farawo, ngo nkure Absirayeli... muri Egipta?"

12 Iramubwira iti "Ni ukuri nzabana nawe, ibizakubera ikimenyetso yuko ari jye ugutumye, ni uko uzakura ubwo

2.10: Ibyak 7.21 2.11: Heb 11.24 2.11-14: Ibyak 7.23-28 2.15: Ibyak 7.29; Heb 11.27

2.24: Itang 15.13-14 3.2-10: Ibyak 7.30-34

a Gerushomu risobanurwa ngo Umusuhuke w'aho hantu.

bwoko muri Egiputa, mugakorerera Imana kuri uyu musozi."

Imana ibwira Mose izina ryayo

13 Mose abaza Imana ati "Ningera ku Bisirayeli nkababwira nti 'Imana ya ba sekuruza banyu yabantumyehe', bakambaza hati <Yitwa nde', nzasuhiza iki?"

14 Imana isubiza Mose iti "NDI UWO NDI WE," Kandi iti "Abe ari ko uzabwira Abisirayeli uti 'NDIHO yabantumyehe.'" 15 Kandi Imana ibwira Mose iti "Abe ari ko uzabwira Abisirayeli uti 'UWITEKA, Imana ya ba sekuruza banyu, Imana ya Aburahamu, Imana ya Isaka, Imana ya Yakobo yabantumyehe, iryo ni ryō zina ryanjye iteka ryose, urwo ni rwo rwibutso rwanjye ruzahoraho ibihe byose." 16 Genda uteranye abakuru b'Abisirayeli, ubabwire uti 'Uwiteka Imana ya ba sekuruza banyu, Imana ya Aburahamu, Imana ya Isaka, Imana ya Yakobo, yarambonekeye irambwira iti: ni ukuri ndabagendereye, mbona ibyo babagiririra muri Egiputa, 17 Ndvuga nti: nzakabura mu mubabaro wo muri Egiputa, mbajyane mu gihugu cy'Abanyakanani... n'Abaheti n'Abamori n'Abafarizi, n'Abihivi n'Abayebusi, igihugu cy'amata n'ubuki.'

18 "Na bo bazakumvira, kandi uzajyane ku mwami wa Egiputa n'abakuru... b'Abisirayeli, mumubwire muti 'Uwiteka Imana y'Abahaburayo yaratubonekeye, none turakwingize reka tujye mu butayu tugendemo urugendo rw'iminsi itatu, dutambirireyo Uwiteka Imana yacu ibitambo.'" 19 Kandi nzi yuko umwami wa Egiputa atazabakundira ko mugenda, n'aho narnushyiraho amaboko akomeye, 20 Nanjye nzarambura ukuboko, nkubitishe Egiputa ibitangaza byanjye byose nzakorerera hagati yaho, nyuma yabyo azabareka,

21 "Kandi nzaha ubu bwoko kugirira umugisha ku Banyegiputa, Nimugenda ntumuzagenda ubusa, 22 ahubwo umugore wese azasabe umugore w'umuturanyi we ndetse n'umugore acumbikiye, ibintu by'ifeza n'iby'izahabu n'imyenda mu byambike abahungu banyu n'abakobwa banyu, ni ko muzanyaga Abanyegiputa,"

Imana yigisha Mose gukora ibitangaza, ihindura inkoni inzoka

4 Mose arayisubiza, ati "Ariko ntibazanyemera, ntibazanyumvira kuko bazambwira bati 'Uwiteka ntiyakubonekeye.'" 2 Uwiteka aramubaza ati "Icyo ufite mu ntoki ni iki?"

Aramusubiza ati "Ni inkoni."

3 Arambwira ati "Yijugunye hasi Ayijugunya hasi ihinduka inzoka, Mose arayihunga, 4 Uwiteka aramubwira ati "Rambura ukuboko uyifate umurizo," Arambura ukuboko arayifata, irongera iba inkoni mu ntoki ze, 5 Uwiteka ati "Ni ukugira ngo bemere yuko Uwiteka Imana ya ba sekuruza, Imana ya Aburahamu, Imana ya Isaka, Imana ya Yakobo, yakubonekeye."

6 Kandi Uwiteka aramubwira ati "Ishyire ikiganza mu gituzo," Yishyira ikiganza mu gituzo, agikuyemo kiza cyuzuyeho ibibembe, cyera, nka shelegL 7 Arambwira ati "Cyisubize mu gituzo," Acyisubiza mu gituzo, agikuyemo kiza gihwanye n'undi mubiri wose, 8 Uwiteka ati "Kandi nibatakwemera ngo bemezwe n'ikimenyetso cya mbere, bazemera icya kabiriL 9 Kandi nibaramuka batemejwe n'ibyo bimenyetso byombi, ntibumvire amagambo yawe, uzavome amazi yo mu ruzi uyasuke imusozi, ayo mazi uvomye mu ruzi azahindukira amaraso imusozi."

10 Mose abwira Uwiteka ati "Mwami, na mbere sindi intyozza mu magambo, n'ubu nubwo uvuganye nanjye umugaragu wawe, kuko ntabasha kuvuga vuba, kandi ururimi rwanjye rugatinda."

11 Uwiteka aramubwira ati "Ni nde waremye akanwa k'umuntu? Cyangwa ni nde utera uburagi, cyangwa ubupfama-twi, cyangwa uhumura, cyangwa uhumisha? Si jye Uwiteka ubikora? 12 Nuko none genda, nanjye nzajya mbana n'akanwa kawe, nkwigishe ibyo uvuga."

13 Aramusubiza ati "Mwami ndakwingize, tuma uwo ushaka gutuma."

14 Mose yikongereza uburakari bw'Uwiteka, aramubwira ati "Aroni mwene so Umulewi, ntahari? Nzi yuko ari intyozza kandi aje kugusanganira; nakubona azishimira mu mutima we, 15 Nawe uzajye uhora umubwira ushyire aragambo mu kanwa ke, nanjye nzajya mbana n'akanwa kawe n'ake mbigishe ibyo mukora, 16 Kandi

azajya akubwirira abantu, azakubere akawana, nawe uzamubera nk'Imana. 17Kandi uzajye witwaza iyo nkoni, ni yo uzakoresha bya bimenyetso."

Mose ajya muri Egiputa, akeba umwana we

18 Mose aragenda asubira kwa Yetiro sebukwe aramubwira ati "Ndakwingize, reka nsubire muri bene wacu bari muri Egiputa, menye yuko bakiraho." Yetiro asubiza Mose ati "Genda amahoro."

19 Uwiteka abwirira Mose i Midiyani, ati "Genda usubire muri Egiputa, kuho abantu bose bashakaga kukwica bapfuye." 20 Mose ajyana umugore we n'abana be, abashyirira ku ndogobe, asubira mu gihugu cya Egiputa, kandi yitwaza ya nkoni y'Imana.

21 Uwiteka abwira Mose ati "Nusubira muri Egiputa ntuzabure gukoreka imbere ya Farawo ibitangaza byose nguhaye gukora, ariko nzanangira, umutima we ntazareka abantu bagenda. 22 Kandi uzabwire Farawo uti 'Uwiteka aravuze ati; ubwoko bw' Abisirayeli ni umwana wanjye w'impfura, 23 kandi narakubwiye nti; rekura umwana wanjye agende ankorere, ariko wanze kumureka. Nuko rero nzica umwana wawe w'impfura."

24 Bukeye ari mu rugendo, Uwiteka amusanga mu ndaro yarayemo, ashaka kumwica. "Maze Zipora yenda isarabwayi, akeba umunwa w'icyo umwana we yambariye, awujugunya imbere ya Mose aramubwira ati "Ni ukuri umbereye umukwe uvusha amaraso." 26 Uwiteka aramureka, maze Zipora aramubwira ati "Uri umukwe uvusha amaraso! Gukeba abana ni ko fikwitiye ntyo."

27 Uwiteka abwira Aroni ati "Jya mu butayu. usanganirireyo Mose." Aragenda amusanirira ku musozi w'Imana, aramusoma. 28 Mose abwira Aroni amagambo Uwiteka yamutumye yose, n'ibimenyetso byose yamutegetse gukora. 29 Mose na Aroni baragenda, bateranya abakuru. bose bo mu Bisirayeli. 30 Aroni ababwira amagambo yose Uwiteka yatumye Mose, akorera bya bimenyetso imbere y'abantu. 31 Abantu baremera, bumvise yuko Uwiteka yagenderaye Abisirayeli akabona umubabaro wabo, barunama bikubita hasi.

Farawo agwiza uburetwa bw' Abisirayeli bagaya Mose na Aroni, Mose atakira Uwiteka

5 Hanyuma y'ibyo, Mose na Aroni baragenda babwira Farawo bati "Uwiteka Imana y'Abisirayeli, aravuze ngo 'Rekura ubwoko bwe bugende, bumuziririze umunsi mukuru mu butayu."

2 Farawo arababwira ati "Uwiteka ni nde, ngo numvire ndeke Abisirayeli? Sinzi Uwiteka, kandi ntabwo narekura Abisirayeli."

3 Barabwira bati "Imana y'Abahaburayo yaratubonekeye, none turakwinginze reka tujye mu butayu, tugendemo urugendo rw'iminsi itatu, dutambiraye Uwiteka Imana yacu ibitambo, itadutera ikatwicisha mugiga cyangwa inkota."

4 Umwami wa Egiputa arababwira ati "Mose na Aroni, ni iki gitumye murekeshu abo bantu imirimo yabo? Nimusubire mu buretwa bwanyu." Kandi Farawo ati "Dore abantu bo mu gihugu baragwiriyeye, none mubaruhuye uburetwa bwabo."

6 Kuri uwo muni Farawo ateguka abakoresha ubwo bwoko uburetwa, n'abatware bo muri bo ati 7 "Ntimwongere guha abantu inganagano zo kubumbisha amatafari nka mbere, nibagende bishakire inganagano. 8 Kandi umubare w'amatafari basanzwe babumba bawugumeho, mwe kuwubagabanirizaho na make kuho ari abanebe. Ni cyo kibatakisha bati "Tugende duambire Imana yacu ibitambo." 9 Abo bagabo bategekwe imirimo irushaho kurushya, bayikore be kwita ku magambo y'ibinyoma."

10 Abakoresha ubwo bwoko uburetwa basohokana n'abatware bo muri bo, babwira abantu bali "Farawo aravuze ngo 'Ntabaha inganagano. 11 Nimugende mwishakire inganagano aho mwazibona, kuko mutari bugerurirwe umubare mwaciwe na hatu." 12 Nuko abantu bakwizwa mu gihugu cya Egiputa cyose no kwishakira ibitsinsi by'inganagano mu cyimbo cy'inganagano. 13 Kandi abakoresha uburetwa babatera umwete bati "Mumare umubare mwaciwe w'uburetwa bw'iminsi yose, nk'uko musanzwe mukora." 14 Abatware bo mu Bisirayeli, abo abakoresha uburetwa ba Farawo bahaye gutwara barakubitwa, barababaza bati "Ni iki cyatuye mudasohozu

umubare mwaciwe ejo na none, ntimwuzuze amatafari nka mbere?"

15 Maze abatware bo mu Bisirayeli baragenda batakira Farawo bati "Ni iki gitumye utugirira' ulya abagaragu bawe? 16Abagaragu bawe nta nganagano duhabwa, maze bakatubwira ngo tubumbe amatafari kandi dore abagaragu bawe turakubitwa, ariko abantu bawe ni bo **urubanza ruriho."**

17 Arababwira' ati "Muri abanebwe, muri abanebwe, ni cyo kibavugisha muti 'Tugende dutambire Uwiteka ibitambo.' 18Nuko none nimugende mukore, kuko ari nta nganagano muzababwa, ariko muzajye **mwuzuzura urnuhare w'amatafari."** 19 Abatware bo mu Bisirayeli bamenya ko babonye ishyano, kuko babwiwe ko batazica umubare w'amatafari babumba ho na muke w'uburetwa bwabo bw'iminsi: yose.

20 Bavuye kwa Farawo bahura na Mose na Aroni, bahagaze mu nzira, 21Ibarababwira bati "Uwiteka abarebe abacire urubanza kuko mutumye Farawo n'abagaragu be batwanga urunuka, mukabaha inkota yo kutwica."

22 Mose asubira ku Uwiteka aramubaza ati "Mwami, ni iki gitumye ugirira nabi ubwo bwoko? Ni iki cyaguteye kuntuma? 23 Kuko uhereye aho nagiriye **kwa Farawo, nkavugana na we mu izina ryawe, agirira nabi ubwo bwoko, nawe nta cyo wabakijije na gito."**

Imana yongera kubwira Mose izina ryayo, ikamutuma

6 Uwiteka abwira Mose ati "Uhereye none uzabona ibyo nzagirira Farawo. Azabarekura bagende, abyemejwe n'amaboko menshi, kandi no kwirukana azabirikana mu gihugu cye ku bw'ayo maboko."

2 Imana ibwira Mose iti "Ndi UWI-TEKA, 3 kandi nabonekeye Aburahamu na Isaka na Yakobo. Nitwa Imana Ishoborabyose ariko sinablmenyesha, nitwa iryo zina UWITEKA. 4 Kandi nakomeje isezerano ryanjye na bo, ko dzababa igihugu cy'i Kanani, igihugu cy'ubushuke bwabo, basubukiyemo. 'Kandi numvise umuniho w'Abisirayeli, Abanyegiputa bazitiriye mu buretwa, nibuka isezerano ryanjye. 6Nuko bwira Abisirayeli, **yuko ndi** Uwiteka, kandi nzabaturaz

imitwaro Abanyegiputa babakorera, mbakure mu buretwa babakoresha, mbacunguze ukuboko kurambutse n'ibihano bikomeye. 7 Kandi nzabazana mube ubwoko bwanjye nanjye mbabere Imana, ni ho muzamenya ko ndi Uwiteka Imana yanyu; ibatuye imitwaro Abanyegiputa babakorera, ikabakura muri bo. 8 Kandi nzabajyana mu gihugu namanikiye ukuboko yuko nzagihira Aburahamu na Isaka na Yakobo, nzakibaba kuba ibiragwa byanyu. Ndi Uwiteka." 9 Mose abwira Abisirayeli ibyo, maze babuzwa kumwumvira n'urnubabaro wo mu mitima yabo utewe n'uburetwa bw'agabato.

10 Uwiteka abwira Mose ati "11 Jya kwa Farawo umwami wa Egiputa, urnubwire akundire Abisirayeli bawe mu gihugu cye."

12 Mose avugira imbere y'Uwiteka ati "Dore Abisirayeli ntibanyumviye, none Farawo aranywvira ate, kuko iminwa yanjye yanduye nk'umubiri utakebwe?"

13 Uwiteka abwira Mose na Aroni, abatuma ku Bisirayeli no kuri Farawo umwami wa Egiputa, ngo bakure Abisirayeli mu gihugu cya Egiputa.

14 Aba ni bo batware b'amazu ya ba sekuru: Bene Rubeni impfura ya Isirayeli ni Henoki na Palu, na Hesironi na Karumi. Iyo ni yo miryango ya Rubeni. 15 Bene Simeyoni ni Yemuweli na Yamini na Ohadi, na Yakini na Sohari na Shawuli, umwana w'Umunyakananikazi. Iyo ni yo miryango ya Simeyoni. 16 Aya ni yo mazina y'urubyaroro rwa Lewi nk'uko ibihe byabo bikurikirana: bene Lewi ni Gerushoni na Kohati na Merari. Imyaka Lewi yaranye ni ijana na mirongo itatu, n'irindwi. 17 Bene Gerushoni ni Libuni na Shimeyi nk'uko imiryango yabo iri. 18 Bene Kohati ni Amuramu na Isubari na Heburoni na Uziyeli. Imyaka Kohati yaranye ni ijana na mirongo itatu n'itatu. 19 Bene Merari ni Mahali na Mushi. Iyo ni yo miryango y'Abalewi nk'uko ibihe byabo bikurikirana.

20 Amuramu arongora Yokebedi nyirasenge, babyarana Aroni na Mose. Imyaka Amuramu yaranye ni ijana na mirongo itatu n'irindwi. 21 Abana ba Isubari ni K6ra na Nefegi na Zikiri. 22 Bene Uziyeli ni Mishayeli... na Elisafani na Sitiri.

23 Aroni arongora Elisheba, urnukobwa wa Arinadabu, rnushiki wa Nahashoni, babyarana Nadabu na Abihu, na Eleyazari na Itarnari. 24 Bene K6ra ni Asiri na Eluka na Abiyasafu. Iyo ni yo rniryango y' Abak6ra. 25 Eleyazari rnwene Aroni arongora urnwe rnu bakobwa ba Putiyeli, babyarana Finehasi. Abo ni bo batware b'arnazu ya ba sekuru yo rnu Balewi nk'uko imiryango yabo iri..

26 Abo ni bo Aroni na Mose, ba bandi Uwiteka yabwiye ati "Mukure Abisirayeli rnu gihugu cya Egipta, uko iritwe yabo iri." 27 Abo ni bo babwiye Farawo urnwarni, wa Egipta ngo bakure Abisirayeli... muri Egipta. Abo ni bo Mose na Aroni, ba bandi.

28 Ku rnansi Uwiteka yabwiriye Mose rnu gihugu cya Egipta, 2' yararubwiye ati "Ndi Uwiteka, bwira Farawo urnwarni, wa Egipta icyo nkubwira cyose."

30 Mose avugira imbere y'Uwiteka ati. "Dore iminwa yanjye yanduye nk'urnubiri utakabwe, Farawo yan'uruvira ate?"

Mose na Aroni bakorera imbere ya Farawo cya kiramenyetso cy'inkoni

7 Uwiteka abwira Mose ati: "Dore nkugize nk'irana kuri Farawo, **Aroni mwene so azaba umuhanuzi wawe.** 2 Uzajye uvuga icyo ngutegeka cyose, Aroni rnwene so abibwire Farawo, kugira ngo areke Abisirayeli.. bave rnu gihugu cye. 3 Nanjye nzanangira. urnutirna wa Farawo, ngwize ibiramenyetso byanjye n'ibitangaza: byanjye rnu gihugu cya Egipta. 4 Ariko Farawo ntazaburuvira, rnaze nzababarishe Egipta ukuboko kwanjye, nkure ingabo zanjye, ubwoko bwanjye Abisirayeli... rnuzi icyo gihugu, rnbakuzayo ibihano bikomeye. 5 Abanyegiputa bazamenya yuko ndi Uwiteka, ubwo nzararubura ukuboko ku gihugu cya Egipta, ngakura Abisirayeli, muri cyo." 6 Mose na Aroni bagenza batyo, uko Uwiteka yabategetse aba ari ko bakora. 7 Mose yari amaze imyaka mirongo inani avutse, na Aroni yari arnaze imyaka mirongo inani n'itatu, ubwo bavuganaga na Farawo.

8 Uwiteka abwira Mose na Aroni ati. • "Farawo nababwira ati 'Mukore igitangaza kibahanye', ubwire Aroni uti **Enda inkoni** witwaje uyijugunye hasi

imbere ya Farawo, kugira ngo ihinduke inzoka." 10 Mose na Aroni binjira kwa Farawo, bakora icyo Uwiteka yategetse. Aroni ajugunye inkoni ye hasi imbere ya Farawo n'abagaragu be, ihinduka inzoka. 11 Farawo na we ahangaga abahanga n'abarozi, ari bo bakonikoni ba Egipta, na bo babigenza batyo babikoresheje uburozi bwabo. 12 Uruntu wese muri bo ajugunye inkoni ye hasi ziba inzoka, rnaze inkoni ya Aroni imira izabo. 13 **Umutima wa Farawo uranangira ntiyaburuvira**, uko Uwiteka yari yaravuze.

Icyago cya imbere: amazi ahinduka **amaraso**

14 Uwiteka abwira Mose ati. "Umumutima wa Farawo uranangiye, yanga kureka ubwoko bwanjye ngo bugende. 15 Mu gitondo uzajye kuri Farawo, dore azaba aya ku ruzi... Nawe uzahagarare ku zkombe y'uruzi urutegereze, kandi uzitwaze ya inkoni yahindutse inzoka. 16 Umubwire uti 'Uwiteka, Imana y' Abahiburayo yakuntumyeho ngo reka ubwoko bwe bugende bumukorerere mu butayu, none ugejeje ubu utaramumvira. 17 Uwiteka aravuze ngo iki ni cyo kizakumenyeshya ko ari Uwiteka: dore ngiye gukubitisha amazi y'uruzi inkoni nitwaje ahinduke amaraso, 18 amafi yo mu ruzi apfe, uruzi runuke, Abanyegiputa babihirwe **n'amazi yo mu ruzi.**"

19 Uwiteka abwira Mose ati "Bwira Aroni uti: 'Yana inkoni witwaje urambure ukuboko kwawe hejuru y'amazi yo muri Egipta, ku nzuzi zabo no ku migende y'arnazi yabo, no ku bidendezi byabo n'aho amazi aretse hose ahinduke amaraso'. Kandi mu gihugu cya Egipta, hose hari kube amaraso, no muvure y'ibiti, no mu bibindi by'amabuye."

20 Mose na Aroni babikora uko Uwiteka yabibategetse: amanika iyo inkoni akubitiye amazi y'uruzi mu maso ya Farawo no mu maso y'abagaragu 00, amazi y'uruzi yose ahinduka amaraso. 21 **Amafi yo mu ruzi arapfa, uruzi ruranku**, Abanyegiputa ntibabasha kunywa **amazi yo mu ruzi, amaraso aba mu gihugu cya Egipta cyose.** "N'abakonikoni b'Abanyegiputa babigenza batyo babikoresheje uburozi bwabo. Umumutima wa Farawo uranangira ntiyumvira Mose

na Aroni, uko Uwiteka yari yaravuze. 23Farawo asubirayo, ajya mu nzu ye n'ibyo ntiyabyitabo. 24Abanyegiputa bose bafukura bugufi bw'uruzi kugira ngo babone amazi yo kunywa, kuko batabashaga kunywa ku mazi yo mu ruzi.

25 Uwiteka amaze konona uruzi bimara iminsi irindwi.

Icyago cya kabiri: igihugu cyuzura ibikeri

26 Uwiteka abwira Mose ati "Injira kwa Farawo umubwire uti 'Uwiteka aravuze ngo reka ubwoko bwe bugende, bumukorere. 27Kandi niwanga kubarekura aragabiza igihugu cyawe cyose ibikeri: 28 uruzi ruruzura ibikeri, bizamuke bijye mu nzu yawe no haruguru, no ku buriri. bwawe no mu nzu y'abagaragu bawe, no mu mazu y'abantu bawe no mu nkono zawe, no mu byibo muvugiramo imitsima. 29Ibikeri bizazamuka bijye kuri wowe no ku bantu bawe, no ku bagaragu bawe bose."

8 Uwiteka abwira Mose ati "Bwira Aroni uti 'Rambura ukuboko kwawe kurimo ya nkoni yawe hejuru y'inzuzi n'imigende y'amazi u'ibidendezi, uzamure ibikeri bijye mu gihugu cya Egipta." 2Aroni arambura ukuboko kwe hejuru y'amazi ya Egipta, ibikeri birazamuka, bizimagiza igihugu cya Egipta. 3Babakonikoni babigenza batyo babikoresheje uburozi bwabo, bazamura ibikeri bijya mu gihugu cya Egipta.

4 Farawo ahamagaza. Mose na Aroni arababwira ati "Nimunsabire, Uwiteka ankize ibi bikeri, abikure no mu bantu banjye, nanjye ndareka ubwoko bwe bugende butambire Uwiteka ibitambo."

5 Mose abwira Farawo ati "Unyirarireho utya: ningusabira Uwiteka wowe n'abagaragu bawe n'abantu bawe, mumubwire gihe ki ushaka ko ibikeri bimarirwa kuri wowe oo mu mazu yawe, bigasigara mu ruzi rwonyine?"

6 Aramusubiza ati "Ni ejo."

Na we arambwira ati "Bibe uko uvuze, kugira ngo umenye yuko ari nta wubwanyane n'Uwiteka Imana yacu. 7Ibikeri bizakuvabo bive no mu mazu yawe, no ku bagaragu bawe no ku bantu bawe, bisigare mu ruzi rwonyine." 8Mose na Aroni bava

kuri Farawo, Mose atakambirira' Uwiteka ibikeri yateje Farawo. 9Uwiteka abigenza uko Mose yavuze, bya bikeri bipfira mu mazu oo mu ngo oo mu mirima, birakamuka. 10Babirunda ibirundo, igihugu kirakirira. 11Maze Farawo abonye ko bimworoheye yinangira' umutima, ntiyabumvira; uko Uwiteka yari yaravuze.

Icyago cya gatatu: hatara inda

12 Uwiteka abwira Mose ati "Bwira Aroni uti 'Manika inkoni yawe, ukubite umukungugu uhinduke inda mu gihugu cya Egipta cyose." 13 Babigenza batyo, Aroni amanika ukuboko kwe gufite inkoni akubite umukungugu, inda ziba ku bantu no ku matungo, umukungugu wose wo mu gihugu cya Egipta cyose uhinduka inda. 14Abakonikoni bagerageza gukora batyo, bagashereza uburozi bwabo kugira ngo batere inda ntibabibasha, inda ziba ku bantu no ku matungo. 15Abo bakonikoni babwira Farawo bati "Ibitewe n'urutoki rw'Imana." 16 Umutima wa Farawo uranangira ntiyumvira Mose na Aroni, uko Uwiteka yari yaravuze.

Icyago cya kane: hatara ibibugu

16 Uwiteka abwira Mose ati "Uzazinduke kare mu futuruturi uhagarare imbere ya Farawo, azaba asohoka ajya ku ruzi umubwire' uti. 'Uwiteka aravuze ati: reka abantu banjye bagende bankorere, 17ntabarekura nzaguteza amarumbo y'ibibugu, wowe n'abagaragu bawe n'abantu bawe n'amazu yawe amazu y'Abanyegiputa azuzura amarumbo y'ibibugu, bizimagize n'ubutaka bwabo. 18Kuri uwo muni nzarobanura igihugu cy'i Gosheni aho ubwoko bwanjye butuye, amarumbo y'ibibugu ye kubayo kugira ngo umenye yuko ndi Uwiteka, uri hagati y'isi. 19Kandi nzashyira itandukaniro' hagati y'ubwoko bwanjye n'abantu bawe. Ejo ni ho icyo kimenyetso kizababo." 2. Uwiteka abigenza atyo, amarumbo y'ibibugu aza ari icyago mu nzu ya Farawo no mu mazu y'abagaragu bawe, kandi igihugu cya Egipta cyose cyononwa n'ayo amarumbo y'ibibugu.

21 Farawo ahamagaza Mose na Aroni arababwira ati "Nimugende mutambirire' Imana yanyu, ibitambo muri iki gihugu."

8.12: Zab 78.45; 105.31 8.15: Luka 11.20 8.17: Itang 46.34

b 7.26-29: muri Biblia Yera ya mbere, iyi mirongo ni 8.1-4; bityo, 8.5-32 ihwanyane na 8.1-28 muri iyi Bibiliya, nk'uko biri mu Ruheburayo.

22 Mose aramusubiza ati "Si byiza ko dukora dutyo, kuko twaba dutambiyeye Uwitaka Imana yacu ibyo Abanyegiputa bazira kwica. Twatambira mu maso y'Abanyegiputa ibyo bazira kwica, nti-batwicishe amabuye? 23Reka tuyje mu butayu tugendemo urugendo rw'iminsi itatu, dutambirireyo Uwitaka Imana yacu uko izadutegeka."

24 Farawo aramubwira ati "Ndabareka mugende mutambirire Uwitaka Imana yanyu mu butayu icyakora ntimuzajye kure cyane. Nimunsabire."

25 Mose aramubwira ati "Dore ndava imbere yawe nshoke, nsabe Uwitaka ngo amarumbo y'ibibugu ejo azave kuri Farawo no ku bagaragu be no ku bantu be. Ariko ye kongera kuriganya ntareke ubwoko bwacu bugenda bugatambira Uwitaka ibitambo."

26 Mose ava imbere ya Farawo arasohoka, asaba Uwitaka. 27Uwitaka abigenzako Mose yavuze, akurira ayo amarumbo y'ibibugu kuri Farawo no ku bagaragu be no ku bantu be, ntihasigara na kimwe. **28 Farawo yinangira umutima n'ubwo na bwo, ntiyareka ubwo bwoko bugenda.**

Icyago cya gatanu: hatara muriyamo

9 Uwitaka abwira Mose ati "Injira mu nzu ya Farawo umubwire uti 'Uwitaka, Imana y'Abahaburayoye iravuze ngo reka ubwoko bwe bugende bumukoreye. 2Niwanga kuburekura ukagumya kubufata, 3dore ukuboko k'Uwitaka kuri ku matungo yawe yo mu gasozi, no ku mafarashi no ku ndogobe no ku ngamiya, no ku mashyo no ku mikumbi, muriyamo nyinshi cyane izabitera. 4Kandi Uwitaka azarobanuraye hagati y'amatungo y'Abisirayeli n'amatungo y'Abanyegiputa, nti-hazapfa na rimwe mu y'Abisirayeli yose," 5 Uwitaka ateguka igihe ati "Ejo ni ho Uwitaka azakora ibyo mu gihugu."

6 Bukeye bwaho Uwitaka arabikora, amatungo yose y'Abanyegiputa arapfa, ariko mu matungo y'Abisirayeli nti-hapfa na rimwe. **7 Farawo aratuma asanga mu matungo y'Abisirayeli hatapfuye na rimwe. Maze umutima wa Farawo uranangira ntiyareka ubwo bwoko bugenda.**

Icyago cya gatandatu: hatara ibisebe

8 Uwitaka abwira Mose na Aroni ati "Nimujyane amashyamba y'ivu ryo mu itanura, Mose aritumirire hejuru imbere ya Farawo. 9Rirahinduka umukungugu w'ifu ukwire mu gihugu cya Egipta cyose, utere ibishyamba bivamo ibishyamba, bifate abantu n'amatungo mu gihugu cya Egipta cyose." 10Bajyana ivu ryo mu itanura bahagarara imbere ya Farawo, **Mose aritumirira hejuru riba ibishyamba bivamo ibishyamba, bifata abantu n'amatungo.** 11 Ba bakonikoni bananizwa n'ibyo bisheya guhagarara imbere ya Mose, kuko ibishyamba byari bifashe abo bakonikoni n'Abanyegiputa bose. **12 Uwitaka anangira umutima wa Farawo ntiyumvira Mose na Aroni, uko Uwitaka yari yarabwiye Mose.**

Icyago cya karindwi: hatara urubura

13 Uwitaka abwira Mose ati "Uzazinduke kare mu ruturuturu. uhagarare imbere ya Farawo, umubwire uti 'Uwitaka, Imana y'Abahaburayoye iravuze iti: reka ubwoko bwanyjye bugende bunkorerere. 14Uhereye none, nzohereza ibyago ntera byose ku mutima wawe no ku bagaragu bawe no ku bantu bawe, kugira ngo umenye yuko ari nta wuhwanye nanjye mu isi yose. 15 None mba ndambuye ukuboko kwanjye, nkaguterana mugira n'abantu bawe ukarimburwa mu isi, 16 ariko ni ukuri iyi ni yo mpamvu itumye nguhagarika: ni ukugira ngo nkwereke imbaraga zanjye, kandi ngo izina ryanjye iryamamare mu isi yose. 17Na n'ubu uracyishyira hejuru, ukabaza ubwoko bwanyjye ntareke bugenda? 18Dore ejo bugingira ubu nzavubabura urubura ruremereye cyane, rutari rwaboneka muri Egipta uhereye igihe hatwariwe ukageza ubu. 19Nuko none tuma ucyuze amatungo yawe n'ibyo ufite mu gasozi byose, umuntu wese ni itungo ryose ruzasanga mu gasozi kidatashye, urubura ruzakigwaho. gipfe," 20Uwubashye ijamba ry'Uwitaka wo mu bagaragu ba Farawo, ahungishiriza abagaragu be n'amatungo ye mu mazu no mu biraro, 21 utitaye ku ijamba ry'Uwitaka arekera abagaragu be n'amatungo ye mu gasozi.

22 Uwitika abwira Mose ati "Tunga ukuboko kwawe mu ijuru. urubura, rugwe mu gihugu cya Egiptu cyose, ku bantu no ku matungo no ku nyamaswa, no ku byatsi byo mu gasozi byose no ku myaka yo mu mirima yose mu gihugu cya Egiptu cyose." 23 Mose atunga inkoni ye mu ijuru, Uwitika akubitisha inkuba, avuba urubura, umuriro ugwa hasi. Uwitika avubira igihugu cya Egiptu urubura. 24 Nuko hagwa urubura n'umuriro uvanze na rwo, by'icyago gikomeye bitigeze kuba mu gihugu cya Egiptu cyose uhereye aho hatwariwe. 25 Urwo rubura rwica icyari mu gasozi cyose mu gihugu cya Egiptu cyose, abantu n'amatungo n'inyamaswa, rwica n'ibyatsi byo mu gasozi byose n'imyaka yo mu mirima yose, ruvuna ibiti byo mu gasozi byose. 2. Mu gihugu cy'i Gosheni aho Abisirayeli bari bari, ni ho rutaguye honyine.

27 Farawo atumira Mose na Aroni arababwira ati "Ubu bwo nkoze icyaha. Uwitika arakiranka, jye n'abantu banjye turatsinzwe. 28 Munsabire Uwitika kuko uku guhinda gukomeye k'urubura bimpagije, nanjye ndabareka mugende mwe kuguma ino."

29 Mose arambwira ati "Nimara kuva mu rurembo ndaramburira Uwitika amaboko guhinda gushire, kandi ntihari byongere kugwa urubura kugira ngo umenye yuko Uwitika ari we nyir'isi. 30 Ariko wowe n'abagaragu bawe, nzi yuko muri bube mutarubaha Uwitika Imana."

31 Imigwegwe na sayiri birapfa kuko sayiri zari zeze, n'imigwegwe yari irabijye. 32 Ariko ingano na kusemeti ntibyapfa, kuko byari bitaramera.

33 Mose ava mu rurembo imbere ya Farawo aramburira Uwitika amaboko, guhinda kw'inkuba n'urubura birashira, imvura ntiyongera kugwa mu isi. 34 Maze Farawo abonye imvura n'urubura n'inkuba zihinda bishize, arushaho kugira icyaha, yinangira umutima we n'abagaragu be. 35 Umutima wa Farawo uranangira ntiyareka Abisirayeli, bagenda, uko Uwitika yavugiyemo mu kanwa ka Mose.

Icyago cya munani: hatara inzige

10 Uwitika abwira Mose ati "Injira mu nzu ya Farawo, kuko nangiriyemo umutima we nyir'abagaragu be kugira

ngo nerekanire ibi biramenyeshye byalljye hagati muri bo, 2 no kugira ngo uzabwire umwana wawe n'umwuzukuru wawe. ibikomeye nagiriyemo Abanyegiptu n'ibimenyeshye byanjye nakoreye hagati muri bo, mumenye yuko ndi Uwitika."

3 Mose na Aroni binjira mu nzu ya Farawo barambwira bityi "Uwitika, Imana y'Abaherurayo iravuze itari 'Uzageza he kwanga kwicishiriza bugufi imbere yanjye? Reka ubwoko bwanjye bugende bunkorere: 4 Niwanga kurekura ubwoko bwanjye, dore ejo nzatereza inzige ku rugabano rwawe, 5 zizimagize ubutaka umuntu ye kubasha kububona. Zizarya ibyo mwashigajye bitishwe na rwa rubura, zirye igiti cyose mwamejeje mu gasozi. • Amazu yanyu zizayuzura, zuzure n'ay'abagaragu bawe n'ay'Abanyegiptu bose, izo ba so na ba sogokuru batigeze kubona uhereye igihe babereyeho ukageza none... Arahindukira aya imbere ya Farawo.

7 Abagaragu ba Farawo barambwira bityi "Uriya mugabo azageza he kutubera umutege? Reka abo bantu bagende bakorere Uwitika Imana yabo. Nturamenya yuko Egiptu hafuye?"

8 Bagarira Mose na Aroni imbere ya Farawo, arababwira ati "Nimugende mukorere Uwitika Imana yanyu. Ariko hazagenda bantu ki?"

9 Mose aramusubiza ati "Tuzajyana n'abakiri bato n'abashaje, abahungu bacu n'abakobwa bacu, tuyane n'imikumbi yacu n'amashyamba yacu, kuko dukwiriye kuziririza Uwitika umunsi mukuru."

10 Arababwira ati "Uko nabifuriza ko Uwitika abana namwe, ni ko nabareka mukagenda mujyane abana banyu bato. Mwirinde kuko ibyo mugambiriyemo ari bibi. 11 Si ko bizaba, ahubwo abagabo bakuru mugende mukorere Uwitika, kuko ari cyo mushaka." Birukanwa mu maso ya Farawo.

12 Uwitika abwira Mose ati "Rambura ukuboko kwawe hejuru y'igihugu cya Egiptu kuzane inzige, zize mu gihugu cya Egiptu zirye ibyatsi byose n'imyaka yose byo mu gihugu, ibyo rwa rubura rwasize byose." 13 Mose aramburira inkoni ye hejuru y'igihugu cya Egiptu, Uwitika azanira icyo gihugu umuyaga uvuye iburasirazuba wiriza umunsi, ukeshya ijoro. Bukweye uwo muyaga uvuye iburasirazuba

uzana inzige, ¹⁴ zikwira mu gihugu cya Egipta cyose, zigwa mu ngabano zaho zose. Zari icyago gikomeye cyane, uherye kera kose ntiheze kubaho inzige nk'izo, ntizongera kubaho. ¹⁵ Zizimagiza ubutaka mu gihugu cyose, igihugu kibamo umwijima, ziry a ibyatsi byose n'imyaka, yose byo mu gihugu, n'imbuto z'ibiti zose rwa rubura rwasize. Mu gihugu cya Egipta cyose ntihasigara ikintu na kimwe kibisi, naho cyaba igiti cyangwa ibyatsi cyangwa imyaka.

¹⁶ Farawo ahamagaza vuba Mose na Aroni arahabwira ati "Nacumuye ku Uwiteka Imana yanyu no kuri mwe! ¹⁷ Nuko none ndakwingize, mbabarira icyaha ubu ngubu gusa, munsabire ku Uwiteka Imana yanyu inkureho uru rupfu ubu guša." ¹⁸ Ava imbere ya Farawo, asaba Uwiteka. ¹⁹ Uwiteka ahindura umuyaga uhuha cyane w'ishuheri uvuye iburengerazuba, ujyana za nzige uziroha mu Nyanja Itukura, ntihasigara na rumwe mu gihugu cya Egipta cyose. ²⁰ Maze Uwiteka anangira umutima wa Farawo, ntiyareka Abisirayeli bagenda.

Icyago cya cyenda: hacura umwijima

²¹ Uwiteka abwira Mose ati "Tunga ukuboko kwawe mu ijuru umwijima ure mu gihugu cya Egipta, umwijima **umeze nk'igikorwaho.**" ²² Mose atunga ukuboko mu ijuru, umwijima w'icuraburindi ucura mu gihugu cya Egipta cyose umara iminsi itatu ²³ ntiyagira abarebana cyangwa uwahaguruka akava aho ari **bimara iminsi itatu, ariko mu mazu y' Abisirayeli** bose harabonaga.

²⁴ Farawo ahamagaza Mose arambwira ati "Nimugende mukorere Uwiteka, ariko imikumbi yanyu n'amashyoyanyu, abe ari byo bisigara, abana banyu bato mubajyane."

²⁵ Mose arambwira ati "Ukwiriye no kuduha ibyo dutamba n'ibyo twosa, kugira ngo dutambire Uwiteka Imana yacu ibitambo. ²⁶ N'amatungo yacu tuzayajyana ntihasigara n'urwara, kuko ari yo tuzaba dukwiriye kwendaho kuyakoreshereza Uwiteka Imana yacu. Kandi ntituzi ibyo tuzakoreshereza Uwiteka tutaragerayo."

²⁷ Ariko Uwiteka anangira umutima wa Farawo, ntiyareka bagenda. ²⁸ Farawo

aramubwira ati "Mvaho, irinde ntukongere kunca iryera, kuko umunsi uzongera kunca iryera uzapfa."

²⁹ Mose aramusubiza ati "Uvuze ukuri, sinzongera kuguca iryera."

Mose aburira Farawo ibyo kwicwa kw'abana b'impfura

11 Uwiteka abwira Mose ati "Hasigaye icyago kimwe nzatere Farawo n'Abanyegiputa, hanyuma azabareka mugende. Nabareka by'ukuri, no kwirukana azabirukana. None bwira abantu, umugabo wese asabe umuturanyi we n'umugore wese asabe umugore w'umuturanyi we, basabe ibintu by'ifeza n'ibintu by'izahabu." ³ Uwiteka aha ubwo bwoko kugirira umugisha ku Banyegiputa. Na Mose ubwe yari umunyacyubahiro⁴ cyinshi mu gihugu cya Egipta, mu maso y'abagaragu ba Farawo no mu maso y'abandi bantu.

⁴ Mose aravugaga ati "Uwiteka aravuze ati 'Nko mu giheku nzanyura hagati muri Egipta, abana b'impfura bose bo mu gihugu cya Egipta bapfe, uherye ku mpfura ya Farawo wicara ku ntebe y'ubwami ukageza ku mpfura y'umuja w'umusi, kandi n'uburiza bwose bw'amatungo buzapfa. ⁶ Hazaba umuborogo mwinshi mu gihugu cya Egipta cyose utigeze kubaho, kandi ntiyazongera kuba nk'uwo. ⁷ Ariko mu Bisirayeli, nta n'umwe imbwa izamokera, mu bantu cyangwa mu matungo, kugira ngo mumenye uko Uwiteka yatandukanije Abanyegiputa n'Abisirayeli.' ⁸ Kandi aba bagaragu bawe bose bazamanuka bansange bampfukamire, bambwire bati 'Va mu gihugu ujyane abantu bose bagukurikiye.' Ubwo ni bwo nzagenda." ⁹ Ava kuri Farawo arakaye cyane.

⁹ Uwiteka abwira Mose ati "Farawo ntazabumvira, kugira ngo ibitangaza byanjye bigwirire mu gihugu cya Egipta." ¹⁰ Nuko Mose na Aroni bakorera ibyo bitangaza byose imbere ya Farawo. Uwiteka anangira umutima wa Farawo, ntiyareka Abisirayeli bagenda ngo bawe mu gihugu cye.

Uwiteka abwiriza Mose ibya Pasika

12 Uwiteka abwirira Mose na Aroni mu gihugu cya Egipta ati "Uku kwezi kuzababere impfura y'amezi, kuzababere ukwezi kwa mbere mu myaka.

3Mubwire iteraniro ry' Abisirayeli ryose, ku wa cumi w'uku . kwezi umuntu wese yiyendere umwana w'intama, uko amazu ya ba se ari. **umwana w'intama urowe mu nzu imwe.** 4Kandi niba inzu ari nto itari **bumare umwana w'intama, asangire n'umuturanyi** we baberanye, bawufatanye uko umubare w'abantu... uri, uko imirire y'umuntu.. wese iri abe ari ko muzabara umubare w'abasangira umwana w'intama. 'Umwana . w'intama wanyu (cyangwa umwana w'ihene) ntuzagire inenge, uzabe isekurumēt itaramara umwaka, muzawukurē mu ntama cyangwa mu ihene. 6**Muzawurindirize umunsi wa cumi n'ine** w'uku kwezi.. iteraniro ryose ry' Abisirayeli bazawubikire nimugoroba. 7Bazende ku maraso, bayasige ku nkomanizo zombi no mu rubamo rw'umuryango by'amazu bawuririyemo. 8Muri iryo joro bazajye inyama zawo zokeje, bazirishye imitsima itasembuwe, bazirishye n'imboga zisharira. 9Ntimuzazirye mbisi cyangwa zitetse, keretse zokeje. Igihanga cyawo n'iminono yawo n'ibyo mu nda byawo, Iontimuzagire icyo musiga ngo kirare, iziraye muzazose. 11Uku abe ari ko muzazirya: muzazirye mukenyeye, mukwese inkweto, **mwitwaje inkoni, muzazirye vuba vuba.** Iyo ni yo Pasika y'Uwiteka.

12 "Kuko muri iryo joro nzanyurā mu gihugu cya Egiputa nkica abana b'impfura bese bo mu gihugu cya Egiputa, irimpfura z'abantu.. n'uburiza bw'amatungo. N'imana. z' Abanyegiputa zose nzasohoz a mateka nziciriyeho. Ndi Uwiteka. 13Ayo maraso azababere ikimenyetso ku mazu murimo, nanjye ubwo nzabona ayo maraso nzabanyuraho, nta cyago kizabababo ngo kibarimbure, ubwo nzatera igihugu.. cya Egiputa. 14Kandi uwo munsi uzababere **urwibutso, muzawuzirize ube umunsi** mukuru w'Uwiteka. Mu bihe byanyu byose muzajye muwuziriza, ribe itegeko ryiteka ryose.

15 "Muzajye muhanga iminsi irindwi murya imitsima itasembuwe, ku munsi uyitangira muje mukura umusemburo mu mazu yanyu. Uzarya imitsima yasembuwe uhereye ku munsi wa mbere ukageza ku wa karindwi, uwo muntu azakurwe mu Bisirayeli. 16Kandi ku munsi wa mbere

muje muteranira kuba iteraniro ryera, he ku wa karindwi hazabere iteraniro ryera he kugira umurimo wese ukorwa muri icyo minsi, keretse umurimo w'inda y'umuntu wese. Uwo wonyine abe ari wo mukora. 17Muje muziririza umunsi mukuru. w'imitsima itasembuwe, kuko kuri uwo munsi nzaba mbakuye mu gihugu cya Egiputa muri ingabo. Ni cyo gituma mukwiriye kujya muziririza uwo munsi mu bihe byanyu byose, rikaba itegeko ryiteka ryose. 18Mu kwezi kwa mbere ku, munsi wako wa cumi n'ine nimugoroba, muzahereho kurya imitsima itasembuwe mugenze ku munsi wako wa makumyabiri n'umwe nimugoroba. 19Muri icyo minsi uko ari irindwi umusemburo we kuzaboneka mu mazu yanyu. Uzarya icyasembuwe, uwo muntu azakurwe mu iteraniro ry' Abisirayeli.. nabo yaba umunyamabanga ubashukiyemo cyangwa uwavukiye mu gihugu cyanyu. 20Ntimuzagire icyasembuwe cyose murya, mu mazu yanyu. yose muje murya imitsima itasembuwe .

Mose ateguka Abisirayeli ibya **Pasika**

21 Mose abamagara abakuru bese bo mu Bisirayeli arababwirako ati "Nimugorobanure mujyane abana b'intama, uko amazu yanyu ari, muzabikire umwana w'intama wa Pasika. "Mwende umukamato wa ezobu muwinike mu maraso yo mu rwabya, mumishe amaraso yo mu rwabya mu rubamo rw'umuryango no ku nkomanizo zombi, he kugira uwo muri mwe usohoka mu nzu ye, mugenze mu gitondo. 23Kuko Uwiteka azanyurā muri mwe aya kwica Abanyegiputa," kandi nabona ayo maraso, ari mu ruhamo rw'umuryango no ku nkomanizo zombi, Uwiteka azanyurā kuri urwo rugo ye gukundira umurimbuzi. kwinjira mu mazu yanyu ngo abice. 24Kandi muje muziririza ibyo, biba itegeko kuri mwe no ku bukuruzaba banyu iteka ryose. 25Nimumarara kugera mu gihugu, Uwiteka azabababura nk'uko yasezeraniye, muzajye muziririza uwo muhango wera. 26Kandi uko abana banyu bababajije bati 'Uyu muhango wanyu ni uw'iki?' 27muje mubasubiza muti 'Ni igitamba cya Pasika y'Uwiteka, kuko yanyuze ku mazu y'Abisirayeli bari muri Egiputa agakiza amazu yacu, ubwo

12.14-20: Kuva 23.15; 34.18: Lewi 23.6-8; Kub 28.17-25; Guteg 16.3-8 12.23: Heb 11.28

c Pasika risobanurwa ngo, kunyuraho; reba 12.13.

d ezobu ni agati, Abayuda bagiraga icyuhagiho.

yicaga Abanyegiputa." * Abantu baruna-
ma bikubita hasi. 28Abisirayeli baragenda
babigenza batyo, uko Uwiteka yategetse
Mose na Aroni aba ari ko bakora.

Icyago cya cumi: abana
b'impfura bicwa

29 Mu gicuku Uwiteka yica abana
b'impfura bose bo mu gihugu cya
Egiputa, uhereye ku mpfura ya Farawo
wicara ku ntebe y'ubwami ukageza ku
mpfura y'imbohe mu kazu k'ibwina,
n'uburiza bw'amatungo bwose. 30 Fara-
wo yibambura nijoro, n'abagaragu be
bose n' Abanyegiputa bose barabyuka.
Muri Egiputa bacura umuborogo mwi-
nshi, kuko ari nta nzu n'irwwe itapfuye-
mo umuntu. 31 **Ahamagaza Mose na**
Aroni iryo joro arababwira ati uNimu-
haguruke muve mu bantu banjye mwe
n'Abisirayeli, mugende mukorere Uwi-
teka nk'uko mwavugaga. 32 Mujyane
n'imikumbi yanyu n'amashyo yanyu
nk'uko mwavugaga, mugende kandi
munsabire umugisha. "

33 Abanyegiputa bagomera ubwo
bwoko ngo babohereze bawe mu gihugu
vuba, kuko bavugaga bati "Turapfuye
twese". 34 Ubwo bwoko bujyana amarobe :
atarotswa y'imitsima yabo, batarayase-
mbura, ibyibo byabo byo kuvugiramo bari.
babitambirye mu myenda yabo bikoreye
ku ntugu. 35 Abisirayeli bakora ibyo Mose
yababwiye, basaba Abanyegiputa ibintu
by'ifeza n'iby'izahabu n'imyenda. 36 Uwi-
teka aha ubwo bwoko kugirira umugisha
ku Banyegiputa, babaha ibyo babasabye,
banyaga Abanyegiputa.

Abisirayeli ... bagenda

37 Abisirayeli barahaguruka, bava i
Ramesesi bataha i Sukoti, abigenzaga
bari abagabo uduhumbi dutandatu, abana
batari mu mubare. 38 Kandi n'ikiva-
nge cy'amahanga menshi kijyana na bo,
n'imikumbi n'amashyo by'amatungo
menshi cyane. 39 Botsa imitsima itase-
mbuwe y'amarobe bavanye muri Egipu-
ta atarotswa, kuko ayo marobe yari
atarambuka kuko birukanywe' muri Egi-
puta ntibazarire, kandi bari bataritekeri
icyokurya cyose.

40 Imyaka Abisirayeli bamaze mu
rusuhuko rwa Egiputa, yari magana ane

na mirongo itatu. 41 Iyo myaka uko ari
magana ane na mirongo itatu ishize
hatabuzeho umunsi, hadasazeho umu-
nsi, ingabo z'Uwiteka zose ziva mu
gihugu, cya Egiputa . . . Iryo joro ni iryo
kuziririzwa Uwiteka cyane, kuko ya-
bakuye mu gihugu cya Egiputa. Iryo ni
rya joro ry'Uwiteka, Abisirayeli bose
bakwiriye kujya baziririza cyane mu
bihe byabo byose.

Andi mategeko ya Pasika

43 Uwiteka abwira Mose na Aroni
ati "Iri ni ryo tegeko kuri Pasika:
ntihakagire umunyamahanga urya ku
byayo, 44 ariko umugurano w'umuntu
wese yaguzwe ifeza, nibamara kumukeba
abone kubiryaho. . . Umusuhuke w'u-
munyamahanga n'umugaragu ukorera
ibihembo, ntibakabiryeho. 46 Bye guku-
rwa mu nzu ngo bijyanwe mu yindi.
Ntugasohokane n'intongo y'iyonyama,
kandi ntumukavuneho igufwa na rimwe.
47 Iteraniro ry'Abisirayeli ryose rijye
riziririza Pasika. 48 Kandi umunyama-
nga nabasuhukiramo agashaka kuziriri-
riza Uwiteka Pasika, abahungu b'we
bose bakebwe abone kwegera ibya Pa-
sika, akabiziririza. Kandi azamera nk'u-
wavukiye mu gihugu cyanyu, ariko
ntihakagire utakebwe wese ubiryo. 49
Kavukire n'umunyamahanga ubasu-
hukiyemo bazasangire itegeko." 50 Uko
ni ko Abisirayeli bose bakoze, uko
Uwiteka yategetse Mose na Aroni ni ko
bakoze, 51 kuri wa munsi Uwiteka yaku-
ye Abisirayeli mu gihugu cya Egiputa,
uko imitwe yabo yari iri..

Mose abibutsa uko bavuye
muri Egiputa

13 Uwiteka abwira Mose ati
2 "Mweze uburiza bwose hwo mu
Bisirayeli bube ubwanjye, impfura z'aba-
ntu n'uburiza bw'amatungo ni ibyanjye."

3 Mose abwira abantu ati "Mujye mwi-
buka uyu, munsi muviriyeye muri Egiputa,
mu nzu y'uburetwa, kuko Uwiteka yaba-
kujeyo amaboko. Njuzagire imitsira
yasembuwe murya. 4 Uyu munsi muviriyeyo
ni uwo mu kwezi Abibu. 5 Kandi
Uwiteka nakujyana mu gihugu cy'Abanya-
kangani n'Abaheti, n'Abamori n'Abahivi
n'Abayebusi, icyo yarahiriyeye ba sekuruza

bawe ko azakiguha, igihugu cy'amata n'ubuki, uzajye uziririza uwo mubango wera uko uko kwezi gutashye. •Iminsi irindwi uje urya imitsirna itasembuwe, ku muni wa karindwi hazaaOOho umunsi mukuru w'Uwiteka. 7Imitsirna itasembuwe ijye iribwa muri iyo minsi uko ari irindwi. Ntihakagire imitsirna yasembuwe ikubonekaho, kandi ntihakagire umuseburu uku-bonekaho mu gihugu cyawe cyose. 8Kandi kuri uwo muni uzabwire umwana wawe uti 'Ibi byatwe n'ibyo Uwiteka yankoreye, ubwo navaga muri Egipta.' 'Uwo mubango uzakubere nk'ikirinyetso gishyizwe ku kuboko kwawe, n'urwibutso rushyizwe hagati y'amaso yawe, kugira ngo amategeko y'Uwiteka aOOmu kanwa kawe, kuho Uwiteka yagukuje amaboko muri Egipta. IONi cyo gituma ukwiriye kuziririza iryo tegeko mu gihe cyaryo, uko umwaka utashye.

Amategeko yo kwereza Uwiteka impfura zose n'uburiza : bwose

11 "Kandi Uwiteka nakujyana mu gihugu cy'Abanyakani, akakiguba nk'uko yakurahiye akarahirira na ba sekuruza bawe, 12uzarabanurire Uwiteka umwana w'uburiza wese n'uhuriza bwose ufite mu matungo yawe, abahungu bazaba ab'Uwiteka. 13Kandi uburiza bw'indogoOO bwose uzabucunguze umwana w'intama, kandi nudashaka, kuyicungura uzayivune ijosi, kandi impfura z'abantu, iz'abahungu bawe uzazicungure. 14Kandi umwana wawe nakubaza mu gihe kizaza ati 'Ibi ni ibiki?' Uzamusubize uti 'Uwiteka yadukuje amaboko muri Egipta, mu nzu y'uburetwa. 15Farawo yinangiye ngo yange kuturekura, Uwiteka yica uburiza bwose bwo mu gihugu cya Egipta: impfura z'abantu n'uburiza bw'amatungo. Ni cyo gituma nya ntambira Uwiteka uburiza bwose bw'ibigabo, ariko impfura z'abahungu banjye zose nya nziungura.' I.UWO muhango uzabe nk'ikimenyetso gishyizwe ku kuboko kwawe kandi nk'ibishyizwe mu rubanga rwawe hagati y'amaso yawe, kuko Uwiteka yadukuje amaboko muri Egipta."

17Farawo amaze kuruka ubwo bwoko bugenda, Imana ntiyabacisha mu nzira inyura mu gihugu cy'Abafilisitiya nubwo ari yo busamo, kuko Imana yibwiraga iti

"Abantu 00 kwicuza ubwo bazabona intambara, ngo basubire muri Egipta." 18Ahubwo Imana ibagendesha ibizigo, ibacishije mu nzira inyura mu butayu ikajya ku Nyanja Itukura, Abisirayeli bava mu gihugu cya Egipta bafite intwari.

19 Mose ajyana amagufwa ya Yosefu, kuko yari yararahirije Abisirayeli indahiro ikomeye ati "Imana ntizabura kubagenderera, namwe muzajyana amagufwa yanjye nimuva ino."

20 Bava i Sukoti babamba amahema muri Etamu, aho ubutayu butangirira. 21Uwiteka ku manywa yabagendaga imOore ari mu nkingi y'igicu ngo abayobore, nijoro yabagendaga imOore ari mu nkingi y'umuriro ngo abamurikire, babone uko bagenda ku manywa na nijoro. 22Ya nkingi y'igicu ntiyavaga imOore y'ubwo bwoko ku manywa, kandi iyo nkingi y'umuriro ntiyabuvaga imbere nijoro.

Abisirayeli bambuka Inyanja Itukura nko ku butaka, Abanyegiputa bagerageje kubakurikira bararererwa

14 Uwiteka abwira Mose ati 2 "Bwira Abisirayeli basubire inyuma, babambe amahema imOore y'i Pihahiroti hagati y'i Migidoli. n'inyanja, imbere y'i Balijefoni: uti imbere y'aho hantu abe ari ho mubamba amahema, irubande rw'inyanja. 3Farawo azavugaga Abisirayeli ati 'Bahabiye mu gihugu, ubutayu burabakiranye.' 4 Nanjye ndanangira umutima wa Farawo abakurikire. Nziheshereza icyubahiro kuri Farawo no ku ngabo ze zose, Abanyegiputa bamenye yuko ndi Uwiteka." Abisirayeli babigenza batyo.

5 Umwami wa Egipta bamubwira yuko ubwo bwoko bwacitse. Umutima wa Farawo n'iy'abagaragu 00 irabubindukira barabazanya bati "Twakoze ibiki kurekura Abisirayeli bakava mu buretwa twabakorehaga?" • Atunganisha igare rye ry'intambara ajyana abantu. 00; 7ajyana amagare magana atandatu yatoranijwe, n'andi magare y'intambara y'Abanyegiputa yose, n'abatware bategeka abayirwaniramo bose. 8Uwiteka anangira umutima wa Farawo umwami wa Egipta, akurikira Abisirayeli, kuho Abisirayeli bari bavuye muri Egipta bateze amaboko. • Abanyegiputa babakurikirisha amafarashi n'amagare bya

Farawo byose, n'abahetswe n'amafarashi be, n'izindi ngabo ze zose, babafatira babambye amahema ku nyanja iruhande rw'i Pihahiroti, imbere y'i Biilisefoni.

10 Farawo abatuze, Abasirayeli... bubura amaso babona Abanyegiputa bahuruye inyuma yabo baratinya cyane. Abisirayeli batakira Uwiteka. ¹¹ Babaza Mose bali "Nta mva zari muri Egiputa, kutuzana ngo dupfire mu butayu? Ni iki cyatumye utugirira utyo, kudukura muri Egiputa? ¹² Si ibyo twakubwiriraga muri Egiputa tuti 'Turake dukore Abanyegiputa, kuko ikiruta ari uko dukorera Abanyegiputa, biruta ko dupfira mu butayu?'"

13 Mose asubiza abantu ari "Mwitinya mwihaagarire gusa, murebe agakiza Uwiteka ari bubazanire uyu muni, kuko Abanyegiputa mwabonye uyu muni mutazongera kubabona ukundi. ¹⁴ Uwiteka ari bubarwanire, namwe mwicekere."

15 Uwiteka abaza Mose ari "Ni iki gitumye untakira? Bwira Abisirayeli bakomeze bagende. ¹⁶ Nawe umanike inkoni yawe, urambure ukuboko hejuru y'inyanja uyigabanye, Abisirayeli bace mu nyanja hagati nko ku butaka. ¹⁷ Nanjye ndanangira imitima y'Abanyegiputa bajyemo baba kurikire, mbone kwihesha icyubahiro kuri Farawo no ku ngabo ze zose, no ku magare ye no ku bahetswe n'amafarashi be. "Abanyegiputa bazamenya yuko ndi Uwiteka, nimara kwihesha icyubahiro kuri Farawo no ku magare ye, no ku bahetswe n'amafarashi be."

19 Marayika w'Imana wajyaga imbere y'ingabo z'Abisirayeli arahava ajya inyuma yabo, y'inyanja y'igicu iva imbere yabo ihagarara inyuma yabo, .. ijya hagati y'ingabo z'Abanyegiputa n'iz'Abisirayeli: .. bariya ibabera igicu n'umwiji, abandi ibabera umucyo ubamurikira nijoro, nibegerana iryo joro ryose.

²¹ Mose arambura ukuboko hejuru y'inyanja. Uwiteka ahuhisha umuyaga mwinshi uvuye iburasirazuba ijoro ryose, usubiza inyanja inyuma amazi uyagabanyemo kabiri, maze hagati y'aho yari ari hahinduka ubutaka bwumutse. "Abisirayeli bajya mu nyanja hagati baca nko ku butaka, amazi ababera nk'inkike iburyo n'ibumoso. ²³ Abanyegiputa barabakurikira, amafarashi ya Farawo yose n'amagare ye, n'abahetswe, n'amafarashi be,

bijya mu nyanja hagati bibakurikiye. ²⁴ Mu gicuku cya nyuma, Uwiteka yitamururiye mu nkingi y'umuriro n'igicu, yitegereza ingabo z'Abanyegiputa baci-kamo igikuba. "Akura inziga ku magare yabo, bituma akururika aruhije cyane. Abanyegiputa baravugana bali. "Duhunge Abisirayeli kuko Uwiteka abarengera, akarwanya Abanyegiputa."

²⁶ Uwiteka abwira Mose ati "Rambura ukuboko hejuru y'inyanja, amazi asubireyo ajye ku Banyegiputa, no ku magare yabo no ku bahetswe n'amafarashi babo." ²⁷ Mose arambura ukuboko hejuru y'inyanja. Mu museke inyanja isubizwamo guhurira kwayo Abanyegiputa barayihunga, Uwiteka akunkumirira Abanyegiputa, hagati mu nyanja. .. Amazi asubira ahayo arenga ku magare no ku bahetswe n'amafarashi, no ku ngabo za Farawo zose zari zigiyemo mu nyanja zikurikiye Abisirayeli, ntiharokoka n'umwe muri bo. .. Ariko Abisirayeli bacaga hagali. mu nyanja nko ku butaka, amazi ababera nk'inkike iburyo n'ibumoso.

³⁰ Uko ni ko kuri uwo muni Uwiteka yakijije Abisirayeli Abanyegiputa, Abisirayeli... babona intumbi z'Abanyegiputa ku nkomeye y'inyanja. ³¹ Abisirayeli babona ibikomere Uwiteka yakoresheje imbaraga ze ku Banyegiputa, ubwo bwoko butinya Uwiteka kandi bizera Uwiteka n'umugaragu we Mose.

Indirimbo ya Mose

15 Maze Mose n'Abisirayeli baririmbirira Uwiteka iyi ndirimbo bati

"Ndaririmbirira Uwiteka kuko yanesheje bitangaje,

Ifarashi n'uwo ihetse yabiroshye mu nyanja.

Uwiteka ni imbaraga zanjye n'indirimbo yanjye,

Ampindukiye agakiza.

Uwo ni we Mana yanjye, nanjye ndayihimbaza,

Ni yo Mana ya data, nanjye ndayishyira hejuru.

³ Uwiteka ni intwari mu ntambara, Uwiteka ni ryo zina rye.

⁴ Amagare ya Farawo n'ingabo ze yabiroshye mu nyanja,

- Abatwara imitwe yatoranije
barengewe n'Inyanja Ituk:ura.
- 5 Imuhengeri habarenzeho,
Barokeye imuhengeri nk'ibuye.
- 6 "Uwiteka, ukuboko kwawe
kw'iburyo gutewe
icyubahiro n'ububasha
bwako,
Uwiteka, ukuboko kwawe
kw'iburyo kwashenjaguye
ababisha.
- 7 Isumbe ryawe ryinshi ryatumye
utura hasi abaguhagurukiye,
Watumye umujinya wawe
ubakongeza nk'ibitsinsi
by'inganagano.
- 8 Umwuka wo mu mazuru yawe
warundaniye amazi,
Amazi yatembaga yema
nk'ikirundo,
Imuhengeri muri nyina w'inyanja
haravura.
- "Umubisha yaravuze ati
'Ndabakurikira mbafatire, nyage
iminyago nyigabane,
Nzabimariraho agahinda,
Nzakura inkota, ukuboko kwanjye
kubarimbure.'
- 10 Wahuhishije umuyaga wawe
inyanja irabarengera:..
Barokera nk'icyuma cy'isasu mu
mazi y'umuvumba.
- 11 "Uwiteka, mu byitwa imana hari
ihwanye nawe?
Ni iyihe ihwanye nawe?
Kwera kwawe ni ko kuguhesha
icyubahiro,
Ishimwe ryawe rituma abantu
bagutinya kuko ukora.
ibitangaza!
- 12 Warambuye ukuboko kw'iburyo isi
irabamira.
- 13 Ku bw'imbabazi :zawe wagiye
imbere y'abantu wacunguye,
Wabayoboje imbaraga zawe inzira
ijya mu buturo bwawe
bwera.
- 14 Amahanga yarumvise ahinda
imishyitsi,
Ubwoba bufata abatuye i Filisitiya.
- 15 icyo gihe abatwara ba Edomu
baratangara;
Intwari z'i Mowabu zifatwa no
guhinda imishyitsi,
Abatuye i Kanani bose barayagara:
- 16 Ubwoba no gutinya bizabafata,
Gukomera k'ukuboko kwawe
kuzabajunjika nk'ibuye.
Uwiteka, bageze aho ubwoko
bwawe buzarengera
urugabano,
Bageze aho ubwoko wacunguye
buzarurengera.
- 17 Uzabugezayo ubushinge ku musozi
w'umwandu wawe,
Ahantu witunganirije kuba ubuturō
bwawe, Uwiteka,
Ahera amaboko yawe yashyizeho,
Mwami.
- 18 Uwiteka azahora ku ngoma iteka
ryose."
- 19 Kuko amafarashi ya Farawo yajya-
nanye mu nyanja n'amagare ye, n'abafite-
tse n'amafarashi be, Uwiteka agasubiza:
amazi y'inyanja ahayo akabirengera, ari-
ko Abisirayeli bo bagaca hagati mu
nyanja nko ku butaka.
- 20 Kandi Miriyamu umuhanuzikazi
mushiki wa Aroni, ajyana ishako, abagore
bose barasohoka.. bamukurikira' bafite ama-
shako babyina. 21 Miriyamu akabikiriza ati
"Muririrabire Uwiteka kuko
yanesheje bilangaje,
Ifarashi n'uwo ihetse yabiroshye
mu nyanja."
- Imana ikiza amazi y'i Mara **kurura**
- 22 Mose agendesha Abisirayeli. bako-
meza urugendo, bava ku Nyanja Ituk:ura
baja mu butayu bw'i Shuri, bagenda
iminsi itatu mu butayu babura amazi.
- 23 Bageze i Mara ntibabasha kunywa
amazi y'i Mara, kuko yaruraga. Ni cyo
cyatumye hitwa Mara. 24 Abantu bitoto-
mbera Mose bati "Turanywa iki?" 25 Ala-
kira Uwiteka, Uwiteka amwerekaga igiti,
akijugunya muri ayo mazi, ahinduka
meza. 26 Arababwira ati "Nugira umwete
wo kumyira Uwiteka Imana yawe, uga-
kora ibitunganye mU maSO yayo, ukumvi-
ra amategeko yayo, ukitondera ibyo ya-
tegetse byose, nta ndwara nzaguteza mu

e Mara risobanurwa ngo, Kurura cyangwa Gusharira. Aho ni ho Uwiteka yabashyiriyeho itegeko
n'icyo yababwirije, ni ho yabageragereje.

zo nateje Abanyegiputa, kuko ari jye Uwiteka ugukiza indwara."

27 Bagera muri Elijū hari amasoko cumi n'abiri n'imikindo mirongo irindwi, babamba amahema kuri ayo mazi.

Uwiteka aha Abisirayeli .. **manu**

16 Bava muri Elijū bakomeza urugendo, iteraniro ryose ry' Abisirayeli rigeraga mu butayu bw'i Sini buri hagati ya Elijū na Sinayi, ku muni wa cumi n'itanu w'ukwezi gukurikiye uko baviraye muri Egipta. Iteraniro ry' Abisirayeli ryose ryivovotera Mose na Aroni mu butayu, 3barababwira bati "Iyo twicirwa n'Uwiteka mu gihugu cya Egipta tucyiyaye ku nkono z'inyama, tukirya ibyokurya tugahaga. None mwadukuyeyo mutuzanira muri ubu butayū kutwicisha inzara n'iri teraniro ryose."

4 Maze Uwiteka abwira Mose ati "Dore ndabavubira ibyokurya bimanutse mu ijuru. Iminsi yose abantu bazajya basohoka bateranye iby'uwo muni, kugira ngo mbageraze yuko bitondera amatongo yanjye cyangwa batayitondera. 5Kandi ku wa gatandatu bajye bitegura ibyo bajyana iwabo, bihwane n'ibyo bajyaga bateranya incuro ebyiri."

6 Mose na Aroni abwira Abisirayeli... bese bati "Nimugoroba ni ho muri bumunye yuko Uwiteka ari we wabakuye mu gihugu cya Egipta, kandi mu gitondo ni ho muzabona icyubahiryo cy'Uwiteka, kuko yumvise mumwivovotera. Natwe turi iki ko mutwivovotera?" 8 Mose arababwira ati "Ibyo biri busohore ubwo Uwiteka ari bubahe inyama zo kuriya nimugoroba, mu gitondo akazabaha ibyo murya mugahaga, kuko Uwiteka yumvise kwivovota kwanyu mumwivovotera. Natwe turi iki? Si twe mwivovotera, ahubwo Uwiteka ni we mwivovotera."

9 Mose abwira Aroni ati "Bwira iteraniro ry' Abisirayeli... ryose uti 'Nimwigire hafi imbere y'Uwiteka kuko yumvise ibyo mwivovota. ..., 10 Aroni akibwira iteraniro ry' Abisirayeli... ryose, berekeza amaso mu butayu babona ubwiza bw'Uwiteka bubonekeye muri, cya gicu. 11Uwiteka abwira Mose ati "Numvise ibyo Abisirayeli... bivovota. Babwirako uti 'Nimugoroba muri burye inyama, mu gitondo muzahaga

ibyokurya, mubone kumenyayuko ari jye Uwiteka Imana yanyu."

13 Nimugoroba inturumbutsi ziraza zigwa mu ngando z'amahema zirahazima-giza, mu gitondo ikime kiratonda kigota ingando. 14Ikime gishize, mu butayū hasi haboneka utuntu duto dusa n'utubuto, duto nk'ikime kivuze kuri hasi. 15Abisirayeli batubonye barabazanya bati "Iki ni iki?" Kuko batamenye icyo ari cyo.

Mose arababwira ati "Ibyo ni ibyokurya Uwiteka abahaye ngo murye. 16Ibi ni byo Uwiteka yategutse ati 'Umuntu wese ateranye ibihwanye n'imirire ye. Mujyane ingero za omeru zingana n'umubare w'abantu banyu, umuntu wese abijyanire abo mu ihema rye."

17 Abisirayeli... babigenza batyo barabiteranya, bamwe bateranya byinshi abandi bike. 18Babigeresheje icyibo cya omeru, uwateraniye byinshi ntiyagira icyo atubukirwa, n'uwateraniye bike ntiyagira icyo atubirwa. Bateraniye ibihwanye n'imirire y'umuntu wese. 19 Mose arababwirako ati "Ntiyagire umuntu uraza kuri byo ngo bigeze mu gitondo." .. Maze ntubumvira Mose, bamwe muri bo baraza kuri byo bigeza mu gitondo, bigwa inyo biranuka, Mose arabarakirira. 21Bajya babiteranya uko bukeye, umuntu wese ateranya ibihwanye n'imirire ye, izuba ryava bikayaga.

22 Ku wa gatandatu bateranya ibyokurya bingana kabiri... n'ibyo bajyaga bateranya, ingero ebyiri... za omeru... z'umuntu wese, abakuru b'iteraniro bese baraza babibwirako Mose. 23Arababwira ati "Ibyo ni byo Uwiteka yavuze ati 'Ejo uzaba umuni wo kuruhuka, isabato yejerejwe Uwiteka. Mwotse icyo mushaka kotsa, muteke icyo mushakaga guteka, ibisaze mubibike biriye bigeze mu gitondo.'" 24Barabwirako bigeza mu gitondo nk'uko Mose yabategutse ntibyanuka, ntibyagwa urunyo na rumwe. 25Mose arababwirako ati "Uyu muni murye ibi kuko none ari isabato y'Uwiteka, uyu muni ntumubibona mu gasozi. 26 Mu minsi itandatu mujye mubiteranya, ariko uwa karindwi ni wo sabato, kuri wo ntibizajya biboneka."

27 Maze ku wa karindwi bamwe mu bantu baja kubiteranya, barabibwira. 28 Uwiteka abwira Mose ati "Muzageza

16.4: Yoh.6.31 16.15: I Kor.10.3 16.18: 2Kor.8.15 16.23: Kuy.20.8-11

f icyubahiryo: cyangwa ubwiza.

g utubuto: cyangwa, amabango.

he kwanga kwitondera amategeko yanjye n'ibyo nategetse? 2. Dore ubwo Uwiteka abahaye isabato, ni cyo gituma aya abaha ku wa gatandatu imitsima y'iminsi ibiri. Umuntu wese agume aho ari, ntihakagire umuntu uva aho ari ku wa karindwi." 30 Nuko ku wa karindwi abantu bararuhuka.

31 Inzu ya Isirayeli yita icyo kintu manu; yari umweru igasa n'utubuto tw'ibyatsi byitwaga gadi, yaryohaga nk'umutsima usa n'ibango uvuganywe n'ubuki. 32 Mose arababwirako ati "Itegeko Uwiteka yategetse ni iri: urugero rwa omeru rwa manu rubikirwe ab'ibihe byanyu bizaza, kugira ngo bazarebe ibyokurya nabagabuririraga mu butayu, ubwo nabakuraga mu gihugu cya Egiputa." 33 Mose abwirako Aroni ati "Jyana urwabya urushyiremo omeru ya manu, uyibike imbere y'Uwiteka, ibikirwe ab'ibihe byanyu bizaza." 34 Uko Uwiteka yategetse Mose, Aroni ayibika imbere y'Ibihanya ngo igumeho. 35 Abisirayeli barya manu imyaka mirongo ine, bageza aho bagereye mu gihugu kibabwamo n'abantu, barya manu bageza aho bagereye ku rugabano rw'igihugu cy'i Kaniini. 36 Omeru cumi zingana na efa^h imwe.

Babura amazi, Mose akubita gitare kivamo amazi
(Kub 20.1-13)

17 Iteraniro ry'Abisirayeli ryose riva mu butayu bw'i Sini, baragenda bamara izindi ndaro zabo nk'uko Uwiteka yabategetse, babamba amahema yabo i Refidimu. Nta mazi yo kunywa yari ahari. 2 Ni cyo cyatumye abantu batonganya Mose bakamubwira bati "Duhe amazi tunywe."

Mose arababaza ati "Murantonganiriza iki? Kuki mugerageza Uwiteka?"

3 Abantu bagiriraye inyota bitotembera Mose bati "Ni iki cyatumye udukurira muri Egiputa, kugira ngo utwicishanye inyota o'abana bacu n'amatungo yacu?"

4 Mose atakira Uwiteka ati "Ababantu ndabagenza nte? Bashigaje hatu bakantera amabuye."

5 Uwiteka abwirako Mose ati "Nyura imbere y'abantu ujyane bamwe mu bakuru b'Abisirayeli, witwaze inkoni wakubitishije rwa ruzi, ugende. 6 Nanjye ndahagarara imbere yawe hariya ku gitare cy'i Horebu, ukubite icyo gitare amazi aravamo abantu bayanywe." Mose abigenzereza atyo imbere y'abakuru b'Abisirayeli.

7 Yila aho hantu Masaⁱ na Meriba, i kuko Abisirayeli bamutonganije kandi ku ko bagerageje Uwiteka bati "Mbese Uwiteka ari hagati muri twe cyangwa ntahari?"

Abamaleki barwanya Abisirayeli,
Mose arabasabira baranesha

8 Maze haza Abamaleki barwaniriza Abisirayeli i Refidimu. Mose abwirako Yosua ati "Udutoranirize ingabo muge-nde murwanye Abamaleki, ejo nzahagarara mu mpinga y'umusozi nitwaje inkoni y'Imana." 10 Yosua abigenza uko Mose yamutegetse, arwanya Abamaleki. Mose na Aroni na Huri barazamuka bagera mu mpinga y'uko musozi. 11 Mose yamanika amaboko Abisirayeli bakanesha, yayamanurako Abamaleki bakanesha, maze amaboko ya Mose araruka. Bajyana ibuye bararimutega aryciraho, Aroni na Huri baramira amaboko ye umwe iruhande rumwe n'undi urundi, amaboko ye arakomera ageza ku izuba riranga. 13 Yosua atsindeye Abamaleki n'abantu babo inkota.

14 Uwiteka abwirako Mose ati "Andika ibi mu gitabo bibe urwibutso, ubiwire Yosua yuko nzakuraho rwose kwibukwa kw'Abamaleki, bakibagirana mu bo muni y'ijuru bese."

15 Mose yubakira igicaniro acyila. Yehovanisi k, 16 aravugaga ati "Uwiteka yarahiriyeye ko azajya arwanya Abamaleki ibihe byose."

Yetiro sebukwe wa Mose amusanga
mu butayu

18 Yetiro umutambyi w'i Midiyani sebukwe wa Mose, yumva ibyo Imana yagiriye Mose n'Abisirayeli ubwoko bwayo, kandi uko Uwiteka yakuye Abisirayeli muri Egiputa. 2 Yetiro sebukwe wa Mose ajyana Zipora muka

16.31: Kub 11.7-8 16.33: Heb 9.4 16.35: YOS 5.12 17.14: Guteg 25.17-19; 1 Sam 15.2-9

^h efa ni indengo imwe n'umucagata.

ⁱ Masa risobanurwa ngo Kugerageza.

^j Meriba risobanurwa ngo Intonganyin.

^k Yehovanisi risobanurwa ngo Uwiteka ni ibendera ryanjye.

Mose, Mose amaze kumusezererana, n'abahungu be bombi. Umwe yitwa Gerushomu kuko se yavuze ati "Nari umusuhuke mu gihugu kitari icyacu." 4Undi yitwa Eliyezeri kuko se yavuze ati "Imana ya data yambereye umutabazi, inkiza inkota ya Farawo." 5Yetiro sebukwe wa Mose azanira Mose abahungu.. be n'umugore we, amusanga muri bwa butayu aho yari yabambye amahema, ku musozi w'Imana. 6Abwira Mose ati "Jyewe sobukwe Yetiro nkuzaniye umugore wawe n'abahungu... be bombi na bo." 7Mose arashoka aya gusanganira sebukwe, amwikubita imbere aramusoma, barashuzanya binjira mu ihema. 8Mose atekerereza sebukwe ibyo Uwitwaga yagiriye Farawo n'Abanyegiputa byose abahora Abisirayeli, n'ibyabaturirije mu nzira byose, kandi uko Uwitwaga yabakijije. 9Yetiro ashimishwa n'ibyiza Uwitwaga yagiriye Abisirayeli byose, kuko yabakijije Abanyegiputa. 10Yetiro aravugaga ati "Uwitwaga ahimbarizwe yuko yabakijije Abanyegiputa na Farawo, agakura ubwo bwoko mu butware bw'Abanyegiputa. 11None menye yuko Uwitwaga aruta izindi manza zose, kuko yanesheje Abanyegiputa, ubwo bishyiranaga hejuru ubwibone ngo bagirire Abisirayeli nabi." 12Yetiro sebukwe wa Mose ajyana igitambo cyo koswa n'ibindi bitambo ngo abitambire Imana, Aroni n'abakuru b'Abisirayeli bose baraza basangirira na sebukwe wa Mose imbere y'Imana.

Yetiro agira Mose inama yo gutoranya abacamanza bo kumufasha
(Guteg 1.9-18)

13 Bukeye bwaho Mose yicazwa no gucira abantu imanza, abantu bahagarara bagose Mose bahera mu gitondo bageza nimugoroba. 14Sebukwe wa Mose abonye ibyo akorera abantu byose aramubaza ati "Ibyo ukorera abantu ibi ni ibiki? Ni iki gituma wicara uri umwe, abantu bose bagahagarara bakugose bagahera mu gitondo bakageza nimugoroba?"

15 Mose asubiza sebukwe ati "Ni uko abantu baza kuri jye ngo mbabarize Imana. 16Iyo bafite amagambo baza kuri jye nkabacira imanza, nkabamenyesha amategeko y'Imana n'ibyo yategetse."

17 Sebukwe wa Mose aramubwira ati "Ibyo ukora ibyo si byiza. 18 Ntuzabura gucikana intege n'aba bantu' muri kumwe, kuko binaniranye biruta ibyo washobora gukora wenyine. 19None umvira ibyo nkubwira: ndakugira inama, Imana iyigufashemo. Ube ari wowe mushyikirwa w'amagambo w'ahantu n'Imana, ujye ushyira Imana imanza zabo .. kandi ujye ubigisha amategeko yayo n'ibyo yategetse, ujye ubereka inzira bakwiriye gucama n'imirimo bakwiriye gukora. " Kandi utoranye mu bantu bose abashoboye ubucamanza, bubaha Imana n'inyangamugayo, banga impongano. Ubahe ubutware bamwe batware igihumbi igihumbi, abandi ijana ijana, abandi mirongo itanu itanu, abandi icumi icumi. " Bajye bacira abantu imanza ibihe byose kandi urubanza rukomeye rwose bajye barukuzanira, ariko urubanza rworoheje abe ari bo baruka. Ni ho uzinyohereza umuraho, na bo bazajya bafatanyana nawe. "Nugira utyo Imana ikabigutegeka uza-bishobora, kandi ubu bwoko bwose buzajya ahabwo bufite amahoro."

24 Mose yumvira sebukwe, akora ibyo yamubwiye byose. 25Mose atoranya mu Bisirayeli bose abashoboye ubucamanza abaha gutwara abantu, bamwe ngo batware igihumbi igihumbi, abandi ngo batware ijana ijana, abandi ngo batware mirongo itanu itanu, abandi ngo batware icumi icumi. 26 Bakajya bacira abantu imanza ibihe byose, imanza zikomeye bazazaniraga Mose, ariko izoroheje zose bakazica ubwabo.

27 Mose asezerera sebukwe, asubira mu gihugu cy'iwabo.

Imana yiyerekeraga Abisirayeli : ku musozi wa Sinayi

19 Mu kwezi kwa gatatu Abisirayeli bavuye mu gihugu cya Egipta, kuri uwo muni bagera mu butayu bwa Sinayi. Bavuye i Refidimu bageze mu butayu bwa Sinayi, babubambamo amahema. Ni ho Abisirayeli babambye amahema, imbere y'umusizi. Mose arazamuka ngo ajye aho Imana iri, Uwitwaga ari ku musozi amubwira amutera amagambo ati "Uko abe ari ko ubwira inzu ya Yakobo, ubu butumwa abe ari bwo ubwira Abisirayeli, uti 4'Mwabonye ibyo

magariye Abanyegiputa, kandi uko naraniye mwe amababa nk'ay'ikizu nkabizanzira. None nimunyumvira by'ukuri, mu- kitondera isezerano ryanjye muzambara **amaronko, mbatoranije mu mahanga** yose kuko isi yose ari iyanjye, 6 kandi muzambara ubwami bw'abatambyi n'ubwoko bwera.' Ayo abe ari yo magambo ubwira Abisirayeli." 7 Mose araza ahamagara abakuru b'abantu, abazanira ayo magambo yose Uwitika yamutegetse. • Abantu bose bamusubiriza icyarimwe bali "Ibyo Uwitika yavuze byose tuzabikora." Mose ashya Uwitika amagambo y'abantu.

9 Uwitika abwira Mose ati "Dore ndaza aho uri ndi mu gicu gifatanye, **kugira ngo abantu bwnve mvugana nawe maze bakwemere iteka ryose.**"

Mose abwira Uwitika amagambo y'abantu. I-Uwitika abwira Mose ati "Jya ku **banru ubeze none n'ejo, barnese imyenda** yabo; Iluwa gatatu uzasange biteguye, kuko ku muni wa gatatu Uwitika azamunukira imbere y'ubwo bwoko bwose ku musozi Sinayi. 12 Ubashyirireho urugabano **rugota uyu musozi impande zose**, ubabwire uti 'Mwirinde mwe kuzamuka ku musozi cyangwa gukora ku rugabano rwawo. Uzakora kuri uyu musozi no kwicwa azicwe. 13 He kugira ukuboko kumukoraho, ahubwo bamwicishe amabuye cyangwa bamurase imyambi, naho ryaba itungo cyangwa umuntu cye kubaho.' Ihembe niriye igwi rirandaze, **bazamuke bigire ku musozi.**"

14 Mose aramanuka ava kuri uwo **musozi, aza ku bantu araheza, bamesa** imyenda yabo. 15 Abwira abantu ati "Umunsi wa gatatu uzasange mwiteguye, nlimuterane n'abagore banyu."

16 Ku wa gatatu mu gitondo inkuba zirakubita, imirabyo irarabya, igicu gifatanye kiba kuri uwo musozi. Ijwi ry'ihembe riranga cyane rirumvikana, abantu bose bari mu ngando z'amahema bahinda imishyitsi. 17 Mose azana abantu akuye mu ngando gusanganira Imana, bahagarara **muni y'uwo musozi.** 18 **Umusozi wa** Sinayi wose ucumba umwotsi, kuko Uwitika yawumantikiyeho aje mu muriro. **Umwotsi wawo ucumba nk'uw'ikome,**

umusozi wose utigita cyane. 19 Ijwi ry'ihembe rirushijeho kurenga Mose arovuga, Imana imusubirisha ijwi. 2 Uwitika amunukira ku musozi wa Sinayi, ku mutwe wawo. Uwitika ahamagara Mose ngo azamuke aje ku mutwe w'uwu musozi, Mose aazamuka. 21 Uwitika abwira Mose ali. "Manuka, utegeke abantu be gutwaza ngo baja aho Uwitika ari kumwitegereza, benshi muri bo bakarimbuka. 22 Kandi n'abatambyi bigire hafi y'Uwitika blyeze, kugira ngo Uwitika atabagwira."

23 Mose abwira Uwitika ali. "Abantu ntababasha kuzamuka, kuri uyu musozi wa Sinayi, kuko ubwawe wadutegetse uti 'Ugoteshe uyu musozi urugabano, **uweze.**"

24 Uwitika aramubwira ali. "Genda **umanuke maze uzamukane na Aroni,** ariko abatambyi n'abantu be gutwaza ngo baze aho Uwitika ari, kugira ngo atabagwira." 25 **Nuko Mose aramanuka ajya** aho abantu bari, arabibabwira.

Imana ibwira Abisirayeli amategeko cumi

(Guteg 5.1-33)

20 Imana ivuga aya magambo yose iti 2 "Ndi Uwitika Imana yawe yagukuye mu gihugu cya Egipta, mu nzu y'uburetwa.

3 "Ntukagire izindi mana mu maso yanjye.

4 "Ntukiremere igishushanyo kibajwe, cyangwa igisa n'ishusho yose iri hejuru mu ijuru, cyangwa hasi ku butaka cyangwa mu mazi yo hepfo y'ubutaka. Ntukabiyukubite imbere, ntukabikorere kuko Uwitika Imana yawe ndi Imana ifuha, mpora abana gukiranirwa kwa base, nkageza ku buzukuruza n'ubuviri bw'abanyanga, nkababarira abankunda bakitondera amategeko yanjye, nkageza ku buzukuruza babo; b'ibihe igihumbi.

7 "Ntukavugire ubusa izina ry'Uwitika Imana yawe, kuko Uwitika atazamubara nk'utacumuye, uvugiyeho ubusa izina rye.

8 "Wibuke kweza umunsi w'isabato. 9 Mu minsi itandatu uye ukora, abe ari **yo ukoreramo imirimo yawe yose,** 10 ariko uwa karindwi ni wo sabato y'Uwitika

19.5: Guteg 4.20; 7.6; 14.2; 26.18; Tito 2.14 19.5-6: 19.12-13; Heb 12.18-20 19.16: Ibyah4.5 19.16-18: 20.4-5: Kuva 34.17; Lewi 19.4; 26.1; Guteg 4.15-18; 20.5-6: Kuva 34.6-7; Kub 14.18; Guteg 7.9-10 20.7: 20.9-10: Kuva 23.12; 31.15; 34.21; 35.2; Lewi 23.3

1 Pet 2.9 19.6: Ibyah 1.6; 5.10

Guteg4.11-12

27.15

Lewi 19.12 20.8: Kuva 16.23-30; 31.12-14

Imana yawe. Ntukagire umurimo wose **uwukoraho, wowe ubwawe, cyangwa** umuhungu wawe cyangwa umukobwa **wawe, cyangwa umugaragu wawe cyangwa** umuja wawe, cyangwa itungu ryawe cyangwa umunyamahanga wawe uri iwanyu, ¹¹ kuko iminsi itandatu' ari yo Uwiteka yaremeyemo ijuru n'isi n'inyanja n'ibirimo byose, akaruhukira ku wa karindwi. Ni cyo cyatumye Uwiteka aha **umugisha umunsi w'isabato, akaweza.**

12 "Wubahe so na nyoko, kugira ngo uramire mu gihugu Uwiteka Imana yawe iguha.

13 "Ntukice.

14 "Ntugasambane.

15 "Ntukibe.

16 "Ntugashinje ibinyoma mugenzi wawe.

17 "Ntukifuze inzu ya mugenzi wawe, **ntukifuze umugore wa mugenzi wawe,** cyangwa umugaragu we cyangwa umuja we, cyangwa inka ye cyangwa indogobe ye, cyangwa ikindi kintu cyose cya mugenzi: wawe."

18 Abantu bose bumva za nkuba zikubita, babona ya mirabyo irabya, **bumva ijwi rya rya hembe, babona wa** mosuzi ucumba umwotsi, babibonye bahinda imishyitsi, bahagarara kure. ¹⁹ **Bahwira Mose bati "Ba ari wowe utubwira** ni ho turi bwumve, ariko Imana ye kutubwira tudapfa."

20 Mose abwira abantu ati "Nimuhumure kuko Imana izanywe no kubagerageza, no kugira ngo gutera ubwoba kwayo guhore imbere yanyu mudakora ibyaha." ²¹ Abantu bahagarara kure. Mose yigira hafi y'umwijima w'icuraburindi **Imana irimo.**

22 Uwiteka abwira Mose ati "Uku abe ari ko ubwira Abisirayeli, uti. 'Ubwanu mwiboneye ko mbabwiye ndi mu ijuru. ²³ Ntimukareme izindi mana ngo muzibangikanye nanjye, imana z'ifeza cyangwa imana z'izahabu ntimukazicurire. ²⁴ Undundire igicaniro cy'ibitaka, ugitarabireho ibitambo byawe byoswa

n'ibitambo by'uko uri amahoro, intarna zawe n'inka zawe. Aho nzibukiriza izina ryanjye hose, nzaza aho uri nguhe umugisha. " Kandi nunyubakira igicaniro cy'amabuye, ntuzacyubakisha amabuye abajwe, kuko nukimanikaho icyuma cyawe uzaba ugibumanije. ² Kandi ntugashyire urwuriro rw'amabuye ku gicaniro ryanjye ngo ucyurire, kugira ngo ubwambure bwawe butakigafagariraho.'

Andi mategeko y'Imana

21 "Aya mategeko ni yo uzashyira imbere yabo. ² Nugura umugurano w'Umuheburayo agukorere imyaka itandatu, ku wa karindwi azagende abe uw'umudendezo, atagize icyo yicunguje. ³ Niba yaraje wenyine agende wenyine, niba yarazanye n'umugore we aiyane na we. ⁴ Kandi shebuja namushyiringira umugore bakabyarana abahungu cyangwa abakobwa, uwo mugore n'abana be bazaba aba shebuja uwo, ariko uwo mugabo agende wenyine. ⁵ Ariko uwo mugurano niyerura ati 'Nkunze databuja n'umugore wanjye n'abana banjye, sinshaka kugenda ngo mbe uw'umudendezo', shebuja amujyane imbere y'Imana' amuhagarike ku rugi cyangwa ku nkomanizo, shebuja amupfumuze ugutwi uruhindu, agumye kumukorera iteka.

⁷ "Umuntu nagura umukobwa we ngo **abe umugurano, ntangazwe kumwe o'abagurano b'abagabo.** ⁸ Niba ataneje shebuja wagambiriye kumurongora, yemere ko acungurwa. Ntiyemererwe kumugurisha abanyamahanga kuko yamuviriye mu isezerano. ⁹ Kandi namushyiringira umuhungu we, amugirire nk'ibyoyagirira umukobwa we. ¹⁰ Namuharika ntagabanye ibyokurya bye n'inyanbaro ye, ntwicirire igihe. ¹¹ Natamukorera ibyoyuko bitatu, azagende adakoranuwe.

12 "Ukubise umuntu agapfa ntakabure kwicwa. ¹³ Kandi umuntu natubikira undi, Imana igatuma amugwa mu maboko, nzagutegekera aho azahungira.

¹⁴ Umuntu natera mugenzi: we abyitinye

20.11: Itang 2.1-3; Kuya 31.17

20.12: Guteg 27.16; Mat 15.4; 19.19; Mar 7.10; 10.19; Luka 18.20; Ef6.2-3

20.13: Itang 9.6; Lewi 24.17; Mat 5.21; 19.18; Mar 10.19; Luka 18.20; Rom 13.9; Yak 2.11

20.14: Lewi 20.10; Mat 5.27; 19.18; Mar 10.19; Luka 18.20; Rom 13.9; Yak 2.11

20.15: Lewi 19.11; Mat 19.18; Mar 10.19; Luka 18.20; Rom 13.9

20.16: Kuya 23.1; Mat 19.18; Mar 10.19; Luka 18.20 20.17: Rom 7.7; 13.9 20.18-19: Heb 12.18-19

20.25: Guteg 27.5-7; Yos 8.31 21.1-11; Guteg 15.12-18 21.2-6: Lewi 25.39-46 21.12: Lewi 24.17

21.13: Kub 35.10-34; Guteg 19.1-13; YOS 20.1-9

† Imana: cyangwa, abacamanza; reba Zab 82.

ngo amwicishe uburiganya, umukure ku gicaniro cyanjye ahorwe.

15 "Ukubise se cyangwa nyina ntakabure kwicwa.

16 "Uwibye umuntu akamugura cyangwa bakamufatana, ntakabure kwicwa.

17 "Uvumye se cyangwa nyina ntakabure kwicwa.

18 "Abantu nibarwana umwe agakubita, undi ibuye cyangwa igipfunsi, akabirwara iminsi ntapfe, 19 nasindagirira ku kibando uwamukubise ntazagibweho n'urubanza, ahubwo azarihe iminsi amaze arwaye kandi amuvuze arinde akira neza.

20 "Umuntu nakubita inkoni umugurano we w'umugabo cyangwa w'umugore akamukumbanya, ntazabure guhanwa. 21 Ariko nasibira rimwe cyangwa kabiri, ntashyirweho igihano kuko uwo ari ifeza ye.

22 "Kandi abantu nibarwana bakababaza umugore utwite, akavanamo inda ariko ntagire ikindi aba, ntazabure kuriha icyo umugabo w'uwo mugore amurihishije cyose, azarihe nk'uko abacamanza bategetse. 23 Ariko nihagira ikindi aba, uzategeke ko ubugingo buhorerwa ubundi, 24 ijisho rihorerwa irindi, iryinyo rihorerwa irindi, ikiganza gihorerwa ikindi, ikirenge gihorerwa ikindi, 25 bushyie buhorerwa ubundi, uruguma ruhorerwa urundi, umubuyimba uhorerwa undi.

26 "Umuntu nakubita, umugurano we w'umugabo cyangwa w'umugore akamumena ijisho, amuhe umudendezo kuko amumennye ijisho. "Kandi nakubita, umugurano we w'umugabo cyangwa w'umugore akamukura iryinyo, amuhe umudendezo kuko amukuye iryinyo.

28 "Inka niyica umugabo cyangwa umugore agapfa, iyo nka ntikabure kwicishwa amabuye kandi ntikaribwe, ariko nyirayo ntazagibweho n'urubanza. 2. Ariko niba iyo nka yari isanzwe yica bakaba barabibwiye nyirayo ntayirinde, ikica umugabo cyangwa umugore agapfa, iyo nka yicishwe amabuye, nyirayo na we bamwice. 30 Nibamuca ikarabo, atange ibyo bamuciye byose gucungura ubugingo bwe. 31 Naho yaba umuhungu, w'umuntu cyangwa umukobwa we iyo nka yishe, bimubere uko iryo tegeko ritegetse. 32 Inka,

m'Yica umugurano. w'umugabo cyangwa w'umugore, nyirayo azahwe shebuja w'uwo shekeli z'ifeza mirongo itatu, bicishe iyo nka amabuye.

33 "Umuntu nasibura urwobo rwacukuriwe kubika amazi, cyangwa narucukura ntarupfundikire..." inka cyangwa indogobe ikagwamo, 34 nyirarwo arihe icyo iguze: ahe nyirayo izo feza, intumbi ibe iya nyir'urwobo.

35 "Inka y'umuntu. niyica iy'undi igapfa, iyayishe bayigire bagabane, ibiguze byayo, kandi n'intumbi na yo bayigabane. 36 Cyangwa nibimenyekana... yuko iyo nka yari isanzwe yica, nyirayo ntayirinde, ntazabure kurihaho indi, intumbi ikaba iye.

Andi mategeko y'Imana

37 "Umuntu niyiba inka cyangwa intama, akayibaga cyangwa akayigura, inka ayiriheho eshanu, intama ayiriheho enye."

22 "Umujura nagwa mu cyuho nijo-ro, amaraso ye ntazaba ku uwamwisha. 2 Ariko nibamwica izuba rirashye, amaraso ye azabakoraho... kuko yari akwiriyeye kwigura, kandi naba adafite icyo yigura, nibamugure ku bw'ubujura. bwe.

3 "Nafatanwa inyibano ikiri nzima, naho yaba inka cyangwa indogobe cyangwa intama, ariheho ebyiri:

4 "Umuntu. niyonesha umurima cyangwa uruzabibu by'undi, cyangwa niyihorera itungo ry'urukona umurima w'undi, amugerere imyaka irushaho kuba myiza yo mu we murima cyangwa iyo mu rwe ruzabibu, ayimurike,

5 "Umuriro nukanwa ukagurumana... ugafata uruzitiro rw'amahwa, ukambukiranya ugafata amasaka ari ku murara cyangwa agihagaze, cyangwa umurima ugashya, uwacanye uwo muriro ntakabure kubirira.

6 "Umuntu. nabitsa mugenzi. we ifeza cyangwa ibindi bintu bikibiriya iwe, umujura naboneka azarihe kabiri. 7 Naboneka, nyir'urwo rugo yigire imbere y'Imana ngo arahire yuko atiyibishije ibya mugenzi; we.

8 "Mu byo guhuguzanya byose, naho yaba inka cyangwa indogobe cyangwa intama, cyangwa umwambaro cyangwa ikindi kintu cyose cyabuze;

21:16: Guteg 24.7 21:17: Lewi 20.9; Mat 15.4; Mar 7.10

21:24: Lewi 24.19-20; Guteg 19.21; Mat 5.38

m21.37: muri Biblia Yera ya mbere. uyu murongo ni 22.1; bityo 22.2-31 ihwanye na 22.1-30 muri iyi Bibiliya, nk'uko biri mu Ruheburayo.

umuntu akagishingura ati 'Iki ni cyo nabuze', urubanza rwa bombi ruzabura-
nirwe imbere y'Imana, n uwo Imana izacira urubanza ko atsinzwe azarihe undi kabiri.

9 "Umuntu, naragiza mugenzi we indogobe cyangwa inkanga, cyangwa intama cyangwa irindi tungo ryose, igapfa cyangwa ikavunika cyangwa ikanyagwa ari nta wubireba, 10 kurahira Uwitwika kuzabe hagati yabo bombi yuko atiyibishije itungo rya mugenzi we, nyiraryo yemere undi ntarihe. 11 Ariko ryakwibirwa iwe, azarihe nyiraryo. 12 Ryatanyagurwa n'inyamaswa, azazana igikanka kimwemeza, ntazarihe itanyagwe.

13 "Kandi umuntu natira itungo rya mugenzi we, rikavunika cyangwa rigapfa nyiraryo adahari, ntazabure kumuriha. 14 Ariko nyiraryo nahaba ntazamurihe. Ariko ryaba rije ngo uwagwatiriyeye atange ibiguzi by'igihe basezeranye, ibyo biguzi, bizarangize.

15 "Umuntu nashukashuka umwari utasabwe akaryamana na we, ntakabure kumukwa ngo amurongore. 16 Ariko se niyanga rwose kumumushyngira, azatange inkwano nk'iz'abakobwa.

17 "Umuruzikazi... ntuzareke abaho.

18 "Uzaryamana n'itungo ntakabure kwicwa.

19 "Uzatambira imana yose igitambo itari Uwitwika, azarimburwe rwose.

20 "Umusuhuke w'umunyamahanga ntukamugirire nabi, ntukamuhate kuko namwe mwari abasuhuke mu gihugu cya Egipta. 21 Ntihakagire umupfakazi cyangwa impfubyi mubabaza. 22 Nugira icyo ubababaza na gato bakantakira, sinzabura kumva gutaka kwabo, 23 uburakari bwanyije bukagurumana, nkabacisha inkota, abagore banyu namwe bakaba abapfakazi, abana banyu bakaba impfubyi.

24 "Nuguriza ifeza umukene wese wo mu bwoko bwanyije muri k'umwe, ntuzamugirire nk'uko abishyuzi bakora kandi ntimuzamwakwe inyungu. "Niwaka umwenda wa mugenzi wawe ho ingwate, izuba

ntirikarengere utawumushubije ²⁶ kuko ari **wo yambara wonyine, ari wo mwambaro** wo ku mubiri we. Aziyorosa OO? Nantakira nizamwumvira, kuko ndi umunyambabazi..

27 "Ntugatuke Imana, ntukavume umutware w'ubwoko bwanyu..

28 "Ntugatinde kuntura ku byuzuye ibigega byawe, no ku mazi y'imbuto z'ibiti byawe.

"Impfura z'abahungu bawe ujye uzitutura.

29 "Abe ari ko ugirira n'inkanga zawe **n'intama zawe: uburiza buzamarane iminsi irindwi na nyina, ku wa munani** ujye ubutwira.

30 "Kandi muzambere abera, ni cyo gituma mudakwiriye kurya ikirira cyo ku gasozi, mujye mukijugunyira imbwa.

Andi mategeko y'Imana

23 "Niwumva inkuru y'impuha ntukayamaze, ntugakoranire **mu** ntoki n'umunyabyaha gusezerana guhamya ibinyoma. 2 Ntugakurikize benshi gukora ibyaha, kandi nutangwa ho umUgabo ntukajye iyo abenshi bagiye ngo utume baba urubanza nabi, 3 kandi ntugatsindishirize umuntu kuko ari umukene.

4 "Nuhurira n'inkanga y'umwanzi... wawe cyangwa n'indogobe ye izimira, ntukabure kuyimuzanira. 5 Kandi nusanga indogobe y'umwanzi... wawe umutwari ihetse yawugwanye, ukagira ngo wirengagize kumufasha, ntukabure kumufasha.

6 "Ntugakoreke urubanza rw'umukene uri muri mwe. 7 Wirinde cyane ibirego by'ibinyoma. Ntukice utacumuye ukwiriye gutsinda umuziza akarengane, kuko ntazatsindishiriza umunyabyaha. • Ntugahongerwe kuko impongano ihumya amaso y'abareba, kandi igoreka imanza^p z'abakiranutsi.

9 "Kandi ntugahate umusuhuke w'umunyamahanga kuko muzi umutima **w'umusuhuke, kuko namwe mwari abasuhuke** mu gihugu cya Egipta.

10 "Mu myaka itandatu ujye ubiba ku butaka bwawe usurire imyaka yabwo,

22.15-16: Guteg 22.28-29 22.17: Guteg 18.10-11 22.18: Lewi 18.23; 20.15-16; Guteg 27.21

22.19: Guteg 17.2-7 22.20-21: Kuva 23.9; Lewi 19.33-34; Guteg 24.17-18; 27.19

22.24: Lewi 25.35-38; Guteg 15.7-11; 23.19-20 22.25-26: Guteg 24.10-13 22.27: Ibyak 23.5

22.30: Lewi 17.15 23.1: Kuva 20.16; Lewi 19.11-12; Guteg 5.20 23.3: Lewi 19.15

23.4-5: Guteg 22.1-4 23.6-8: Lewi 19.15; Guteg 16.19

23.9: Kuva 22.21; Lewi 19.33-34; Guteg 24.17-18; 27.19 23.10-11: Lewi 25.1-7

o Imana: cyangwa, abacamanza.

o Imana: cyangwa, abacamanza.

p igoreka imanza: cyangwa, yonona amagambo.

ariko ku wa karindwi bujye buruhuka uburaze, kugira ngo abakene bo mu bwoko bwanyu barye cyimeza, ibyo bazine inyamaswa zo mu gasozi zibirye. Uko abe ari ko ujya ugenza uruzabibu **rwawe n'urwelayo rwawe.**

12 "Mu minsi itandatu ujye ukora imirimo yawe, ku wa karindwi ujye uruhuka kugira ngo inka yawe n'indogobe yawe ziruhuke, umwana w'umujya wawe n'umusuhuke, w'umunyamahanga basubizwemo intege.

13 "Mwitondere ibyo nababwiye byose, ntumukavuge na hato amazina y'izindi mana, ntakumvikane mu kanwa kawe.

14 "Uko umwaka utashye ujye uziririza iminsi mikuru gatatu. ¹⁵ Ujye uziririza iminsi mikuru y'imitsima itasembuwe. Mu minsi irindwi ujye urya imitsima itasembuwe uko nagutegetse, mu gihe cyategetswe cyo mu kwezi Abibu kuko ari ko waviriyemo muri Egipta, he kugira umuntu, uza ubusa imbere yanjye.

16 "Kandi ujye uziririza umunsi mukuru w'isarura, uw'umuganura w'imirimo yawe wabibye mu murima.

"Kandi ujye uziririza umunsi mukuru w'isarura rya byose, wo ku iherezo ry'umwaka numara gusarura imirimo yawe mu isambu yawe. ¹⁷ Uko umwaka utashye, abagabo bo muri mwe bose bajye baboneka imbere y'umwami Uwiteka ibihe bitatu.

18 "Amaraso y'igitambo ntambiwe ntukayatabane n'imitsima yasembuwe, kandi urugimbu rw'icyatambwe ku munsi mukuru wanjye ntirukarare ngo rugeze mu gitondo.

19 "Umuganura w'ibibanje kwera mu butaka bwawe, ujye uwuzana mu nzu, y'Uwiteka Imana yawe.

"Ntugatekeshe umwana w'ihene amahenehene ya nyina.

20 "Dore ndatuma marayika imbere yawe akurindire mu nzira akujyane aho nakwiteguriye. ²¹ Mumwitondeho, mumwumvire ntikumagomere kuko atazabababarira ibicumurö byanyu, kuko **izina ryanjye riri muri we.** ²² **Ariko numwumvira by'ukuri ugakora ibyo nzavuga byose, nanjye nzaba umwanzi w'abanzi bawe n'umubisha w'ababisha bawe.** ²³ Kuko marayika wanjye azaku-

jya imbere akakujyana mu Bamori n'Abaheti, n'Abafferizi n'Abanyakanani, n'Abahivi n'Abayebusi maze nkabari mbura. ²⁴ Ntuzikubite imbere y'imana zabo, ntuzazikorere kandi ntuzagenze nka bo, ahubwo uzabarimbure rwose, utembagaze inkingi z'amabuye bubatse. ²⁵ Kandi muzakorere Uwiteka Imana yanyu, na yo izaha umugisha umutsuma wawe n'amazi yawe, kandi nza kugira indwara hagati. muri mwe. ²⁶ Mu gihugu: **cyawe nta wuzavanamo inda, nta wuzagumbaha, umubare w'iminsi yawe nza-wusohozza udakenyutse.**

27 "Nzohereza igitinyiro cyanjye kikuje imbere, nirukane abantu, uzageramo bose, ntume ababisha bawe bose baguha ibitugu. ² Nzohereza amavubi akujye imbere, yirukane Abahivi n'Abanyakanani. n'Abaheti imbere yawe. ² Sinzabirukana imbere yawe mu mwaka umwe kugira ngo igihugu kidahinduka, umwirare. inyamaswa zo mu ishyamba zikagwira zikagutera. ³⁰ Ahubwo nzaburukana imbere yawe ni ruto ni ruto, ngeze aho uzagwirira ukazungura' icyo gihugu. ³¹ Nzagushyiriraho urugabano, ruhere ku Nyanja Itukura rugere ku Nyanja y'Abafilisiya, kandi ruhere ku butayu, rugere ku ruzi (Ufurate), kuko nzabagabiza abatuye muri icyo gihugu. mukabanesha, mukabirukana imbere yanyu. ³² Ntuzagire isezerano usezerana na bo cyangwa n'imana zabo. ³³ Ntibazagumye kuba mu gihugu cyawe kugira ngo batakuncumufyaho, kuko wakorera imana zabo ntibabura kukubera umutege."

Isezerano ry'Uwiteka n'Abisirayeli rirakomezwa

24 Imana ibwira Mose iti "Uzamu-kane na Aroni na Nadabu na Abihu, n'abakuru b'Abisirayeli mirongo irindwi mwerekeje aho Uwiteka ari. Namwe musenge mukiri kure, ² Mose abe ari we wigira hafi y'Uwiteka, wenyine, bo ntibamwigire hafi kandi abandi bantu, ntibazamukane na we."

³ Mose araza abwira abantu amagambo y'Uwiteka yose n'amategeko ye yose, abantu bose batusubiriza icyarimwe bati "Ibyo Uwiteka yavuze byose tuzabikora."

23.12: Kuva 20.10-11; 31.15; 34.21; 35.2; Lewi 23.3; Guteg 5.13-14

23.14-19: Kuva 34.18-26; Guteg 16.1-17 23.15: Kuva 12.14-20; Lewi 23.6-8; Kub 28.17-25

23.16: Lewi 23.15-21,39-43; Kub 28.26-31 23.19: Kuva 34.26; Guteg 14.21; 26.2

inkingi ... bubatse: cyangwa, ibishushanyo byabo byabajwe mu mabuye.

4Mose yandika amagambo y'Uwiteka yose, azinduka kare yubaka igicaniro hasi y'uwo musozi, n'inkingi z'amabuye cumi n'ebiyiri zinganya umubere n'imiryango y'Abisirayeli, uko ari cumi n'ibiri. Atuma abasore bo mu Bisirayeli batambira Uwiteka, ibitambo byoswa, n'inka z'ibitambo by'uko bari amahoro. 6Mose agabanya amaraso mu bice bibiri bingana: kimwe agisuka mu nzabya, ikindi akimisha ku gicaniro. 7Yenda igitabo cy'isezerano agisomera abantu, baramubwira bati "Ibyo Uwiteka yavuze byose tuzabikora, kandi tuzanwumvira."

8 Mose yenda ayo maraso, ayamisha ku bantu arababwirako ati "Ngaya amaraso y'isezerano Uwiteka asezeranye namwe, nk'uko ayo magambo yose ari."

9 Maze Mose azamukana na Aroni na Nadabu na Abihu, nabakuru b'Abisirayeli, mirongo irindwi bareba Imana y'Abisirayeli, muni y'ibirenge byayo hameze nk'amabuye ashashwe ya safiro ibonerana, ihwanye n'ijuru ry'umupyemure ubwaryo. 11Kandi abatoranjwe b'Abisirayeli ntiyagira icyo ibatwara. Baraba Imana, bararya, baranywa.

Uwiteka ahamagara Mose ngo yongere kuzamuka umusozi wa Sinayi

12 Uwiteka abwira Mose ati "Zamuka uze aho ndi ku musozi ugumye, nanjye nzaguhabise, by'amabuye biriho ariategeko, n'ibyategetswe nandikiye kubigisha." 13Mose ahagurukana na Yosua umufasha we, Mose azamuka ku musozi w'Imana. 14Abwira ba bakuru ati "Mudutegerereze hano mugeze aho tuzagarukira aho muri, kandi Aroni na Huri murasigiranye, ushaka kuburana abasange."

15 Mose azamuka kuri uwo musozi, cya gicu kirawubundikira. 16Ubwiza burabagirana bw'Uwiteka buguma ku musozi wa Sinayi, igicu kiwubundikira iminsi itandatu, ku wa karindwi ahagarira Mose muri icyo gicu. 17Mu maso y'Abisirayeli, ishusho y'ubwiza bw'Uwiteka yameraga nk'umuriro ukongora ku mutwe w'uwo musozi. 18Mose aya imbere muri icyo gicu, azamuka kuri

uwo musozi awumaraho iminsi mirongo ine n'amajoro mirongo ine.

Ibyo kurema Ihema ry'Imana

25 Uwiteka abwira Mose ati "Bwiza Abisirayeli banture amaturo, umuntu wese wemezwa n'umutima we azaba ari we mwakira ituro antura. 3Ibi abe ari byo mwakira ho amaturo: izahabu n'ifeza n'imiringa, 4n'ubudodo bw'umukara wa kahayonga n'ubw'umuhengeri, n'ubw'umuhemba n'ubw'ibitare byiza n'ubwoya bw'ihene, 5n'impu z'amasekurume y'inta-ma zizigishijwe inzigo itukura, n'impu z'inyamaswa zitwa tahashi, n'imbaho z'ibiti byitwa imishita. 6n'amavuta y'amata-baza n'ibihumura neza byo kuvangwa n'amavuta ya elayo yo gusiga, n'ibyo kuvangwa bigahinduka umubavu mwiza wo kosa, 7n'amabuye yitwa shohani n'andi mabuye yo guhundwa, akaba ku mwambaro witwa efodi no ku mwambaro wo ku gituzo. 8Kandi bandedere ubuturo bwera, nture hagati muri bo. Muzabureme buse n'ibyo ngiye kukwereka byose, icyitegererezo cy'ubuturo n'icy'ibintu byabwo byose.

10 "Kandi bazablize isanduku mu giti cyitwa umushita: uburebure bwayo bw'umurambaro bube mikono ibiri n'igice, ubugari bwayo bube mukono umwe n'igice, uburebure bw'igihararo bube mukono umwe n'igice. 11Uzayiyagirizeho izahabu nziza imbere n'inyuma, uyigoteshye umugungu w'izahabu. "Uyitekere izahabu zivemo ibifunga bine, ubishyire ku nkokora zayo zo hepo uko ari enye. Ibifunga bibiri bibe mu rubavu rumwe, ibindi bibiri bibe mu rundi. 13Ubaze imijisho mu mushita, uyiyagirizeho izahabu. 14Ushyire iyo mijisho mu bifunga byo mu mbavu, z'iyi sanduku, bajye bayiyireremereza. 15Iyo mijisho igumye mu bifunga by'isanduku, ntikabivemo. 16Ushyire muri iyo sanduku. 17Ibihamba nzaguhaha.

17 "Kandi ucuze intebe y'ihongerero mu izahabu nziza, uburebure bwayo bw'umurambaro bube mikono ibiri n'igice, ubugari bwayo bube mukono umwe n'igice. 18Kandi ureme abakerubi ababiri mu izahabu, ubageme mu izahabu icuzwe,

24.8: Mat 26.28; Mar 14.24; Luka 22.20; 1 Kor 11.25; Heb 9.19-20; 10.29 24.18: Guteg 9.9 25.1-9: Kuva35.4-9 25.10-22: Kuva37.1-9 25.17: Heb9.5

z nandikiye kubigisha: cyangwa, nanditse ngo ubigishye.

t tahashi ni inyamaswa nini yo mu nyanja y'uruhu rusa n'urw'inzibyi.

u abakerubi: umutwe umwe w'abamarayika witwa abakerubi.

ubareme mu mitwe yombi y'iyi ntebe y'ihongerero. ⁹Ureme umukerubi umwe mu mutwe umwe, n'undi mu wundi, bacuranwe n'intebe y'ibongerero mu mitwe yayo yombi. ²⁰Abo bakerubi batande amababa yabo hejuru ngo bayakingiririshye iyo ntebe y'ihongerero, berekerane, barehe iyo ntebe y'ibongerero. ²¹Ushyire iyo ntebe y'ibongerero kuri ya sanduku, uyishyiremo Ibibamya nzaguha. ²²Abo ni ho nzajya mbonanira nawe hejuru y'intebe y'ibongerero, hagati y'abo bakerubi bari ku isanduku y'Ibibamya, ni ho nzajya nkubwirira amategeko yanjye yose ntegeka Abisirayeli.

²³ "Kandi uzabaze ameza amwe mu mushita, uburebure bwayo bw'umurambararo bube mikono ibiri, ubugari bwayo bube mukono umwe, uburebure bw'igibagararo bube mukono umwe n'igice. ²⁴Uyayagirizeho izahabu nziza, uyagoteshye umuguno w'izahabu. "Uyabiirize igikomeza amaguru kiyagote, ubugari bwacyo bube intambwe imwe, ukigoteshye umuguno w'izahabu. ²⁵Uyatekere izahabu zivemo ibifunga bine, ubishyire ku nkokora uko ari enye ziri ku maguru yayo uko ari ane. ²⁷Ibyo bifunga bibe hafi y'igikomeza amaguru, bibe ibyo gushyirwamo imijisho yo kuremerezwa ameza. ²⁸Ubiize imijisho mu mushita uyiyagirizeho izahabu, abe ari yo ijya iremerezwa ayo meza. ²⁹Ucure amashami n'udukombe byo kuri yo, ucure n'ibikombe n'imperero byo kuri yo byo gusukisha amaturo y'ibiyokunywa, ubicure mu izahabu nziza. ³⁰Ujye utereka kuri ayo meza imitsima yo kumurikwa, ibore irubere yanjye iteka.

³¹ "Kandi uzareme igitereko cy'amatabaza mu izahabu nziza, bakireme mu izahabu icuzwe: indiba yacyo n'umubyimba wacyo, ibikombe n'ibibumbabumbye n'uburabyo byo kuri cyo bicuranwe na cyo. ³²Kandi gishamike amashami atandatu: amashami atatu y'icyo gitereko ashamike mu rubavu rumwe, n'ayandi atatu mu rundi. ³³Ishami rimwe rigire ibikombe bitatu bisa n'uburabyo bw'ind6zi, cyose gifatanye n'ikibumbabumbye n'ururabyo, n'iryo ku rundi rubavu rigire ibikombe bitatu

bisa n'uburabyobw'ind6zi, cyose gifatanye n'ikibumbabumbye n'ururabyo. Amashami yose uko ari atandatu ashamitse kuri icyo gitereko, abe ari ko amera. ³⁴Umubyimba wacyo ugire ibikombe bine bisa n'uburabyo bw'ind6zi, n'ibibumbabumbye n'uburabyo bifatanye na byo. ³⁵Ikibumbabumbye kibe muni y'amashami abiri acuranywe na cyo, n'ikindi kibe muni y'andi mashami abiri acuranywe na cyo, ikindi kibe muni y'andi mashami abiri acuranywe na cyo, uko amashami ashamitse kuri icyo gitereko ari atandatu. ³Ibumbabumbye byacyo n'amashami yacyo acuranwe na cyo, cyose gicurirwe hamwe mu izahabu nziza. ³⁷Ucure amatabaza yacyo arindwi, bazajye bayagishyiraho uburyo butuma amurikira imbere yacyo. ³⁸Cyuma cyacyo cyo gukuraho ibishirira n'udusahani two kubishyiraho, bicurwe mu izahabu nziza. ³⁹Italanto y'izahabu nziza abe ari yo icyo gitereko n'ibyo bintu byacyo byose biremeshwa. ⁴⁰Ugire umwete wo kubirema, ukurikize icyitegerezo cyabyo werekewe kuri uyu musozo.

Ibintu by'Ithema ry'Imana
(Kuva 36.8-38)

26 "Kandi uzareme ubwo buturo, ubusakaze imyenda cumi, uyiboheshe ubudodo bw'ibitare bwiza buboheranije, n'ubw'umukara wa kabayonga n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, bayibohemo ibishushanyo by'abakerubi, abahanga b'ibyo abe ari bo babiboha. ²Uburebure bw'umwenda wose bube mikono mak. umyabiri n'umunani, ubugari bwawo bube mikono ine, imyenda yose ibe urugero rumwe. ³Imyenda itanu ikombatwe ukwayo, n'iyindi itanu ikombatwe ukwayo. ⁴Kandi udode imikondo y'udutambaro tw'imikara ya kabayonga ku musozo w'umwenda uhara igikombate kimwe, udode yindi nka yo ku musozo w'umwenda uhara ikindi gikombate. •Udode imikondo mirongo itanu ku mwenda umwe, n'indi mirongo itanu uyidode ku musozo w'umwenda uhara ikindi gikombate, iyo mikondo yerekera. •Ucure ibikwasi by'izahabu mirongo

25.23-30: Kuva 37.10-16 25.30: Lewi 24.5-8 25.31-40: Kuva 37.17-24 25.40: Ibyak 7.44; Heb 8.5
^v indozi ni imbuto zisa n'ububemba.
^w bayagishyiraho: cyangwa, bayakongeza.
^y Italanto ni nk'indatira mirongo ine n'eshanu.

itanu ubifatanishe ibyo bikombate, ubwo buturo bube bumwe.

7 "Kandi uzabohe imyenda yo gusakara y'ubwoya bw'ihene, ibe ihema risakara ubwo buturo, ubohe imyenda cumi n'umwe. 8 Uburebure bw'umwenda wose bube mikono mirongo itatu, ubugari bwawo bube mikono ine, iyo myenda uko **ari cumi n'umwe ibe urugero rumwe.**

9 Ukombate imyenda itanu ukwayo, n'i-yindi itandatu uyikombate ukwayo, uwa gatanu uwubindilire imbere y'ihema. 10 Udode imikondo mirongo itanu ku musozo w'umwenda uhera igikombate kimwe, n'indi mirongo itanu uyidode ku musozo w'umwenda uhera ikindi gikom-bate. 11 Ucuze ibikwasi by'imiringa mi-rongo itanu ubishyire muri iyo mikondo, ufatanye iryo hema ribe rimwe. 12 Igice cy'imyenda y'ihema gisagaho kikarereta, ni cyo gice gisagaho cy'umwenda umwe kingana n'ikindi, kireterere inyuma y'u-bwo buturo. 13 Ubwo ibikombate by'ihema bisagaho mukono umwe mu burebure bw'uruhande rumwe, n'indi ibiri mu **rundi, ireretere mu mbavu z'ubuturo zombi, iritwikire.**

14 "Kandi uzaciranye igisakara iryo hema mu mpu z'ama-ekurume y'intama zizigishyire inzigo itukura, ukirenzeho igicirane cy'impu z'inyamaswa zitwa tahashi.

15 "Kandi uzabazę imbaho z'imiganda y'ubwo buturo mu mushita, uzishinge. 16 Uburebure bw'urubaho rwose bube mikono cumi, ubugari bwarwo bube mukono umwe n'igice. 17 Kandi ku rubaho rwose habe inkarwe ebyiri zifatanye, abe ari ko uzibiiza ku mbaho z'ubwo buturo zose. 18 Ubiize imbaho z'imiganda yabwo, iz'uruhande rw'iburyo zibe makumyabiri. 19 Kandi uzacure imyobo mirongo ine mu ifeza, ibe hasi y'izo mbaho uko ari makumyabiri. Imyobo ibiri ibe hasi y'urubaho rumwe, ishingwemo inkarwe zarwo zombi, bityo bityo. 20 Kandi uzabiize imbaho makumyabiri z'urundi rubande rw'ubwo buturo rw'ibumoso, 21 **uzicurire imyobo mirongo ine mu ifeza,** imyobo ibiri ibe hasi y'urubaho rumwe, bityo bityo. 22 Kandi uzabazę imbaho esheshatu zo mu mwinjiro w'ubwo buturo, iburengerazuba. 23 Ubiize imbaho ebyiri z'impfuruka: zabwo zo mu mwinjiro. 24 **Hasi zibe izivuyemo nk'ebyiri,**

kandi zibe imyishyikire" zigere ku mpeta ya mbere, abe ari ko biba kuri zombi zibe, izo ku mpfuruka zo mu mwinjiro. 25 Nuko izo mbaho zizabe umunani, imyobo y'ifeza yo kuzishingamo izabe cumi n'itandatu, imyobo ibiri ibe hasi y'urubaho rumwe, bityo bityo.

26 "Kandi uzahaze imbumbwe mu mushita, imbumbwe eshanu zo ku mbaho z'imiganda y'uruhande rumwe rw'ubwo buturo, 27 na zindi eshanu zo ku mbaho **z'imiganda y'urundi ruhande rwabwo,** n'izindi eshanu zo mu mwinjiro wabwo, iburengerazuba. "Imbumbwe yo hagati y'izindi iringaniye imbaho, ibe umwishyikire. 29 Kandi izo mbaho uzaziya girizeho izahabu, ucuze impeta mu izahabu zo kuzishyiraho, zisesekwemo izo mbumbwe, imbumbwe, na zo uzaziya girizeho izahabu. 30 Uzashinge ubwo buturo buhwanye n'icyitegererezo cyabwo werekewe kuri uyu musozi.

31 "Kandi umwenda... ukingiriza uzawuboheshe ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheraniye, abawubohemo ibishushanyo by'abakerubi, abahanga b'ibyo abe ari bo babiboha. 32 Uwurumunike ku nkingi enye zibajwe mu mushita ziyagirijweho izahabu, inkonzo zo kuri zo zicurwe mu izahabu, zishingwe mu myobo ine y'ifeza. "Umanike uwo mwenda... munsi ya bya bikwasi, ushyire hirya yawo ya sanduku y'ibihama, uwo mwenda ubabere urugabano rw'Ahera n'Ahera cyane. 3. Kandi uzashyire ya ntebe y'ihongerero kuri iyo sanduku y'ibihama, iri Ahera cyane. 3s Kandi ya meza uyashyire hino y'uwo mwenda, na cya gitereko cy'amatabaza ugishyire mu ruhande rw'iburyo rw'ubwo buturo, kibangikane n'ayo meza, ameza uyashyire mu **ruhande rw'ibumoso.**

36 "Kandi umwenda wo gukinga **umuryango w'iryo Hema, uzawuremeshe** ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheraniye, abahanga b'ibyo abe ari bo bawudodaho amabara. 37 Kandi uzawubiirize inkingi eshanu mu mushita uzaziya girizeho izahabu, **inkonzo zo kuri zo zicurwe mu izahabu,** kandi utekere izo nkingi imiringa, ivemo imyobo itanu yo kuzishingamo.

Ibindi bintu by'Ithema ry'Imana
(Kuva 38.1-19)

27 "Kandi uzabiize igicaniro mu mushita, uhuhure hwacyo hw'umuramhararo huhe mikono itanu, n'uhugari hwacyo huhe mikono itanu, kingane impande zose, ubuhure hwacyo hw'igihagararo huhe mikono itatu. ²Mu nkokora zacyo uko ari enye, uzabiizeho amahemhe uyahazanye na cyo, ukiyagirizeho imiringa. ³Kandi uzagicurire ibibindi byo kuyoreramwo ivu ryacyo n'ibintu byo kuriyozo, n'inzabya zacyo n'ihyo kwuraza **inyama, n'ibyo gushyiramo umuriro** w'amakara, ibyo bintu hyacyo hyose uhicure mu miringa. ⁴Kandi uzagicurire mu miringa igisobekerane nk'urushundura, mu nkokora z'icyo gisohekerane uko ari enye, ushyireho ihifunga bine hy'imiringa. ⁵Ugishyire muni y'umuguno ugo-se icyo gicaniro, gihere hasi kiringanize igicaniro. •Kandi uhiirize icyo gicaniro **imijisho mu mushita, ukiyagirizeho imiringa**. ⁷Iyo mijisho yacyo ijishwe muri ibyo bifunga, ibe mu mahavu zacyo zomhi, nibakiramerwa. ⁸Ukiyabiize mu mahaho kihe umurangara mu nda, uko werekewe icyitegererezo cyacyo kuri uyu musozi, ahe ari ko bakibaza.

⁹"Kandi uzareme urugo rw'uhwobuturo, iburyo ruhe imyenda ikinzwe ihoheshejwe uhudodo hw'ihitare, hyiza huhoheranije, umuhururu warwo w'urwo ruhande ube mikono ijana. I-Inkingi zayo zihabakumyabiri, n'imyobo yo kuzishingamo ibe makumyahiri, bicurwe mu miringa, inkonzo zo kuri zo n'imitambiko yo kuri zo bicurwe mu ifeza. ¹¹No mu ruhande rw'ibumoso urugo ruhe imyenda ikinzwe, umuhururu warwo ube mikono ijana, inkingi zayo zihabakumyahiri, n'imyobo yo kuzishingamo ibe makumyahiri bicurwe mu miringa, inkonzo zo kuri zo n'imitambiko yo kuri zo bicurwe mu ifeza. ¹²Mu ruhande rw'iburengera-zuba urugo ruhe imyenda ikinzwe, ubugari bwarwo bube mikono mirongo itanu, inkingi zayo zihabacumi n'imyobo yo kuzishingamwo ibe icumi. ¹³Mu ruhande rw'iburasirazuha, uhugari bw'urwo rugo bube mikono mirongo itanu. ¹⁴Mu ruhande rw'irembo rumwe, ubugari bw'imyenda ikinzwe bube mikono cumi n'itanu, **inkingi zayo** zihabacumi, n'imyobo yo

kuzishingamwo. ibe itatu. ISMu rundi ruhande rwaryo, haba imyenda ikinzwe y'ubugari bwa mikono cumi n'itanu, inkingi zayo zihabacumi, n'imyobo yo kuzishingamwo ibe itatu. I-Irembo ry'urwo rugo ryugariwe n'imyenda y'ubugari bwa mikono makumyahiri iremeshejwe ubudodo hw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'uhw'umuhemba, n'ubw'ihitare, byiza buboheranije, ahahanga b'ibyo abari bo bayidodaho amabara, inkingi zayo zihabacumi n'imyobo yo kuzishingamo ibe ine. ¹⁷Inkingi zose z'urwo rugo, mu mpande zose zizafatanywe n'ijana, nitambiko y'ifeza, inkonzo zo kuri zo zicurwe mu ifeza, imyobo yo gushingamo, izo nkingi icurwe mu miringa. ¹⁸Umuhiruru w'urwo rugo uhe mikono ijana mu mpande zombi, uhugari bwarwo hube mikono mirongo itanu mu mpande zombi, ubuhure hwarwo buhe mikono itanu, ruhe imyenda ihoheshejwe ubudodo hw'ihitare byiza buboheranije, imyobo yo gushingamo inkingi zayo icurwe mu miringa. I-Ibintu byo muri ubwo huturo byose bakoresha imirimo yo muri bwo, n'imambo zabwo zose n'imamho z'urwo rugo zose, bicurwe mu miringa.

²⁰"Kandi uzategeke Abisirayeli bakuzanire amavuta aboneye ya elayo zasekuwe ya cya gitereko, kugira ngo hitume iryo tabaza rihora ryaka. ²¹Mu ijema ry'ibonaniro inyuma ya wa mwenda ukingiriza Ihiamya, ahe ari ho Aroni n'abana be bazajya baritunganiriza kugira ngo ryakire imbere y'Uwiteka, rihere nimugoroha rigeze mu gitondo. Mu bihe by'Abisirayeli... hyose rizahe itegeko ridakuka hakwirye kujya bitondera.

Imyambaro y'abatambyi
(Kuva 39.1-31)

28 "Uziyegerenze Aroni mwene **80** n'ahana he, ubatoranye mu Bisirayeli, kugira ngo ankorere umurimo w'uhutambyi, Aroni na Nadabu na Abihu, na Eleyazari na Itamari; abana be. ²Ubohere Aroni mwene so imyambaro yejeje, ibe iyo kumutera icyuhahirwo n'umurimho. ³Kandi uzahwire ahahanga hose nujje umwuka w'ubwenge, hahohere imyamharo ya Aroni yo kumwerezza kugira ngo ankorere umurimo w'ubutambyi. ⁴Iyi ahe ari yo myamharo baboha:

uwo ku gituzwa n'uwitwa efodi, n'ikanzu n'indi kanzu y'amabara y'ibika, n'igitambaro cyo kuzingirwa mu mutwé n'umushumi. Bazabohere Aroni mwene so n'abana be: inyambaro yejewe, kugira ngo ankoreye umurimo w'ubutambyi. 5 Bajyane imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza byo kuyibohesha.

6 "Efodi bazayiremeshe imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije, abahanga b'ibyo abe ari bo bayiboha. 7 Igire imishumi ku ntugu zombi ifatanye imitwe yayo yombi, kugira ngo efodi ifatanywe hamwe. 8 Umushumi uboshywe n'abahanga uyiraho wo kuyikenyeza, ubohwe nka yo bibohanwe. Bawuremeshe imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije. 9 Kandi uzende amabuye abiri yitwa shohamu, uyangikisheho gukeba amazina y'abana ba Isirayeli. 10 Amazina ya batandatu uyandike kuibuye rimwe, n'amazina y'abandi batandatu uyandike ku rindi, uko ubukuru bwabo bukurikirana. 11 Uko umukebyi wo ku mabuye akeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso, abe ari ko wandikisha gukeba kuri ayo mabuye yombi amazina y'abana ba Isirayeli, uyakwikire mu izahabu, iyakomeze. n Ushyire ayo mabuye yombi kuri ya mishumi ya efodi yo ku ntugu, abere Abisirayeli amabuye yo kwibukwa. Aroni aje yambara amazina y'abana ba Isirayeli ku ntugu ze zombi, ayajyane imbere y'Uwiteka kuba urwibutso. 13 Kandi uzacure udufunga mu izahabu, 14 n'imitwé ibiri y'izahabu nziya, uyirememo imboherane nk'imigozi, uhotorere iyo mikufi y'imboherane muri utwo dufunga.

15 "Kandi uzabohe umwambaro wo ku gituzwa wo klingurisha inama, abahanga b'ibyo abe ari bo bawuboha. Uko efodi uboshywe abe ari ko uwuboha, uwuremeshe imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije. 16 Ungane iripande zose inkubirane: uburebure bwawo bube

igice cya mukono, n'ubugari bwawo bube igice cya mukono. 17 Uwuhundemo amabuye akwikeye y'impushya enye: urwa mberere rube urw'arnabuye yitwé odemu na pitida. na bareketi, 18 urwa kabiri rube urw'ayitwa nofekina na safrro na yahalomu, 19 urwa gatatu rube urw'ayitwa leshe mu na shevo na akilarna, 20 urwa kane rube urw'ayitwa tarushishi na shohamu na yasi, akwikirwe mu izahabu iyakomeza. 21 Ayo mabuye anganye umubare n'amazina y'abana ba Isirayeli, abe cumi n'abiri nk'uko amazina yabo ari, abe ay'irniryanngo yabo uko ari cumi n'ihiri, izina ry'umuryango ryandikishwe gukeba ku ibuye, bityo bityo nk'uko bakeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso. 22 Kandi uzacurire uwo mwambaro wo ku gituzwa imikufi y'izahabu nziza y'imboherane. isa n'Inigozi. 23 Kandi uwucurire impeta ebyiri mu izahabu, izo mpeta zombi uzihunde ku mitwe yawo yombi. 24 Uhotoreye iyo mikufi yombi y'izahabu y'imboherane muri izo mpeta zombi zo ku mitwe yombi y'uwo mwambaro wo ku gituzwa. "Indi mitwe yombi y'ayo mikufi y'imboherane yombi, uyihoterere muri twa dufunga twombi, uduhunde kuri ya mishumi ya efodi yo ku ntugu, mu ruhande rw'imbere. 26 Kandi ucure impeta ebyiri mu izahabu, uzihunde ku mitwe yombi y'uwo mwambaro wo ku gituzwa ku musozo wawo, mu ruhande ruhera kuri efodi iri imbere yawo. 27 Ucuze izindi mpeta ebyiri mu izahabu, uzihunde ku mishumi yombi ya efodi yo ku ntugu imbere ahagana hasi, hafi y'aho ifatanira na efodi, haruguru ya wa mushumi waboshywe n'abahanga ukeneze efodi. 28 Kandi uwo mwambaro wo ku gituzwa bazawufatanishe ku mpeta zo kuri efodi, agashumi kaboheshejwe ubudodo bw'umukara wa kabayonga gacye mu mpeta zo kuri wo, kugira ngo ube kuri wa mushumi wa efodi waboshywe n'abahanga, uwo mwambaro wo ku gituzwa we gupfundurwa kuri efodi.

29 "Aroni azajye yambara ku mutima we amazina y'abana ba Isirayeli ari kuri uwo mwambaro wo ku gituzwa wo klingurisha inama uko yinjijye Ahera, abe urwibutso rubibukisha imbere y'Uwiteka ubudasiba. 30 Kandi uzashyire Urjumu na Tumimu imbere muri uwo mwambaro wo ku gituzwa zo kungurisha inama, bibe ku mutima wa Aroni uko yinjijye imbere

y'Uwiteka. Aroni azajye yambara ku mutima we ibyungurisha inamaa z'Abisirayeli, abijyane imbere y'Uwiteka ubudasiba.

31 "Kandi ikanzu iriho efodi, uzayiboheshe ubudodo bw'umukara wa kabayonga busa, igire umwenge wo gucishamo umutwe hagati yayo, igire umusozo uboshywe' ugoze uwo mwenge, uko umwenge w'ikoti y'icyuma umeze, kugira ngo idasaduka. 33Ku musozo wayo wo hepfo uzadodeho ibisa n'imbutu z'amakomamanga, biboheshejwe ubudodo bw'umukara' wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, bigote uwo musozo impande zose. Uzawuhundeho n'imidende y'izahabu irobekwe hagati. yabyo, iwugote impande zose: 34umudende w'izahabu urobekwe hagati y'amakomamanga abiri, bityo bityo bigote umusozo wo hepfo w'iyi kanzu impande zose. 35Aroni azajye ayambara uko agiye gukora umurimo w'ubutambyi, kandi uko yinjyeye Ahera imbere y'Uwiteka kandi uko asohotse, kujegera kwayo kujye kumvikana kugira ngo adapfa.

36 "Kandi uzacure igisate mu izahabu nziza, maze nk'uko bakeba ku ibuye rishyiraho ikirnenyetso, ucyandikisho gukeba aya magambo ngo: **YEREJWE UWITEKA**. 37Ugifatanye n'agashumi kaboheshejwe ubudodo bw'umukara wa kabayonga, gitamirizwe kuri cya gitambaro kizinze cyo mu mutwe. 38Icyo gisate kibe mu ruhanga rwa Aroni, agibweho no gukirarirwa' ko mu byera Abisirayeli bazeza iyo baturu amaturu yabo yose yera, gihore kiba mu ruhanga rwe iteka, kugira ngo bemerwe n'Uwiteka.

39 "Kandi ikanzu. ibanza ku mubiri; uzayiboheshe ubudodo bw'ibitare byiza igire amabara y'ibika, n'igitambaro cyo kuzingirwa mu mutwe ukiboheshe ubudodo bw'ibitare byiza, ubohe n'umushumi, abahanga b'ibyo bawudodeho amabara.

40 "Abana ba Aroni uzababohere amakanzu abanza ku mubiri, ubabohere n'irishumi n'ingofero, bibe ibyo kubatera icyubahiro n'umurimbo. 41Iyo myambaro yose uzayambike. Aroni mwene so n'abana be hamwe na we, ubasige ubereze umurimo waho, ubanyereze kugira ngo

bankorere umurimo w'ubutambyi. 42Kandi uzababohere amakabutura y'ibitare bayambare batagaragaza. ubwambure, ahere mu rukenyerero agere mu biberu. 43Aroni n'abana be bazajye bayambara uko bagiye kwinjira mu ihema ry'ibonaniro, no kwegera igicaniro ngo bankorerere Ahera, kugira ngo batagibwahok. no gukirarirwa bagapfa, rizamubere itegeko ridakuka we n'urubyarwo rukurikiraho,

Amategeko yo kweza abatambyi
(Lewi 8.1-36)

29 "Ibi abe ari byo ugirira Aroni n'abana be, ngo ubereze kunkorera umurimo w'ubutambyi: ujyane ikimasa kimwe n'amasekurume y'intama abiri adafite inenge, 2 n'imitsima itasembuwe n'udutsima lutasembuwe twavuganywe n'amavuta ya elayo, n'udutsima dusa n'amabango lutasembuwe twasizweho amavuta ya elayo, uzabivuge mu ifu y'ingezi y'ingano. 3Ubishyire mu cyibo kimwe, ubizanane na cya kimaşa na ya masekurume.

4 "Kandi uzazane Aroni n'abana be ku muryango w'ihema ry'ibonaniro, ubihagiriye. 'Wende ya myambaro wambike Aroni ya kanzu. ibanza ku mubiri, na ya kanzu iriho efodi na efodi, na wa mwambaro wo ku gituzo, umukenyeze wa mushumi waboshywe' n'abahanga uri kuri efodi, 6umwambike mu mutwe cya gitambaro kizinze ugishyiraho cya gisate, ni cyo gisingo cyera. 7Maze wende amavuta yo gusiga uyamusuke mu mutwe, uyamusige.

8 "Uzane abana be ubambike amakanzu. Ukenyeze imishumi Aroni n'abana be, ubambike ingofero, ubutambyi buzabe ubwabo bubakomerejwe n'itegeko ridakuka, wereze Aroni n'abana be umurimo wabo.

10 "Uzane cya kimasa imbere y'ihema ry'ibonaniro, Aroni n'abana be bakirambike ibiganza mu ruhanga. 11 Bakibikirire imbere y'Uwiteka, ku muryango w'ihema ry'ibonaniro. 12Wende ku maraso yacyo uyashyirishye ku mahembe y'igicaniro urutoki rwawe, ubyarire amaraso yacyo yose ku gicaniro hasi. 13Kandi wende uruta, n'urugimbu rundi rwo ku mara rwose,

28.30: Kub 27.21; Guteg 33.8; Ezira 2.63; Neh 7.65
a ibyungurisha ioama: cyangwa, ibicisha imanza; ariko reba Kub 27.21.
b YEREJWE cyangwa KWERERA.

c ubereze .. wabo: mu Ruheburayo byanditswe ngo wuzuze amashyi yabo (iby'umurimo wabo.)

n'umwijima w'ityazo. n'impayiko zombi n'urugumbu rwo kuri zo, ubyosereze ku gicaniro. 14Ariko inyama z'icyo kimasa n'uruho rwacyo n'amayezi yacyo, ubyosereze inyuma y'abo mubambye amabema. icyo ni gitambo gitambirwa ibyaba.

15 "Uzane n'isekurume y'intama imwe muri ya yandi, Aroni n'abana be bayirambike ibiganza mu ruhanga. 16Uyibikire, wende amaraso yayo uyamishe impande zose z'igicaniro. 17Uyicoze, woze amara yayo n'ibinyita byayo, ubishyire hamwe n'ibindi bice byayo n'igihanga cyayo. 18Wosereze iyo sekurume itagabanije ku gicaniro. Iyo ni gitambo cyoserezwa Uwiteta, ni utubabwe, ni gitambirwa Uwiteta kigakongorwa n'umutiriro.

19 "Wende iyindi sekurume yari isigaye, Aroni n'abana be bayirambike ibiganza mu ruhanga. 20Maze uyibikire, wende ku maraso yayo uyakoze hejuru ku gutwi kw'iburyo kwa Aroni no hejuru ku matwi y'iburyo y'abana be, no ku bikumwe byabo by'iburyo no ku mano yabo y'iburyo manjini, ayandi uyamishe impande zose z'igicaniro. 21Wende ku maraso yo ku gicaniro, no ku mavuta yo gusiga, ubimishe kuri Aroni no ku myambaro ye, no ku bana be na bo no ku myambaro yabo, yezanywe n'imyambaro y'abana be n'imyambaro yabo.

22 "Kandi wende ibinure by'iyosekurume n'umurizo wayo, wende n'uruta n'urugumbu rundi rwo ku mara yayo, n'umwijima w'ityazo n'impayiko. zombi n'urugumbu rwo kuri zo, n'urushyi rw'ukuboko kw'iburyo kuko ari isekurume yo kubereza umurimo. 23Wende n'umutshima umwe n'agatsima kamwe kasizwe amavuta ya elayo, n'agatsima gasa n'ibango kamwe, ubikuye muri cya cyibo cy'imitsima itasembuwe kiri imbere y'Uwiteta. 24Ibyo byose ubishyire ku mashyi ya Aroni no ku y'abana be, ubizunguze bibe ituro rijungurijwe imbere y'Uwiteta. 25Ubikure ku mashyi yabo, ubyosereze ku gicaniro hejuru ya cya gitambo cyoshejwe kitagabanije, bibe umubabwe imbere y'Uwiteta. icyo ni gitambo gitambirwa Uwiteta kigakongorwa n'umuriro.

26 "Kandi wende inkoro ya ya sekurume y'intama yereje Aroni umurimo,

uyizunguze ibe ituro rijungurijwe imbere y'Uwiteta, izabe umwanya wawe.

27 "Kandi uzeze ituro rijungurijwe. Ni ryo nkoro bazunguze n'ituro ryererejwe, ni ryo rushyi rw'ukuboko berereza byo ku isekurume yo kwejesha, yereza Aroni n'abana be ubutambyi, 28bibe imyanya ya Aroni n'abana be, Abisirayeli bategekwe n'itegeko ridakuka iteka kujya bababa, kuko ari ituro ryererezwa. Kandi uko Abisirayeli bazatamba ibitambo by'uko bari amaboro, bazajye batura ibyo bice bibe ituro ryererezwa, ituro bererereza Uwiteta.

29 "Kandi imyambaro yera ya Aroni izabe iy'abana be bazakurikiraho, bajye bayisigirwamo, bajye berezwa umurimo bayambaye. 30Umwana we umuzunguye mu butambyi azajye ayambara iminsi irindwi, uko agiye kwinjira mu ihema ry'ibonaniro ngo ankererere Ahera.

31 "Kandi wende ya sekurume yereje abatambyi umurimo, uteke inyama zayo abantu, hera. 32Aroni n'abana be barishirize inyama zayo imitsima yo muri cya cyibo, ku muryango w'iheria ry'ibonaniro. 33Barye ya maturo y'impongano yabongerewe kubereza umurimo no kubanyereza, utari uwo mu batambyi ntakayaryeho kuko ari ayera. 34Nihagira inyama cyangwa umutshima mu byereje abatambyi umurimo gisigara kiharara, wose igisigaye, ntikikaribwe kuko ari icyera.

35 "Uko abe ari ko uzagirira Aroni n'abana be ukurikije ibyo nagutegetse: byose, ubereze umurimo iminsi irindwi. 36Uko bukeye uzajye utamba bene cya kimasa cyo gutambirwa ibyaba, bibe impongano. Utunganishe igicaniro iyo mpongano kandi ugisigire kucyeza. 37Mu minsi irindwi uzajye uhongerera icyo gicaniro' ucyeye maze kizabe icyera cyane, ikizagikorabo cyose kizabe ari icyera.

Ibitambo by'iminsi yose

(Kub 28.1-8)

38 "Ibi abe ari byo uzajya utambira kuri icyo gicaniro: uko bukeye uje utamba abana b'intama babiri batarama umwaka, 39ujye utamba umwe mu gitondo, undi nimugoroba. 40Hamwe na wa mwana w'intama wa mbere uje utura igice cya cumi cya efa y'ifu y'ingezi,

29.18: Ef 5.2: Fili 4.18

d umwijima w'ityazo: cyangwa, ingoyi yo ku rwijima. Hano n'ahandi hose byahindurwa bito.

e icyo gicaniro: cyangwa, kuri icyo gicaniro.

yavuganywe n'igice cya kane cya *hiniJ'* y'amavuta ya elayo zasekuwe, uture n'igice cya kane cya hini ya vino ibe ituro ry'ibyakunywa. 4' Undi mwana w'intama ujye uwutamba nimugoroba, uturane na wo iturò ry'ifu n'iry'ibyakunywa nk'uturwa mu gitondo bibe umubabwe, bibe igitambo gitambirwa Uwiteka kigakongorwa n'urnuriro. 42Mu bihe byanyu byose kibe igitambo cyoswa kidasiba, gitambirwa ku muryango w'ihema ry'ibonaniro imbere y'Uwiteka. Aho ni ho nzajya mbonanira' namwe, nkaavuganiya nawe. 43Aho ni ho nzabonanira' n'Abisirayeli, iryo Hema rizezwa n'ubwiza bwanyje burabagirana. 44Nzeza ihema ry'ibonaniro n'igicaniro, na Aroni n'abana be nzabereza kunkorera umurimo w'abataby. 45Kandi nzatura hagati mu Bisirayeli, mbe Imana yabo. 4' Na bo bazamenya yuko ndi Uwiteka Imana yabo, yabakuriye mu gihugu cya Egiputa kugira ngo nturè hagati muri bo. Ndi Uwiteka Imana yabo.

Andi mategeko y'Ihema ry'Imana

30 "Kandi uzabaze igicaniro cyo kosezazaho imibavu, ukibaze mu mushita. 2Uburubure' bwacyo bw'umurambararò bube mukono umwe, n'ubugari bwacyo bube mukono umwe kingane impande zose, uburubure bwacyo bw'igihagararò bube mikono ibiri, ukihazanye n'amahembe yacyo. 3Ukiyagirizeho izahabu nziza hejuru yacyo, no mu mbavu zacyo impande zose no ku mahembe yacyo, kandi uzakigoteshe umuguno w'izahabu. 4Ugicurire' ibifunga bibiri mu izahabu, ubishyire muni y'umuguno wacyo ku mbavu zacyo zombi, ku mpande zacyo zombi abe ari ho ubishyira, bibe ibyo gusesekwamo imijisho ikiremerezwa. 5Iyo mijisho uyibaze mu mushita, uyiagirizeho izahabu. 'Ucyegereze umwenda ukingiriza ya sanduku y'ibihamiya, kibe imbere y'intebe y'ihongereri iri hejuru y'ibyo Bihamiya, aho nzajya mbonanira nawe. 7Aroni aje acyoserezazaho imibavu. y'ikivange uko bukeye mu gitondo, uko agiye gutunganya ya matabaza aje ayosa. •Kandi nimugoroba uko Aroni agiye gukongeza ayo matabaza, aje ayosa ibe imibavu itavaho, iri imbere

y'Uwiteka mu bihe byanyu byose. 9Ntimumukacyoserezaho imibavu. iciye ukundi, ntimumukagitambireho igitambo cyoswa kitagabanijwe cyangwa iturò ry'ifu, ntimumukagisukeho ituro ry'ibyakunywa. 10Aroni ahongerere ku mahembe yacyo impongano rimwe uko urinwaka utashye, amaraso y'igitambo gitambirwa' ibyaha cy'impongano abe ari yo ahongerera icyo gicaniro rimwe uko urinwaka utashye, mu bihe byanyu byose. Icyo gicaniro ni icyera cyane cyerejwe Uwiteka."

II Uwiteka abwira Mose ati 12"Nibara umubare w'Abisirayeli, uw'ababarwa muri bo, umuntu wese azahye Uwiteka incungu y'ubugingo bwe mu ibarwa, kugira ngo badatwara na mugiga muri iryo barwa. 13Iyi abe ari yo ncuungu batanga: umuntu wese ugiye mu babazwe atange igice cya kabiri cya shekeli igezwe ku y'ahera, shekeli imwe ingana na gera makumyabiri, igice cya kabiri cya shekeli abe ari cyo baturà Uwiteka. 14Umuntu wese ugiye mu babazwe, umaze imyaka makumyabiri, avutse cyangwa isaga ature iryo turo. 15Abaturazi ntibasazeho, n'abakene ntibagabanyeho kuli icyo gice cya kabiri cya shekeli, nibaturà Uwiteka iryo turo ryo guhongerera ubugingo bwabo. 16Nuko uzake Abisirayeli izo feza zibacunguza uzikoreshe imirimo y'ihema ry'ibonaniro, zibere Abisirayeli urwibutso rubibukisha imbere y'Uwiteka, bihongerere ubugingo bwanyu."

17Uwiteka abwira Mose ati, "Kandi uzacure igikarabiro mu miringa n'igitereko cyacyo ugicure mu miringa, gikarabirwemo, ugishyire hagati y'ihema ry'ibonaniro n'igicaniro. ugisukemo amazi. 18Aroni n'abana be bajye bakarabiramo bogemo n'ibirenge. 20Uko bagiye kwinjira mu ihema ry'ibonaniro; bajye bakaraba boge n'ibirenge badapfa, cyangwa bagiye kwegera cya gicanirò gukora umurimo wabo; wo kosezeza Uwiteka igitambo gikongorwa. 21Nuko bakarabe boge n'ibirenge badapfa, bizabere Aroni n'urubyaro rwe itegeko ridakuka mu bihe byabo byose."

22Kandi Uwiteka abwira Mose ati 23"Uzende imibavu iruta iyindi shekeli magana atanu z'ishangi yivushije, n'umucagate wa mudarasini ihumura neza wurwò rugero. Ni rwò shekeli magana

abiri na mirongo itanu, na shekeli magana abiri na mirongo itanu za kane ihumura neza, 24na shekeli magana atanu za kesiya zigerwe kuri shekeli y'ahera, na hini imwe y'amavuta ya elayo, 25ubivange bibe amavuta yera yo gusIga, amavuta yinjijwe n'abahanga, abe amavuta yera yo gusIga. 26UyasIge ku ihema ry'ibonaniro no kuri ya sanduku y'Ibihamya, 27no kuri ya meza no ku bintu byayo byose, no kuri cya gitereko cy'amatabaza no ku bintu byacyo byose, no ku gicaniro cyo koserezaho imibavu, 28oo ku gicaniro cyo koserezaho ibitambo no ku bintu byacyo byose, no kuri cya gikarabiro no ku gitereko cyacyo. 2. Ubyeze bibe ibyera cyane, ikizabikoraho cyose kizabe ari icyera. 30Kandi uzayasIge Aroni n'abana be, ubereze kugira ngo bankorere umurimo w'ubutambyi. 31Uzabwire Abisirayeli uti "Mu bihe byanyu byose, aya azabe amavuta yo gusIga anyerejwe. 32Ntagasukwe ku mubiri w'utari umutambyi, kandi ntikumakareme ayandi asa na yo, uko avangwa. Ni aya, namwe azababera aya. 33Umuntu wese uzavanga asa na yo cyangwa uzayasIga utari umutambyi, azakurwe mu bwoko bwe."

34 Kandi Uwitika abwira Mose ati "Uzende imibavu natafu na shehelezi na helubana, iyo mibavu uyivange n'icyome cyiza bihwanye kuremera. 35Ubiyangirye kuba umubavu winjijwe n'abahanga, ushyirwemo umunyu we kugira ikindi kivangwamo, ube uwera. 36Uwendeho uwusye uwunozwe, na wo uwukoreho uwushyire imbere ya bya Bihamya mu ihema ry'ibonaniro aho nzajya mbonanira nawe. Uzababere uwera cyane. 37Kandi umubavu uzarema, ntikumakaremere uvangwa nka wo. Uzababere uwerejwe Uwitika. "Umuntu wese uzarema usa na wo ngo awinukirize, azakurwe mu bwoko bwe."

Uwitika atoranya abahanga bo kuremesha rya Hema n'ibyaryo byose
(Kuva 35.30-36.1)

31 Uwitika abwira Mose ilti 2" Dore mpamagaye mu izina Besaleli mwene Uri ya Huri, wo mu muryango wa Yuda, 3mwuzuzuzwa Umwuka w'Imana

ngo agire ubwenge bwo guhimba n'ubwo gutora, n'ubuhanga n'ubukorikori bwose 4byo guhimba imirimo y'ubuhanga, no gucura izahabu n'ifeza n'imiringa, 5no gukeba amabuye yo gukwikirwa no kubijiza, no kugira ubukorikori bwose. 6Nanjye dore mushyiranyeho Oholiyabu mwene Ahisamaki wo mu muryango wa Dani. Kandi mu mitima y'abahanga bwose nashyizemo ubwenge ngo bakore ibyo nagutegetse byose: 7ihema ry'ibonaniro na ya sanduku y'Ibihamya, na ya ntebe y'ihongerero iyiraho n'ibindi bintu byose byo kuba muri iryo hema. Ya meza n'ibintu byayo byose, na cya gitereko cy'amatabaza cy'izahabu nziza n'ibintu byacyo byose, na cya gicaniro cyo koserezaho imibavu, 9na cya gicaniro cyo koserezaho ibitambo n'ibintu byacyo byose, na cya gikarabiro n'igitereko cyacyo, 10Oa ya myambaro y'imirimo yera, ni yo myambaro yejewe yo kwambarwa na Aroni umutambyi n'iy'abana be, ngo bankorere umurimo w'ubutambyi, 11na ya mavuta yo gusIga, na wa mubavu w'ikivange wo koserezwa ahera. Uko nagutegetse kose abe ari ko bakora."

Itegeko ry'isabato. Mose ahabwa ibisate by'amabuye biriho Bihamya

12 Uwitika abwira Mose ati 13"Kandi ubwire Abisirayeli uti "Ntukumakare kuziririza amasabato yanjye, kuko ari yo kimenyetso hagati ya Iyeye namwe mu bihe byanyu byose, kugira ngo mumenye yuko ndi Uwitika ubeza. 14Nuko mujye muziririza isabato kuko ari iyera kuri mwe, uyiziruye ntakabure kwicwa. Umuntu wese uzagira umurimo akora kuri yo azakurwe mu bwoko bwe. 15Mu minsi itandatu abe ari mo imirimo iya ikorwa, ariko uwa karindwi ni isabato yo kuruhuka yerejwe Uwitika. Uzagira umurimo akora ku minsi w'isabato ntakabure kwicwa. 16Nuko Abisirayeli baziririze isabato, bajye bayitondera mu bihe byabo byose, ibe isezerano ridakuka. 17Ni ikimenyetso cy'iteka ryose hagati yanjye n'Abisirayeli, kuko iminsi itandatu ari yo Uwitika yaremeyemo ijuru n'isi, ku wa karindwi akarorera, akaruhuka."

18 Amaze kuvuganira na Mose ku musozi Sinayi, Uwitika amuha ibisate

by'amabuye bibiri, biriho Ibihamya bya-ndikishijweho urutoki rw'Imana.

Aroni acurira Abisirayeli...
ikigirwamana cy'ikimasa mu izahabu
(Guteg 9.6-29)

32 Abantu babonye Mose atinze ku-manuka wa musozi, bateranira kuri Aroni baramubwira bati "Haguruka uturemere imana yo kutujya imbere, kuko wa wundi Mose, umuntu wadukuye mu gihugu cya Egipta tutazi icyo abaye."

2 Aroni arababwira ati "Muklitilire impeta z'izahabu ziri ku matwi y'abagore banyu, no ku y'abahungu banyu. no ku y'abakobwa banyu, muzinzanire." 3 Abantu bose baklitira impeta z'izahabu 20 ku matwi yabo, bazishyira Aroni. 4 Aragenda azishyira mu gifite ishusho ashaka, azyazamo igishushanyo cy'ikimasa. Baravuga bati

"Iki ni cyo mana yawe wa bwoko bw'Abisirayeli we, yagukuye mu gihugu cya Egipta."

5 Aroni abibonye yubaka igicaniro imbere yacyo, avuga ijwi riranga ati "Ejo hazaba umunsi mukuru. w'Uwiteka."

•Bukeye bazinduka kare batamba ibitambo byoswa, bazana ibitambo by'uko bari amahoro, abantu bicaza no kurya no kunywa, bahagurutswa no gukina.

7 Uwiteka abwira Mose ati "Manuka ugende, kuko ubwoko bwawe wakuye mu gihugu cya Egipta bwiyononye. •Bateshutse vuba bava mu nzira nabategetse, biremera igishushanyo cy'ikimasa kiyagijwe baragisenga, bagitambara ibitambo bati 'Wa bwoko bw'Abisirayeli ... we, iki ni cyo mana yawe yagukuye mu gihugu cya Egipta.'"

9 Kandi Uwiteka abwira Mose ati "Ubwo bwoko ndabubonye, dore ni ubwoko butagonda ijosi. 10 None nyihorera, uburakari bwanjye bubagurumanire mbarimbure, nawe nzaguhindura ubwoko bukomeye."

11 Mose yinginga Uwiteka Imana ye Ilti "Uwiteka, ni iki kigurumanishije uburakari bwawe, ukarakarira ubwoko bwawe wakuje mu gihugu cya Egipta imbaraga nyinshi n' amaboko menshi? 12 Ni iki cyatuma uvugisha Abanyegiputa bati 'Kubagirira nabi ni ko yabakuriye ino

ngo iblcire mu misozi miremire, ibarimbure, ibakurere mu isi'? Shira uburakari bwawe bw'inkazr, wibuze inabi ushaka kugirira ubwoko bwawe. 13 Ibuka Aburahamu na Isaka na Isirayeli... abagaragu bawe, abo wabwiye wirahira uti 'Nzagwiza urubyaro rwanyu ruhwane n'inyenyeri zo mu ijuru, kandi icyo gihugu mvuze cyose nzagiha urubyaro rwanyu, kibe umwandu wabo iteka ryose.'" 14 Uwiteka yibuzza inabi yavuze ko agiye kugirira ubwoko bwe.

Mose abahanisha ibihano

15 Mose arahindikira; amanuka uwo musozi afashe mu maboko bya bisate byombi biriho Ibihamya, byanditsweho impande zombi inyuma n'imbere. "Byo bisate byari biremwe n'Imana, no kwandika k'uburyo bwo gukeba kubiriho ari ukw'Imana."

17 Yosyuwa yumvise amajwi y'abantu basaku abwirira Mose ati "Urwo rusaku ni urw'intambara iri mu ngando."

18 Aramusubiza ati "Iryo jwi si urusaku rw'abasakurishwa no kuneshya, kandi si ijwi ry'abatakishwa no kuneshwa, ahubwo ndumva amajwi y'ababyina."

19 Ageze hafi y'ingando z'amahema abona cya kimasa n'ababyina. Uburakari bwa Mose buraguruma ajugunya ibyo bisate ngo bimuve mu maboko, abimenera muni y'uwo musozi. ZOYenda icyo kimasa baremye aragitwika, aragisya agihindura ifu, ayiminjira ku mazi ayanywe-sha Abisirayeli. 21 Mose abaza Aroni ati "Aba bantu bakugiriye iki cyatumye ubazanira icyaha gikomeye?"

22 Aroni aramusubiza ati "Databuja, uburakari bwawe ntibugurumane, uzi aba bantu yuko berekeje imitima ku bibi. 23 Barambwiye bati 'Turemere imana yo kutujya imbere, kuko wa wundi Mose, umuntu wadukuye mu gihugu cya Egipta tutazi icyo abaye.' 24 Nanjye ndababwirira nti 'Ufite izahabu wese ayiklitijye.' Nuko barazimpa nzijugunya mu muriro, havamo iki kimasa."

25 Mose abona ko abantu babaye ibyigenge kuko Aroni yabakundiye ko bigenga, bagahinduka ibitwenge ku banzi babo. 2. Mose ahagarara imbere y'aho babambye amahema aravuga ati "Uri mu

32.1: Ibyak 7.40 32.4: 1 Abami 12.28; Ibyak 7.41
32.13: Itang 22.16-17; 17.8

Lzishyira ... ikimasa: cyangwa, araziya, aziremesha igishushanyo cy'ikimasa, akibarishije imparo.

32.6: 1 Kor 10.7 32.11-14: Kub 14.13-19

ruhanda rw'Uwiteka wese ansange." Abalewi bose bamuteramrabo. 7 Arababwira ati "Uwiteka Imana y' Abisirayeli iravuze ngo 'Mwambare. inkota zanyu mwese, mugendagende hose aho dushinze amabema, muve ku irembo ryabo rimwe mugere ku rindi, umuntu wese yice mwene se na mugenzi we n'umuturanyi we.'" 8 Abalewi babigenza uko Mose yabategetse, kuri uwo muni hagwa abantu nk'ibihumbi. bitatu. 29 Mose arababwira ati "Mwiyereze Uwiteka uyu muni, kuko umuntu wese yarwanije umuhungu we na mwene se, ngo Uwiteka ababe umugisha uyu muni."

30 Bukeye bwabo Mose abwira abantu ati "Mwakoze icyaba gikomeye, none ndazamuka nsange Uwiteka, abari ndabona uko mbitwarira." 31 Mose asubira abo Uwiteka ari aramubwira ati "Nyamuneka nyumvira! Ubwo bwoko bwakoze icyaba gikomeye koko, bwiremeye imana y'iza-habu. 32 Ariko wakwemerera kubababarira icyaba cyabo, *ibyaba byiza byaba byiza* ariko nutabyemerera, mpanagura unkure mu gitabo cyawe wanditse."

33 Uwiteka abwira Mose ati "Uncumyeho wese ni we nzabanagera mukure mu gitabo cyanjye. 34 None genda ujyane abantu abo nakubwiraga, dore marayika wanjye arakujya imbere, ariko ku muni wo guhora nzababara icyaba cyabo."

35 Uwiteka atera ubwo bwoko ibyago, kuko baremesheje cya kimaša Aroni yaremeye.

Ihema ry'Imana rikurwa mu Bisirayeli

33 Uwiteka abwira Mose ati "Genda uvane ino n'abantu wakuye mu gihugu cya Egiputa, ubajyane mu gihugu narabye Aburahamu na Isaka na Yakobo nti 'Nzagihira urubyaro' rwawe.' Nanjye ndatuma marayika akujye imbere, kandi nzirukanamo. Abanyakanyani n'Abamori, n'Ababeti n'Abafarizi, n'Ababivi n'Abayebusi, 3 mujye mu gihugu cy'amata n'ubuki... Kuko ntazaba hagati muri mwe mujyayo, kuko muri ubwo bwoko butagonda ijosi, ntabarimburira.' mu nzira."

4 Abantu bumvise iryo jambo ribi barababara cyane, ntihagira uwambara iby'umurimbo. 'Uwiteka abwira Mose ati "Bwirira Abisirayeli uti. 'Muri ubwoko

butagonda ijosi, nagendera hagati muri mwe n'akanya gato nabarimbura. Nuko mwiambure iby'umurimbo byanyu, kugira ngo menye uko mbagenza.'" 6 Abisirayeli biyambura iby'umurimbo byabo, batangirira ku musozi Horebu no mu rundi rugendo rwabo rwose.

7 Mose ajyana ihema, arishinga hirya y'ingando z'amabema yabo ababitaruye, aryita ihema ry'ibonaniro. Uwashakaga Uwiteka wese yavaga mu ngando akajya ku ihema ry'ibonaniro ryari hirya yabo. 8 Kandi uko Mose yavaga mu ngando akajya muri iryo hema, abantu bose barahagurukaga, umuntu wese agabagarara mu muryango w'ihema rye, bakamukurikiza amaso bakageza abo yinjirira muri iryo hema. 9 Mose yamara kuyinjiramo, ya nkingi y'igicu ikamanuka, igahagarara mu muryango w'iryo, Uwiteka akavugana na Mose. 10 Abantu bose bakabona iyo nkingi y'igicu ihagaze mu muryango w'iryo hema bagabaguruka, umuntu wese akikubita hasi mu muryango w'ihema rye. 11 Uwiteka akavugana na Mose barebana nk'uko umuntu avugana n'incuti ye. Mose agasubira mu ngando, ariko urnufasha we w'umusore, Yosua mwene Nuni ntawe muri iryo hema.

Mose yinginga Uwiteka kujyana n' Abisirayeli, yerekwa ubwiza bwe

12 Mose abwira Uwiteka ati "Dore ujya untegeka uti. 'Jyana ubu bwoko', ntumenyeshe uko udutumanye. Ariko waravuze uti 'Nkuzi izina kandi wangiriyeho umugisha.' 13 Nuko niba nkugiriyeho umugisha koko, nyereka imigambi yawe kugira ngo nkumenye, mbone uko ndushabo kukugiriraho umugisha, kandi wibuke yuko ubu bwoko ari ubwawe."

14 Aramusubiza ati "Ubwanyje nza-jyana nawe nkuruhure."

15 Mose aramubwira ati "Ubwawe nutajyana natwe ntudukure ino. 16 Ikizamenyekanya yuko jye n'ubwoko bwawe twakugiriyeho umugisha ni iki? Si uko ujyana natwe, bigatuma jye n'ubwoko bwawe dutandukanywa n'amahanga yose yo mu isi?"

17 Uwiteka abwira Mose ati "N'icyo uvuze icyo ndagikora, kuko wangiriyeho umugisha nkakumenya izina."

18 Aramubwira ati "Nyereka ubwiza bwawe burabagirana."

19 Uwiteka aramubwira ati "Ubwanyje nzanyuza kugira neza. kwanjye kose irubere yawe, nzivugira mu izina irubere yawe ko ndi Uwiteka, kandi nzagirira ubuntu uwo nzagirira ubuntu, kandi nzababwirira uwo nzababwirira." 2°Kandi ati "Ntiwareba mu maso hanjye kuko umuntu atandeba mu maso ngo abeho." 21Kandi Uwiteka ati "Hariho ahanu. bugufi bwanjye, nawe uzababagarare ku rutare, 22Kandi ubwiza; bwanjye bukikunuraho, nzagushyira mu busate bw'igitare, ngutwikirizē ikiganza, cyanjye ngeze aho marira kunyuraho, 23maze ngutwikurereho ikiganza cyanjye urebe mu mugongo hanjye, ariko mu maso hanjye ntlaboneka."

Uwiteka aha Mose ibindi bisate by'amabuye biriho amategeko

(Guteg 10.1-5)

34 Uwiteka abwira Mose ati "Wibarize ibisate by'amabuye bibiri bisa n'ibya mbere, nanjye ndandika kuri ibyo bisate amagambo yari ku bya mbere wamennye. 2Ejo mu gitondo uzabe wituguye, uzamuke umuzozi wa Sinayi mu gitondo umpagararire imbere ku mutwe wawo. 3Ntihazagire uwo muzamukana, ntihazaboneke umuntu. kuri uwo muzozi wose, imikumbi n'arnashyo bye kurisha imbere yawo." 4 Mose abaza ibisate by'amabuye bibiri bisa n'ibya mbere, azinduka kare mu gitondo azamuka umuzozi wa Sinayi uko Uwiteka yamutegetse, afashe mu maboko bya bisate by'amabuye byombi.

5 Uwiteka amanyura muri cya gicu ahagararanyo na we, yivuga mu izina ko ari Uwiteka. 6Uwiteka, anyura irubere ye arivuga ati "Uwiteka, Uwiteka, Imana y'ibambe n'imabazi, itinda kurakara ifite kugira neza kw'inshi n'umurava mwinshi, 7igumamira abantu, imabazi ikageza ku buzukuruza babo b'ibihе igihumbi, ibababwirira gukiranirwa n'ibicumuro n'ibyaaha. Ntitsindishiriza, na hato abo gutsindwa, ihora abana gukiranirwa kwa ba se ikageza ku buzukuru, n'abuzukuruza n'ubuvivi."

8 Mose yihuta gucurika umutwe yu-namye yikubita hasi. • Aramubwira ati "Mwarari, ubwo none nkugiriyeho umugisha gendera hagati. muri twe Mwami, kuko ari ubwoko butagonda ijosi. Ubabarire gukiranirwa kwacu n'ibyaaha byacu, utwemere uduhindure umwandu wawe."

10 Uwiteka aravugaga ati "Dore ndasezerana isezerano: nzakorera ibitangaza imbere y'ubwoko bwawe bwose, bitigeze gukorwa mu isi yose cyangwa mu ishyan-ga ryose. Abantu bose bakugose bazabona icyo Uwiteka akora, kuho nzagukoresha ibiteye ubwoba. 11Ujye witondera icyo ngutegeka uyu. muni: dore nzirukana Abarnori n'Abanyakaniini, n'Abaheti n'Abafarizi, n'Abahivi n'Abayebusi baguhunge. 12Wirinde ntuzasezerane isezerano na bene igihugu, ujyarno, ryе kuba nk'umutego hagati. muri mwe, 13ahubwo muzasenye ibicaniro byabo, mutembagaze inkingi z'amabuye bubatse, muteme mutsindye ibishushanyo bya Ashera babajye. 14Kuko udakwiriye kugira indi mana yose usenga, kuko Uwiteka witwa Ufuba, ari Imana ifuba.

15 "Wirinde gusezerana isezerano na bene igihugu, kugira ngo ubwo bazatambira ibigirwamana basambana, hatazagira ukurarika. ukarya ku ntonorano ye, 16kandi ugashyingira abahungu. bawe abakobwa babo, kugira ngo ubwo abo bakobwa bazatambira ibigirwamana byabo, batazoshya abahungu bawe kubirarikira.

17 "Ntukiremere ibigirwamana biyagijwe.

18 "Ujye uziririza iminsi mikuru. y'imitsirna itasembuwe. Mu minsi irindwi ujye urya imitsima itasembuwe uko nagutegetse, mu gihe cyategetswe cyo mu kwezi Abibu, kuko ari ko waviriyemo muri Egipta.

19 "Uburiza bwose ni ubwanjye, ubw'ingabo bwo mu matungo yawe yose, mu mashyo no mu mikumbi. 20Uburiza bw'indogobe uzabucunguze umwana w'intarna, nudashaka kuyicungura, uzayivune ijosi. Impfura z'abahungu bawe zose uzazicungure."

"Nuhakagire umuntu. uza ubusa irubere yanjye.

33.19: Rom 9.15 34.6-7: Kuya 20.5-6; Kub 14.18: Guteg 5.9-10: 7.9-10.;

34.10-28: Kuya 23.14-19; Guteg 7.1-5; 16.1-17 34.13: Guteg 16.21

34.17: Kuya 20.4; Lewi 19.4; Guteg 5.8; 27.15 34.18: Kuya 12.14-20; Lewi 23.6-8: Kub 28.16-25

34.19: Kuya 13.2 34.20: Kuya 13.13

inkingi ... bubatse: cyangwa, ibishushanyo byaho hyabajwe mu mabuye.

21 "Mu minsi itandatu, uje ukora, ariko ku wa karindwi uje uruhuka, no mu ihinga no mu isarura uje uwuruhukaho.

22 **HKandi uje uziririza umunsi** mukuru ukurikira amasabato arindwi, uw'umuganura w'isarura ry'ingano, kandi **uje uziririza umunsi mukuru w'isarura** rya byose wo ku iherezo ry'umwaka.

23 "Uko umwaka utashye, abagabo bo muri mwe bese bajye bahoneka imbere y'Umwami Uwiteka Imana y'Abisirayeli, ibihe bitatu. 24 Kuko nzakwirukanira amahanga akaguhunga, nkagiira ingabano zawe, kandi nta wuzifuzza igihugu cyawe, nujya ujya kuboneka imbere y'Uwiteka Imana yawe ibihe bitatu, uko umwaka utashye.

25 "Ntugaturane amaraso y'igitambo **ntambiwe n'umutsima wasembuwe**, kandi igitambo cyo ku mpunsi mukuru wa Pasika cyo kurara.

26 "Umuganura, w'ibibanje kwera mu butaka bwawe, uje uwuzana mu nzu. y'Uwiteka Imana yawe.

"Ntugatekeshe umwana w'ihene amahenehene ya nyina."

27 Uwiteka abwira Mose ati "Iyandikire ayo magambo, kuko isezerano nsezanywe nawe n'Abisirayeli, rihagaze kuri ayo magambo." 2. Amaranayo n'Uwiteka **iminsi mirongo ine n'amajoro mirongo ine, atarya umutsima atanywa amazi.** Uwiteka yandika kuri bya bisate by'amabuye amagambo y'isezerano. Ni yo ya mategeko uko ari icumi.

Mu maso ha Mose harabagirana

29 Mose amanuka umusozi Sinayi afashe mu maboko ibyo bisate byombi biriho Ibihama, nuko amanutse uwo musozi ntiyamenya yuko mu maso he harabagiranishijwe n'Uwo bavuganye. 30 Aroni n'Abisirayeli bese barebye Mose babona mu maso he harabagirana, batinya kumwigira hafi. 31 Mose arabahamagara, Aroni n'abatware b'iteraniro ryabo busubira aho ari, Mose ababwira amagambo. 32 Nyuma Abisirayeli bese bamwigira hafi, abategeka ibyo Uwiteka yamubwiriye byose ku musozi wa Sinayi. 33 Mose **amaze kuvugana na bo, atwikira rya maso he.** 34 Kandi uko Mose yajyaga imbere

y'Uwiteka kuvugana na we, yikuragaho icyo gitwikirizo akageza aho asohokera, agasohoka akabwira Abisirayeli ibyo yategetswe. 35 Abisirayeli bakareba mu maso ha Mose bakabona harabagirana, Mose agasubizaho cya gitwikirizo, akageza aho yongerera kuvugana n'Uwiteka.

Amaturo yo kuremesha Ihema ry'Imana

35 Mose ateranya iteraniro ry'Abisirayeli ryose arababwira ati "Ibi ni byo Uwiteka yategetse ko mukora; 2 mu minsi itandatu imirimo ijye ikorwa, ariko uwa karindwi uje ubabera umunsi wera, isabato yo kuruhuka yerejwe Uwiteka, **ugira umurimo wese awukoraho azicwe.** 3 Ntumulagane umurimo bu buturo bwanyu bwose ku minsi w'isabato."

4 Mose abwirako iteraniro ry'Abisirayeli ryose ati "Iki ni cyo Uwiteka yategetse ngo; 'Mwakire amaturo Uwiteka aturwa na bene wanyu, umuntu wese wemezwa n'umutima we azane ituro atura Uwiteka, ry'izahabu n'ifeza n'umuringa, 6n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza n'ubw'ubwoya bw'ihene, 7n'impu z'amasekurume y'intarna zizigishijwe inzigo itukura, n'impu z'inyamaswa zitwa tahashi n'in3baho z'ibiti byitwa imishita, n'amavuta y'amatabaza n'imibavu yo kuvangwa n'amavuta ya elayo yo gusiga, n'iyi kuvangwa igahinduka umubavu mwiza wo k6sa, 9n'amabuye yitwa shohamu n'andi mabuye yo gukwikirwa, ngo ahungwe ku mwambaro witwa efodi no ku wo ku gituzi.

10 "Umuhanga wese wo muri mwe aze areme ibyo Uwiteka yategetse byose; 11 ubuturo n'ihema ryo kubusakara n'ibyo gusakara iryo hema, n'ibikwasi byabwo n'imbaho zabwo, n'imbumbwe zabwo n'inkingi zabwo n'in3yobo yo kuzishingamo, 12n'isanduku yera n'imijisho yayo, n'intebe y'ihongerero n'umwenda wo gukingiriza ahera cyane, 13n'ameza n'irinjisho yayo n'ibintu. byayo byose, n'in3jitsin3a yo kurnurikwa, 14n'igitereko cy'amatabaza yo kumurika n'ibintu. byacyo, n'amatabaza. yacyo n'amavuta yo kumurikisha, 15n'igicanjoro cyo koserezaho in3ibavu n'in3ijisho

34.21: Kuva 20.9-10; 23.12; 31.15; 35.2; Lewi 23.3; Guleg 5.13-14

34.22: Lewi 23.15-21, 39-43; Kub28.26-31 34.25: Kuva 12.10 34.26: Guteg 14.21; 26.2

34.29-35: 2 Kor 3.7-16 35.2: Kuva 20.8-11; 23.12; 31.15; 34.21; Lewi 23.3; Guleg 15.12-14

35.4-9: Kuva 25.1-9 35.10-19: Kuva 39.32-43

yacyo, n'amavuta yo guIga n'umubavu mwiza, n'umwenda wo gukinga umuryango w'ubwo buturo, 16n'igicaniro cyo koserezaho ibitambo, kiribo igisobekerane cyacyo cy'umuringa, n'imijisho yacyo n'ibintu byacyo byose, n'igikarabiro n'igitereko cyacyo, 17n'imyenda ikinzwe y'urugo rw'ubwo buturo, n'injingi zayo n'imyobo yo kuzishingamo, n'umwenda wo gukinga irembo ry'urwo rugo, 8n'imambo: z'ubwo buturo n'iz'urugo rwabwo n'imigozi yazo, 19n'imyambaro y'imirimu yera yo gukoreshereza ahera: ni yo myambaro yejewe yo kwambarwa na Aroni umutambyi n'iy'abana be, yo gukoresha umurimo w'ubutambyi."

20 Iteraniro ry' Abisirayeli ryose riragenda, riva imbere ya Mose. 21 Haza umuntu wese utewe umwete n'umutima we, uwemejwe na wo wese. bazana amaturo batura Uwiteka yo kuremesha rya hema ry'ibohaniro, n'ayo gukoresha imirimo yaryo yose n'ayo kuremesha ya myenda yejewe. 22 Haza abagabo, n'abagore, abemejwe n'imitima yabo bese, bazana impeta zo ku mazuru n'izo ku matwi, n'izishyiraho ikimenyetso n'inigi, byose ari izahabu, bizanwa n'umuntu wese utura Uwiteka iturø ry'izahabu. 23 Kandi umuntu wese wari ufite ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza n'ubwoya bw'ibene, n'impu z'amasekurumbe y'intama zizigishijwe inzigo itukura, n'impu z'innyamaswa zitwa taha-shi, arabizana. 24 Umuntu wese wari ufite icyo atura cy'ifeza cyangwa icy'umuringa, arakizana agitura Uwiteka, kandi umuntu wese wari ufite imbaho z'umushita zavamo ikibizwa cyo gukoresha umurimo wose w'ubuturo, arazizana. 25 Abahanga b'abagore bese barakaraga bazana ibyo bakazaze: ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba n'ubw'ibitare byiza. 26 Kandi abagore bese batewe umwete n'ubuhanga bwabo, bakaraga ubwoya bw'ibene. 27 Abatwariye bazana amabuye yitwa shohamu n'andi mabuye yo gukwikirwa, ngo ahundwe kuri efodi no kuri wa mwambaro wo ku gituzi. 28 Bazana n'imibavu n'amavuta ya elayo, babazanira ya matabaza na ya mavuta yo guIga, na wa mubavu w'ikivange mwiza. 2. Absirayeli, bazana amaturo ava mu

rukundo bayatura Uwiteka, aturwa n'umugabo wese n'umugore wese wemejwe n'umutima we, kuzana ibyo kuremesha ibyo Imana yategetse Mose kurema byose.

30 Mose abwira Absirayeli ati "Dore Uwiteka yahamagaye mu izina Besaleli mwene Uri ya Huri, wo mu muryango wa Yuda, 31 amwuzuzwa Umwuka w'Imana ngo agire ubwenge bwo guhimba n'ubwo gutora, n'ubuhanga n'ubukoriko, ri bwoye 32 byo guhimba imirimo y'ubuhanga, no gucira izahabu n'ifeza n'imirimo, 33 no gukuba amabuye yo gukwikirwa, no kubaza no kugira ubukoriko n'ubuhanga bwoye. 34 Kandi yamushyize mu mutima kwigisha abandi, we na Oholiyabu mwene Ahisamaki, wo mu muryango wa Dani. 35 Abo yujuje imitima yabo ubuhanga bwo gukora ubukoriko bwoye, bw'umukebyi w'amabuye n'ubw'umukozi w'umunyabwenge, n'ubwo kudoda amabara y'imikara ya kabayonga, n'ay'imibengeri n'ay'imihemba n'ay'ibitare byiza, n'ubwo kubohesha imyenda ubudodo bw'igiterane cy'izo izigo, n'ubw'abakoresha ubuhanga bwoye n'ubw'abahimba imirimo myiza yose.

36 "Besaleli... na Oholiyabu bakorane

n'umuhanga wese Uwiteka yashyizemo ubuhanga n'ubwenge, bwo kurema ibikoresha imirimo y'ubwo buturo bwera byose, bareme ibyo Uwiteka yategetse byose."

Ibintu by'ihema bikorwa

2 Mose ahamagara Besaleli, na Oholiyabu n'umuhanga wese Uwiteka yashyize ubuhanga mu mutima we, umuntu wese watewe umwete n'umutima we ngo aze gukora uwo murimo. 3 Mose abaha amaturo yose Absirayeli, baturiyeye kurema ibikoresha imirimo y'ubwo buturo bwera, ngo babiburesheshe. Kandi bakomeza kujya bamuzanira andi maturø ava mu rukundo, ibitondo byose. 4 Abo bahanga bese baremaga ibyo kuremesha ubwo buturo bwera byose, bava ku mirimo yabo bakoraga 5 babwirira Mose bati "Abantu batuye byinshi bisaze cyane ibyo kuremesha ibyo Uwiteka yadutegetse kurema."

6 Mose ategeka aya magambo, bategeka ko bayamamaza mu mahema yabo hose, ngo "Ntibongere kugira umugabo cyangwa

umugore urema ikindi cyo guturira kuremesha ubuturo bwera." Uko ni ko babujije abantu, guturira. 7Kuko ibyo bari bafite byamaraga kuremeshwa byose, bigasaga.

8 Abahanga bose bo mu bakoraga uwo murimo barema ubwo buturo, babusakaza imyenda cumi bayibohesheje ubudodo bw'ibitare byiza buboheranije, n'ubw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, bayibohamo ibishushanyo by'ahakerubi, abahanga aba ari bo babibohamye. 9Uburebure bw'umwenda wose buba mikono makumyabiri n'umunani, ubugari bwawo buba mikono ine, imyenda yose iba urugero rumwe. 10Imyenda itanu bayikombata ukwayo, n'iyindi itanu bayikombata ukwayo. 11Kandi badoda imikondo y'udutambare tw'imikara ya kabayonga ku musozo w'umwenda... uhera igikombate kimwe, badoda yindi nka yo ku musozo w'umwenda... uhera ikindi gikombate. 12Badoda imikondo mirongo itanu ku mwenda umwe, n'indi mirongo itanu bayidoda... ku musozo w'umwenda uhera ikindi gikombate, iyo mikondo irerekarana. 13Bacura ibikwasi by'izahabu mirongo itanu babifatanisha ibyo bikombate, ubwo buturo buba bumwe.

14Kandi babaha imyenda yo gusakara y'ubwoya bw'ihene, iba ihema risakara ubwo buturo, babaha imyenda cumi n'umwe. 15Uburebure bw'umwenda wose buba mikono mirongo itanu, ubugari bwawo buba mikono ine, iyo myenda uko ari cumi n'umwe iba urugero rumwe. 16Bakombata... imyenda itanu ukwayo, n'iyindi itandatu bayikombata ukwayo. 17Badoda imikondo mirongo itanu ku musozo w'umwenda uhera igikombate kimwe, n'indi mirongo itanu bayidoda ku musozo w'umwenda uhera ikindi gikombate. 18Bacura ibikwasi by'imiringa mirongo itanu byo gufatanisha iryo hema, ngo ribe rumwe. 19Kandi baciranya igisakara iryo hema mu mpu z'amasekurume y'intama zizigishijwe inzigo itukura, bakirenzaho igiciranga cy'impu z'inyamaswa zitwa tahashi...

20Kandi babaza imbaho z'imiganda y'ubwo buturo mu mushita, barazishinga. 21Uburebure bw'urubaho rwose buba mikono cumi, ubugari bwawo buba mikono umwe n'igice. 22Kandi ku rubaho rwose haba inkarwe ebyiri zifatanye,

aba ari ko bazibaza ku mbaho z'ubwo buturo zose. 23Babaza imbaho z'imiganda yabwo, iz'urubaho rw'iburyo ziba makumyabiri. 24Kandi bacura imyobo mirongo ine mu ifeza, yo kuba hasi y'izo mbaho uko ari makumyabiri, imyobo ibiri yo kuba hasi y'urubaho rumwe, ngo ishingwemo inkarwe zarwo zombi, bityo bityo. 25Kandi babaza imbaho makumyabiri z'urundi ruhande rw'ubwo buturo rw'ibumoso, 26 bazicurira imyobo mirongo ine mu ifeza, imyobo ibiri yo kuba hasi y'urubaho rumwe, bityo bityo. 27Kandi babaza imbaho esheshatu zo mu mwinjiro w'ubwo buturo, iburengerazuba. 28Kandi babaza imbaho ebyiri z'imfuruza zabwo zo mu mwinjiro. 29Hasi ziba izivuyemo nk'ebyiri, kandi ziba imyishyikire zigera ku mpeta ya mbere, aba ari ko bazigira ku mpfuka zombi. 30Nuko izo mbaho ziba umunani, imyobo y'ifeza zishingwamo iba cumi n'itandatu, imyobo ibiri iba hasi y'urubaho rwose.

31Kandi babaza imbaho mu mushita, imbaho eshanu zo ku mbaho z'imiganda y'urubaho rumwe rw'ubwo buturo, 32n'izindi eshanu zo ku mbaho z'imiganda y'urubaho rwabwo, n'izindi eshanu zo mu mwinjiro rwabwo, iburengerazuba. 33Imbaho yo hagati y'izindi iringanije imbaho, bayibaza ari umwishyikire. 34Kandi izo mbaho baziyagirizaho izahabu, bacura impeta mu izahabu zo kuzishyiraho ngo zisesekwemo izo mbumbe, imbumbe na zo baziyagirizaho izahabu.

35Kandi umwenda ukingiriza bawubohesha ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije, bawubohamo ibishushanyo by'ahakerubi, abahanga b'ibyo aba ari bo babibohamye. 36Bawubariza inkongi enye mu mushita... baziyagirizaho izahabu, inkonzo zo kuri zo ziba iz'izahabu. Batekera izo nkingi ifeza, zivamo imyobo "ine yo kuzishyingamo. 37Kandi umwenda wo gukinga umuryango w'iryo Hema, bawuresha ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije, abahanga b'ibyo aba ari bo bawudodaho amabara. 38Babaza inkongi zawo uko ari eshanu bazishyiraho inkonzo zazo, imitwe yazo n'imitambiko yo kuri zo bazi-

yagirizaho izahabu, imyobo zishingwamo uko ari itanu, iba iy'imiringa.

Isanduku yera n'iby'ahera **bindi**
(Kuva 25.10-30)

37 Besaleli abaza isanduku yera mu mushita, uburebure bwayo bw'umurambararo buba mikono ibiri n'igice, ubugari bwayo buba mukono umwe n'igice, uburebure' bwayo bw'igihagararo buba mukono umwe n'igice. 2Ayiyagirizaho izahabu nziza imbere n'inyuma, ayigotesha umuguno w'izahabu. 3Ayitekerera izahabu zivamo ibifunga bine, abishyira ku nkokora. zayo zo hepfo uko ari enye, ibifunga bibiri biba mu rubavu rumwe, ibindi bibiri biba mu rundi. 4Abiiza imijisho mu mushita ayiyagirizaho izahabu. 5Ashyira iyo mijisho mu bifunga byo mu mbavu z'ayo sanduku, ngo bajye bayiremerwa. •Kandi acura **intebe y'ihongerero mu izahabu nziza**, uburebure' bwayo buba mikono ibiri n'igice, ubugari bwayo buba mukono umwe n'igice. 7Kandi arema abakerubi babiri **mu izahabu, abarema mu izahabu icuzwe**, abarema mu mitwe yombi y'ayo ntebe y'ihongerero. 8Arema igishushanyo **cy'umukerubi, kimwe mu mitwe umwe** n'ikindi mu wundi, abicurana n'intebe y'ihongerero. 9mu mitwe yayo yombi. 9Ibyo bishushanyo by'abakerubi bitanda amababa yabyo hejuru, ngo biyakingirishye iyo ntebe y'ihongerero. birerakerana bireba iyo ntebe y'ihongerero.

10Kandi abiiza atiteza amwe mu mushita, uburebure bwayo bw'umurambararo buba mikono ibiri, ubugari bwayo buba mukono umwe, uburebure bw'igihagararo buba mukono umwe n'igice. 11Ayayagirizaho izahabu nziza, ayagotesha umuguno w'izahabu. 12Ayabiriza igikomeza amaguru. kiyagose, ubugari bwacyo buba igice cya mukono, akigotesha umuguno w'izahabu. 13Ayatekerera izahabu zivamo ibifunga bine, abishyira ku nkokora uko ari enye ziri ku maguru, yayo uko ari ane. 14Ibyo bifunga biba hafi y'igikomeza amaguru. biba ibyo gushyirwamo imijisho yo kuremereza amez. 15Abiiza imijisho mu mushita ayiyagirizaho izahabu, ngo abe ari yo ijya **iremerezwa ayo meza**. 16Acura **ibintu** byo kuba kuri yo: amashani n'udukombe byo kuri yo, n'imperezo n'ibikombe

byo kuri yo byo gusukisha amaturo y'ibyokunywa, abicura mu izahabu nziza.

Igitereko cy'amatabaza
(Kuva 25.31-40)

17Kandi arema igitereko cy'amatabaza **mu izahabu nziza, akirema mu izahabu icuzwe**, indiba yacyo n'umubiyimba wacyo, kandi ibikombe n'ibibumbabumbye n'uburabyo byo kuri cyo, bicuranwa na cyo.

18Kandi gishamiika amashami atandatu, amashami atatu y'icyo gitereko **ashamika mu rubavu rumwe, n'ayandi atatu mu rundi**. 19Ishami **rimwe rigira** ibikombe bitatu bisa n'uburabyo bw'indozi, cyose gifatanye n'ikibumbabumbye n'ururabyo, n'iryo ku rundi rubavu rigira ibikombe bitatu bisa n'uburabyo bw'indozi, cyose gifatanye n'ikibumbabumbye n'ururabyo. Amashami yose uko ari atandatu ashamitse kuri icyo gitereko, aba ari ko amera. 20Umubiyimba wacyo ugira ibikombe bine bisa n'uburabyo bw'indozi, n'ibibumbabumbye n'uburabyo bifatanye na byo. 21Ikibumbabumbye kiba muni y'amashami abiri acuranywe na cyo, n'ikindi kiba muni y'andi mashami abiri acuranywe na cyo, n'ikindi kiba muni y'andi mashami abiri acuranywe na cyo, uko amashami ashamitse kuri icyo gitereko ari atandatu. 22Ibibumbabumbye byacyo n'amashami yacyo acuranywe na cyo, cyose gicurirwa hamwe mu izahabu **nziza**. 23Acura **amatabaza yacyo arindwi** n'icyuma cyacyo cyo gukuraho ibishirira, n'udusahani two kubishyiraho. Ibyo byose abicura mu izahabu nziza. 24Icyo gitereko n'ibintu byacyo byose, abirema mu italantu y'izahabu nziza.

Igicaniro cyo koserezaho imibavu
(Kuva 30.1-5; 22-38)

25Kandi ahaza igicaniro cyo koserezaho imibavu mu mushita, uburebure bwacyo bw'umurambararo buba mukono umwe, n'ubugari bwacyo buba mukono umwe, kingana impande zose. Uburebure bw'igihagararo buba mikono ibiri, akibazanya n'amahembe yacyo. 2.Akiyagirizaho izahabu nziza hejuru yacyo, no mu mbavu zacyo impande zose no ku mahembe yacyo, kandi akigotesha umuguno w'izahabu. 27Agicurira ibifunga bibiri mu izahabu, abishyira muni y'umuguno wacyo ku mbavu zacyo zombi, biba ibyo

gusesekwamo imijisho ikiremerezwa. 28Iyo mijisho ayibaza mu mushita, ayiyagirizaho izahabu.

29 Arema amavuta yera yo gusTga n'umubavu .mwiza w'ikivange, nk'uko abahanga bawinjiza.

Igicaniro cyo koserezaho ibitambo
(Kuva 27.1-8; 30.18)

38 Kandi abaza igicaniro cyo kosezereza ibitambo mu mushita, uburebure bwacyo bw'umurambararo buba mikono itanu, n'ubugari bwacyo buba mikono itanu, kingana impande zose, uburebure bw'igihagararo buba mikono itatu. 2Mu nkokora zacyo uko ari enye abazaho amahembe, ayabazanya na cyo akiyagirizaho... imiringa. 3Kandi acura ibintu byacyo byose; ibibindi n'ibintu byo kuyozza ivu, n'inzabya n'iby kwaruza inyama n'iby gushyiramo umuriro w'amakara. Ibintu byacyo byose abicura mu miringa. 4 Agicurira mu miringa igisobekera nk'urushundura, agishyira muni y'umuguno ugose icyo gicaniro, gihera hasi kiringaniza igicaniro. 5 Ateka imiringa ivamo ibifunga bine, abishyira ku nkokora z'icyo gisobekera cy'umiringa uko ari enye, ngo bisekewemo imijisho. 6 Abaza iyo mijisho mu mushita ayiyagirizaho imiringa. 7 Ayiseseka muri ibyo bifunga byo mu mbavu z'igicaniro ngo bajye bayikiremerezwa, akibaza mu mba ho kiba umurangara mu nda.

8 Kandi acura igikarabiro mu miringa, n'igitereko cyacyo agicura mu miringa, abicura mu miringa y'indorerwamo z'abagore bateraniraga gnkorerwa ku muryango w'ihema ry'ibonaniro.

Iby'urugo rw'ubuturo bwera
(Kuva 27.9-19)

9 Kandi akora urugo rw'ubwo buturo: iburyo ruba imyenda ikinzwe iboheshejwe ubudodo bw'ibitare byiza buboheranije, umuhururu warwo uba mikono ijana. 10 Inkingi zayo ziba makumyabiri... n'imyobo yo kuzishingamo iba makumyabiri, bicurwa mu miringa. Inkonzo zo kuri izo nkingi n'imitambiko yo kuri zo bicurwa mu ifeza. 11 No mu ruhande rw'ibumoso, umuhururu w'urugo uba mikono ijana, inkingi z'imyenda yarwo ziba makumyabiri, n'imyobo yo kuzishingamo iba makumyabiri, bicurwa mu

miringa. Inkonzo zo kuri izo nkingi n'imitambiko yo kuri zo bicurwa mu ifeza. 12 Mu ruhande rw'iburengerazuba urugo ruba imyenda ikinzwe, ubugari bw'arwo buba mikono mirongo itanu, inkingi zayo ziba icumi, n'imyobo yo kuzishingamo iba icumi. Inkonzo zo kuri izo nkingi n'imitambiko yo kuri zo bicurwa mu ifeza. 13 Mu ruhande rw'iburasirazuba, ubugari bw'urwo rugo buba mikono mirongo itanu. 14 Mu ruhande rw'irembo ruhwe, ubugari bw'imyenda ikinzwe buba mikono cumi n'itanu. Inkingi zayo ziba eshatu, n'imyobo yo kuzishingamo iba itatu, 1500 mu rundi ruhande rw'arwo aba ari ko bimera: mu mpande z'irembo z'urwo rugo zombi, ubugari bw'imyenda ikinzwe buba mikono cumi n'itanu cumi n'itanu. Inkingi zayo ziba eshatu eshatu, n'imyobo yo kuzishingamo iba itatu itatu. 16 Imyenda ikinzwe y'urwo rugo y'impande zose yari iboheshejwe ubudodo bw'ibitare byiza buboheranije. 17 Imyobo yo gushingamo inkingi zarwo yari icuzwe mu miringa, inkonzo zo kuri zo n'imitambiko yo kuri zo byari bicuzwe mu ifeza, imitwe y'izo nkingi yari iyagirijweho ifeza. Inkingi zose z'urwo rugo zari zifite imitambiko y'ifeza yo kuzifatanya. 18 Irembo ry'urwo rugo ryugarirwa n'imyenda yaremwe n'abahanga bo kudoda amabara, bayiremesheje ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije. Ubugari bw'arwo buba mikono makumyabiri, uburebure bw'igihagararo buba mikono itanu bureshya n'ubw'iyindi myenda ikinzwe y'urwo rugo. 19 Inkingi zayo ziba enye n'imyobo yo kuzishingamo iba ine, bicurwa mu miringa; inkonzo zo kuri zo bicurwa mu ifeza, imitwe y'izo nkingi iyagirizwaho ifeza, imitambiko yo kuri zo icurwa mu ifeza. 20 Imambo z'ubwo buturo n'iz'urugo rubugose impande zose zicurwa mu miringa.

21 Uyu ni wo mubare w'ibyaturawe ubwo buturo, ubuturo bw'Ibihama n'iby babiremesheje nk'uko Mose yategetse ko bibarwa. Abalewi aba ari bo babibara babarishwa na Itamari, mwene Aroni umutambiyi.

22 Besaleli mwene Uri ya Huru, wo mu muryango wa Yuda, arema ibyo Uwituka ategutse Mose byose. 23 Afatanya

na Oholiyabu mwene Ahisamaki wo mu muryango wa Dani, umukebyi w'amabuye n'umuhanga wo guhimba, n'umūdozi w'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba n'ubw'ibitare byiza.

24 Izahabu zose baremesheje ibyaremewe ubuturó bwera byose, izahabu za ya maturo, zari italanto i makumyabiri, n'icyenda na shekeli magana arindwi na mirongo itatu, zigezwe kuri shekeli y'ahera. 25Ifeza z'ababazwe bo mu iteraniro zari italanto ijana, na shekeli igihumbi na magana arindwi na mirongo irindwi n'eshanu, zigezwe kuri shekeli y'ahera. 2.Ni zo maturo y'abagabo uduhumbi dutandati n'ibihumbi bitatu na magana atanu na mirongo itanu. Umugabo wese ugiye mu babazwe, umaze imyaka makumyabiri, avutse cyangwa isaga atura beka imwe. Ni yo gice cya kabiri cya shekeli igezwe kuri shekeli y'ahera. 27Izo talanto z'ifeza uko ari ijana, zari izo gutekwa ngo zivemo irnyobo yo gushingamo. Inkingi z'ihema ryera, n'iza wa mwenda ukungiriza ahera cyane. Imyobo ijana iva muri izo talanto uko ari ijana, umwobo wose uva mu italanto imwe. 28 **Za shekeli na zo** uko ari igihumbi na magana arindwi na mirongo irindwi n'eshanu, azicuramo inkonzo zo ku nkingi n'imitambiko, yo kuri zo, kandi aziyagiriza ku mitwe yazo. 29Kandi imiringa y'amaturu yari italanto mirongo irindwi, na shekeli ibihumbi bibiri na magana ane. 30 **Na yo ayicuramo** imyobo yo gushingamo inkingi za wa mwenda wo gukungu umuryango w'ihema ry'ibonaniro, ayicuramo na cya gicaniro cy'umuringa n'igisobekerane cyacyo cy'umuringa, n'ibintu byacyo byose, 31 n'imyobo yo gushingamo inkingi z'urugo z'impane zose, n'iyi gushingamo iz'izembo ryarwo, n'imamho z'ubwo buturo zose n'iz'urugo rwahwo rubugose impande zose.

Imyambaro y'abatambyi

(Kuva 28.1-43)

39 Bwa budodo bw'umukara wa kabayonga n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, babubohesha imyambaro y'imirimo yera yo gukoreshereza Ahera, babubohesha imyambaro yejeje yo

kwambarwa na Aróni, uko Uwiteka yategetse Mose.

2 Besaleli aremeshe efodi imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza. buboheranije. 3Izahabu bazicuramo ibihwahwari babikebamo imikwege, bayiteza amabara ku mikara ya kabayonga, no ku mihengeri no ku mihemba, no ku bitare byiza byo muri efodi, abahanga b'ibyoba ari bo babikora. 4 Babohera efodi imishumi yo ku ntugu yo kuyifatanya, ifatanya imitwe yayo yombi. 5Umushumi uboshywe n'abahanga uyiraho wo kuyikenyeza ubohwa nka yo birabohana. Bawuresha imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije uko Uwiteka yategetse Mose.

6 Batunganya ya mabuye yitwa shohamu bayakwikira mu izahabu yo kuyakomeza, yandikishijeho gukeba amazina y'abana ba Isirayeli, nk'uko bakaba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso. 7Besaleli ayashyira kuri ya mishumi ya efodi yo ku ntugu, ngo abere Abisirayeli amabuye yo kwibukwa, uko Uwiteka yategetse Mose.

8 Kandi aboha wa mwambaro wo ku gituzi, abahanga b'ibyoba barawuboha, uko efodi yaboshywe aba ari ko bawuboha. Bawuresha imikwege y'izahabu n'ubudodo bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, n'ubw'ibitare byiza buboheranije. Ungana impande zose kandi bawurema inkubirane: uburebure bwawo buba igice cya mukono, n'ubugari bwawo buba igice cya mukono ari inkubirane. 9 Bawuhundamo amabuye y'impushya enye: habanza uruhushya rw'amabuye yitwa odemu na pitida na bareketi. 11 urwa kabiri ni urw'ayitwa nofekina na saftro na yahalomu, 12 urwa gatatu ni urw'ayitwa leshemu. na shevo na akilama, 13 urwa kane ni urw'ayitwa tartushishi na shohamu na yasipi, akwikirwa mu izahabu iyakomeza. 14 Ayo mabuye anganya umubare n'amazina y'abana ba Isirayeli, aba cumi n'abiri nk'uko amazina yabo ari. Aba ay'imiryango uko ari cumi n'ibiri, izina

38.25-26: Kuva30,11-16 38.26: Mat 17.24

i italanto imwe ni shekeli ibihumbi bitanu, kandi reba 25.39.

ry'umuryango ryandikishwa gukeba ku ibuye bityo bityo, nk'uko bakeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso. 15Kandi bacurira uwo mwambaro wo ku gituzza imikufi y'izahabu nziza y'imboherane, isa n'imigozi. 16Kandi bacura mu izahabu udufunga tubiri n'impeta ebyiri, bahun-da izo mpeta zombi ku mitwe y'uwo mwambaro yombi. 17Bahotorera iyo mikufi yombi y'izahabu y'imboherane muri izo mpeta zombi, zo ku mitwe yombi y'uwo mwambaro wo ku gituzza. 18Indi mitwe yombi y'iyi mikufi y'imboherane yombi bayihotorera muri twa dufunga twombi, baduhunda kuri ya mishumi ya efodi yo ku ntugu, mu ruhanda rw'imbere. 19Kandi bacura impeta ebyiri mu izahabu, bazihunda ku mitwe yombi y'uwo mwambaro wo ku gituzza ku musozo wawo, mu ruhanda ruhera kuri efodi iri imbere yawo. 20Bacura izindi mpeta ebyiri mu izahabu, bazihunda ku mishumi yombi ya efodi yo ku ntugu imbere, ahagana hasi hafi y'aho ifatanira na efodi, haruguru ya wa mushumi waboshywe n'abahanga ukonyeza efodi. 21Kandi uwo mwambaro wo ku gituzza, bawufatanisha ku mpeta zo kuri efodi agashumi kaboheshajwe ubudodo bw'umukara wa kabayonga gacye mu mpeta zo kuri wo, kugira ngo ube kuri wa mushumi wa efodi waboshywe n'abahanga, uwo mwambaro wo ku gituzza we gupfundurwa kuri efodi, uko Uwiteka yategetse Mose.

22Kandi ikanzu iriho efodi Besaleli ayibohesha ubudodo bw'umukara wa kabayonga busa, 23igira umwenge wo gucishamo umutwe hagati yayo usa n'uw'ikoti ry'icyuma, ugotwa n'urnusozo uboshywe kugira ngo idasaduka. 24Ku musozo wayo wo hefpo badodaho ibisa n'imbuto z'amakomamanga, biboheshajwe ubudodo buboheranije bw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba. 25Bacura imidende mu izahabu nziza, bayihunda hagati y'ayo makomamanga ku musozo w'iyi kanzu wo hefpo, ngo iwugote impande zose, iyarobekwano. 26Umudende w'izahabu urobekwa hagati y'amakomamanga abiri bityo bityo, bigota umusozo wo hefpo w'iyi kanzu impande zose, kugira ngo byambarwe n'ukora umurimo w'ubutambyi uko Uwiteka yategetse Mose.

27Kandi babohera Aroni n'abana be amakanzu abanza ku mubiri y'ibitare byiza, 28n'igitambaro cy'ibitare byiza cyo kuzingirwa mu mutwe, n'ingofero. nziza z'ibitare byiza, n'amakabutura y'ibitare byiza by'ubudodo buboheranije, 29kandi baremesha umushumi ubudodo bw'ibitare byiza buboheranije n'ubw'umukara wa kabayonga, n'ubw'umuhengeri n'ubw'umuhemba, abahanga bi-byo bawudodaho amabara uko Uwiteka yategetse Mose.

30Kandi bacura mu izahabu nziza **igisate, ari cyo gisingo cyera. Maze nk'uko bakeba ku ibuye rishyiraho ikimenyetso, bacyandikishaho gukeba uru rwandiko ngo "YEREJWE UWITEKA."** 31Bagipfundikaho agashumi kaboheshajwe umukara wa kabayonga, ko kugifatanya hejuru ya cya gitambaro cyo kuzingirwa mu mutwe, uko Uwiteka yategetse Mose.

Umurimo wo kiibaka urarangira

(Kuva 35.10-19)

32Uko ni ko umurimo wose wo kurema ubwo buturo bw'ihema ry'ibonaniro warangiye. Abisirayeli bakora byose uko Uwiteka yategetse Mose, aba ari ko bakora.

33Bazanira Mose ubwo buturo, ihema n'ibintu byaryo byose: ibikwasi byaryo n'imbaho zaryo n'imbumbwe zaryo, n'inkingi zaryo n'imyobo yo kuzishingamo, 34n'igisakara cyaciranijwe mu mpu z'amasekurume y'intarna, zizigishijwe inzigo itukura, n'icyaciranijwe mu mpu z'innyamaswa zitwa tahashi, u'umwenda wo gukingiriza Ahera cyane, 35n'isanduku y'Ibihamya n'imijisho yayo n'itebe y'ihongerero, 36n'ameza n'ibintu byayo byose n'imitsima yo kumurikwa, 37n'igitereko cy'amatabaza cy'izahabu nziza, n'amatabaza yacyo yo gushyirwa ahayo, n'ibintu byacyo byose n'-mavuta yo kumurikisha, 38n'igicaniro cy'izahabu n'amavuta yo gusiga n'umubavu mwiza, n'umwenda wo gukinga umuryango w'iryi Hema, 39n'igicaniro cy'umuringa u'igisobekereye cyacyo cy'umuringa, n'imijisho yacyo n'ibintu byacyo byose, n'igikarabiro n'igitereko cyacyo, 40n'imyenda ikinzwe y'urugo rw'ubwo buturo, n'inkingi zarwo n'imyobo yo kuzishingamo, n'umwenda wo gukinga irembo ry'urwo rugo n'imigozi yarwo, n'imambo

zarwo n'ibintu byose byo gukoresha imirimo y'ubwo buturo: ni bwo hema ry'ibonaniro, 41 n'imyambaro y'imirimo yera yo gukoreshereza. Ahera: ni yo myambaro yejewe yo kwambarwa na Aroni umutambyi, n'iy'abana be yo gukoresha umurimo w'ubutambyi. 42Uko Uwiteka yategetse Mose kose, aba ari ko Abisirayeli babikora byose. 4JMose yitegereza ibyo baremye byose, abona babikoze uko Uwiteka yategetse. Uko ni ko babikoze. Mose abasabira umugisha.

Mose ashinga ihema

40 Uwiteka abwira Mose ati 2"Ku **munsi wa mbere w'ukwezi kwa mbere** uzashinge ubuturo. Ni bwo hema ry'ibonaniro, 3Ushyiremo isanduku y'ibihama uyikingiririshye wa mwenda. 4Winjizemo n'ameza ushyire ibyo kuyaterekwaho mu butereko bwabyo, winjize n'igitereko cy'amatabaza, ukongeze amatabaza yacyo. 5Kandi igicaniro, cy'izahabu cyo koserezaho imibavu uzagishyire imbere y'iy'o sanduku y'ibihama, kandi uzakinge umwenda mu muryango w'ubwo buturo. •Ushyire igicaniro, cyo koserezaho ibitambo imbere y'umuryango w'ubwo buturo. Ni bwo hema ry'ibonaniro. 7Ushyire igikarabiro hagati y'ihema ry'ibonaniro n'icyo gicaniro, ugisukemo amazi. 8Ushingye urugo rugote ubwo buturo, ukinge umwenda mu irembo ryarwo.

9 "Wende ya mavuta yo gusiga, uyasige ubwo buturo n'ibizimo byose, ubwezanye n'ibintu byo muri bwo byose. Ni ho buzaba ubwera. 10 Usige n'icyo gicaniro cyo koserezaho ibitambo n'ibintu byacyo byose, ucyeze. Ni ho kizaba icyera cyane. n USIge n'icyo gikarabiro n'igitereko cyacyo, ucyeze.

12 "Uzane Aroni n'abana be ku muryango w'ihema ry'ibonaniro, ubuhagiri-reho. 13Wambike Aroni ya myambaro yejewe, umusIge, umwereze kugira ngo ankorerere umurimo w'ubutambyi. 14Uzane n'abana be ubambike amakanzu, 15 ubasIge nk'uko wasize se, kugira ngo bankorerere umurimo w'ubutambyi. Uko gusigwa kwabo kuzababera ubutambyi **budakuka mu** bihe byabo byose."

16 Mose agenze atyo, uko Uwiteka yamutegetse kose, aba ari ko akora. 17Nuko mu kwezi kwa mbere ko mu **mwaka wa kabiri, ku munsi wako wa mbere**, ubwo buturo. burashingwa. 18Mose arabushinga, ashyiraho imyobo yo gushingamo ibyabwo, ashinga imbaho z'imiganda... yabwo azishyiraho, imbumbumbe zazo, ashinga inkingi zabwo. 19Asakaza ubwo buturo ihema, arishyiraho na ryo ibirisakara.. uko Uwiteka yategetse Mose. 20Yenda bya Bihama abishyira muri sanduku, ayishyiraho imijisho yayo, ashyrá hejuru yayo intebe y'ihongerero.. 21yinjiza iyo sanduku mu buturo, akinga umwenda wo gukingiriza Ahera cyane, awukingiririsha isanduku y'ibihama, uko Uwiteka yategetse Mose.

22 Kandi ashyrá.. ameza mu ihema ry'ibonaniro, mu ruhande rw'ubwo buturo **rw'ibumoso, inyuma ya wa mwenda** ukingiriza Ahera cyane. 23Ayaterekaho imitsima imbere y'Uwiteka, umutsima wose mu butereko bwawo, uko Uwiteka yategetse Mose. 24Ashyira igitereko **cy'amatabaza mu ihema ry'ibonaniro** kibangikana n'ayo meza, kiba mu ruhande rw'ubwo buturo, rw'iburyo. 25Ashyiriraho amatabaza imbere y'Uwiteka, uko Uwiteka yategetse Mose. 2. Ashyira. igicaniro cy'izahabu mu **ihema ry'ibonaniro, inyuma ya wa mwenda** ukingiriza Ahera, akwegereje, 27acyoserezaho umubavu w'ikiyange, uko Uwiteka yategetse Mose. 28Akinga umwenda mu muryango w'ubwo buturo. 29Ashyira igicaniro cyo koserezaho. ibitambo imbere y'umuryango w'ubwo buturo. Ni bwo hema ry'ibonaniro.. Agitambara ho. igitambo cyoswa n'ituro ry'ifu, uko Uwiteka yategetse Mose. 30Ashyira igikarabiro, **hagati y'ihema ry'ibonaniro n'icyo gicaniro**, agisukamo amazi yo kwiuhagiza. 31Mose na Aroni n'abana be bakajya bagikarabiramo, bakacyogeramo ibirenge 32uko bagiye kwinjira mu ihema ry'ibonaniro, kandi uko bagiye kwegera icyo gicaniro.. bakajya bakaraba bakoga ibirenge, uko Uwiteka yategetse Mose. 33Ashinga urugo rugota ubwo buturo n'icyo gicaniro, akinga umwenda mu irembo ryarwo. Uko ni ko Mose yarangiye uwo murimo wose.

**Ubwiza bw'Uwiteka bwuzura
ubwo buturo**

(Kub 9.15-23)

34 Maze cya gicu gilwikira ihema ry'ibonaniro, ubwiza bw'Uwiteka burabagirana bwuzura ubwo buturo. "Mose ananirwa kwinjira mu ihema ry'ibonaniro kuko icyo gicu cyari kiririho, ubwiza bw'Uwiteka bukuzura ubwo buturo.

³⁶ Kandi mu rugendo rwabo rwose uko icyo gicu cyagerurwaga kuri ubwo buturo, Abisirayeli barahagurukaga bakagenda, ³⁷ ariko icyo gicu kilaterurwaho nibagende, bakageza umunsi giteruriweho. 3. Kuko igicu cy'Uwiteka cyabaga kuri ubwo buturo ku manywa, hakabamo umuriro nijoro mu maso y'inzu ya Isirayeli yose, mu rugendo rwabo rwose.